

Raport zrównoważonego rozwoju

2023

Spis treści

- 3 List Przewodniczącego Rady Nadzorczej Solaris Bus & Coach
- 4 List Prezesa Zarządu Solaris Bus & Coach i Członkini Zarządu ds. Strategii i Zrównoważonego Rozwoju

Grupa Solaris

- 6 Filary strategii rozwoju naszej oferty
- 7 Skład Grupy Solaris
- 9 Struktura zarządcza Solaris Bus & Coach
- 11 Kluczowe wyniki finansowe
- 12 Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ
- 13 Nasze wartości
- 14 Partnerstwa i organizacje, do których należymy
- 16 Interesariusze i relacje z nimi
- 18 Wybór istotnych tematów do raportowania
- 19 Matryca istotności

Odpowiedzialne zarządzanie

- 21 Etyka i compliance
- 27 Zarządzanie ryzykiem
- 28 Zarządzanie zrównoważonym rozwojem
- 30 Zarządzanie tematem podatków
- 32 Ochrona danych osobowych i informacji poufnych

Zrównoważony produkt

- 34 Zrównoważony transport przyszłości
- 35 Solaris pionierem zielonych rozwiązań
- 35 Innowacje kluczem do zrównoważonej mobilności
- 38 Solaris Battery HUB
- 39 Projekty badawczo-rozwojowe
- 40 Profil działalności
- 41 Promocja zrównoważonej mobilności
- 42 Oferta wsparcia e-mobilności
- 43 Pojazdy bezpieczne dla ludzi i środowiska
- 46 Szkolenia i edukacja

Zrównoważona produkcja

- 48 Zarządzanie środowiskowe
 - 48 Ryzyka środowiskowe
 - 49 Zużycie surowców i materiałów
 - 50 Emisje gazów cieplarnianych (GHG)
 - 53 Zużycie energii
 - 53 Zużycie wody
 - 54 Odpady
- 57 Innowacje procesowe oraz inwestycje w logistycę i produkcji
- 59 Zrównoważony łańcuch dostaw

Odpowiedzialność względem ludzi

- 62 Nasze pracowniczki i nasi pracownicy
 - 63 Struktura zatrudnienia
 - 65 Zatrudnienie i rotacja
 - 66 Benefity i warunki pracy
 - 67 Szkolenia i rozwój
 - 69 Różnorodność i równość
- 71 Bezpieczeństwo i higiena pracy
 - 72 Udział zespołu we współzarządzaniu kwestiami BHP
 - 72 Szkolenia i promocja wiedzy z zakresu BHP
 - 73 Zarządzanie ryzykami BHP
 - 74 Ochrona przed wypadkami i czynnikami szkodliwymi w pracy
 - 74 Zapobieganie ryzyku zawodowemu w liczbach
 - 75 Bezpieczeństwo pracy i ochrona grup wrażliwych
 - 75 Promocja zdrowia w pracy
- 76 Działalność społeczna

O raporcie

- 78 Kontakt
- 79 Tabela GRI

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Szanowni Państwo,

od lat wyznacznikiem w działaniach podejmowanych przez Grupę CAF jest dostarczanie zrównoważonych rozwiązań transportowych, które poprawiają jakość życia mieszkańców i mieszkańców miast. Obecność Solarisa w Grupie, wraz z jego innowacyjnym podejściem do projektowania autobusów zeroemisyjnych, jest na to świetnym dowodem.

Jestem dumny, że w roku 2023, mimo geopolitycznych i makroekonomicznych wyzwań minionych miesięcy, z fabryki Solarisa wyjechało blisko 30% więcej pojazdów z alternatywnymi napędami niż w 2022 roku. Ponad połowa z nich nie emituje dwutlenku węgla podczas użytkowania. Najlepszy wynik uzyskaliśmy w technologii wodorowej – prawie co drugi autobus miejski napędzany wodorem w Europie został wprowadzony na rynek właśnie przez firmę Solaris.

Grupa Solaris, z 15% udziałem w rynku, ponownie zajęła pozycję lidera e-mobilności w Europie, przybliżając miasta do osiągnięcia neutralności klimatycznej w 2050 roku.

Rok 2023 był dla całej Grupy CAF ważnym punktem na drodze do zrównoważonego rozwoju, nie tylko w obszarze produktowym. W naszym Planie strategicznym 2026 zrównoważony rozwój jest bowiem jednym z czterech kluczowych filarów budujących przyszłość Grupy i przeszedł w minionym roku największą ewolucję.

Dzięki profesjonalizmowi i wysiłkom pracowniczek i pracowników Grupy CAF wyniki roku 2023 w zakresie

zrównoważonego rozwoju przekroczyły założone oczekiwania.

Emisje z zakresu 1 i 2 związane z procesami produkcyjnymi i zużywaną energią przez Grupę CAF w ostatnich 5 latach zostały zmniejszone o 32,6%, w tym o 64% w Grupie Solaris. W tym samym okresie emisje z zakresu 3, związane z użytkowaniem naszych produktów, zarówno pociągów, jak i autobusów, zostały zmniejszone o 46,8%.

Jako Grupa CAF uzyskaliśmy także wysokie oceny ESG od głównych agencji ratingowych, m.in. ocenę „Ecovadis Platinum”, co plasuje nas wśród 1% firm z tak dobrym wynikiem, oraz ocenę „Low Risk” w rankingu Sustainalytics. Niezwykle cieszy nas również zadowolenie naszych klientów, którzy w badaniach satysfakcji przyznali Grupie CAF 7,9 punktu na 10.

Wyniki te potwierdzają, że z myślą o naszych klientach dążymy ku zrównoważonej przyszłości, kształtując bezemisyjną i bezpieczną mobilność miejską. Jednocześnie chcemy dzielić się naszymi wartościami i pozytywnie wpływać na wszystkich interesariuszy.

Dziękuję pracowniczkom i pracownikom oraz interesariuszom, którzy przyczynili się do osiągnięcia zaprezentowanych wyników Solarisa w 2023 roku oraz do powstania niniejszego raportu. Jego czytelniczkom i czytelnikom życzę przyjemnej lektury!

Javier
Martinez Ojinaga

Prezes Zarządu Grupy CAF,
Przewodniczący Rady Nadzorczej
Solaris Bus & Coach

Grupa Solaris

Odpowiedzialne
zarządzanie

Zrównoważony
produkt

Zrównoważona
produkcja

Odpowiedzialność
względem ludzi

O raporcie

Szanowni Państwo,

wysiłki całej Europy na rzecz zrównoważonego rozwoju pozwalają z optymizmem spoglądać w przyszłość i wierzyć, że wspólnie stawimy czoła wyzwaniom kryzysu klimatycznego. Rosnąca świadomość społeczeństw sprawia, że kwestie ESG zajmują dziś czołowe miejsce na agendzie wielu firm. Także naszej.

Z ogromną przyjemnością przekazujemy Państwu najnowszy raport danych niefinansowych firmy Solaris. Ten przekrojowy dokument przedstawia nasze nieustające zaangażowanie w obszarach społecznej odpowiedzialności biznesu, zrównoważonego rozwoju oraz etyki korporacyjnej.

Razem z grupą CAF postawiliśmy przed sobą ambitny cel, jakim jest neutralność emisyjna w 2045 i nasze działania koncentrujemy na wypełnieniu tego zamierzenia. Restrykcyjne wymagania prawne na poziomie unijnym i krajowym, w tym obowiązująca od 2024 r. dyrektywa unijna CSRD (Corporate Social Responsibility Directive), tym bardziej mobilizują nas do zmian. Kierowanie się zasadami zrównoważonego rozwoju jest nieodłącznym wymogiem również dla naszych klientów, interesariuszy i podmiotów finansujących inwestycje.

Za nami kolejny rok udoskonaleń i dostosowywania działań Grupy Solaris do Planu strategicznego 2026 Grupy CAF, w którym zrównoważony rozwój jest jednym z głównych filarów wzrostu. W 2023 roku powołaliśmy Komitet Zrównoważonego Rozwoju Solarisa, który angażuje naszą kadrę zarządzającą w dyskusję o wyzwaniach ESG oraz pracuje nad nowym modelem zarządzania.

Chcemy, by odpowiedzialność za kwestie zrównoważonego rozwoju była integralną częścią naszych działań. W 2023 roku zaangażowaliśmy zespoły z różnych obszarów firmy, aby aspekty środowiskowe, społeczne i zarządcze uwzględniać w procesach biznesowych całej organizacji.

Grupa Solaris jest dobrze przygotowana do stale zmieniającego się otoczenia rynkowego. Udaje nam się to osiągać przede wszystkim dzięki trafnemu rozpoznaniu rynku, olbrzemiemu doświadczeniu, jak również wiedzy naszych pracowniczek i pracowników. Jesienią 2023 przedstawiliśmy nową wersję przegubowego autobusu elektrycznego i baterii nowej generacji. Stworzyliśmy także jednostkę w pełni dedykowaną naszym produktom i rozwojowi technologii bateryjnych: Solaris Battery HUB. Skuteczny recykling baterii i projekty związane z ułatwieniem ich ponownego użycia stanowią jeden z kluczowych obszarów prac tego zespołu. To niezwykle ważny krok w kierunku dekarbonizacji i realizacji założeń gospodarki obiegu zamkniętego.

Mamy nadzieję, że lektura tegorocznego raportu pozwoli Państwu lepiej poznać perspektywę funkcjonowania Grupy Solaris, lidera w produkcji bezemisyjnych pojazdów komunikacji miejskiej w Europie.

Każdego dnia zmieniamy transport publiczny w europejskich miastach na bardziej zrównoważony. Głęboko wierzymy, że poprzez starania na poziomie całej organizacji wytwarzamy wartość dla naszych interesariuszy, a przede wszystkim pozytywnie wpływamy na otoczenie, w którym żyjemy i działamy.

Javier Iriarte

Prezes Zarządu
Solaris Bus & Coach

Agata Stańda

Członkini Zarządu
Solaris Bus & Coach
ds. Strategii i Zrównoważonego Rozwoju

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O Raporcie

Solaris to jeden z europejskich liderów produkcji autobusów i trolejbusów. Posiadamy najszersze elektryczne portfolio pojazdów i usług w Europie kontynentalnej oraz systematycznie je rozwijamy, aby wspierać naszych klientów w przechodzeniu na zrównoważony transport publiczny. Jesteśmy częścią Grupy CAF – hiszpańskiego dostawcy taboru kolejowego i pojazdów szynowych, który posiada ponad 100-letnie doświadczenie.

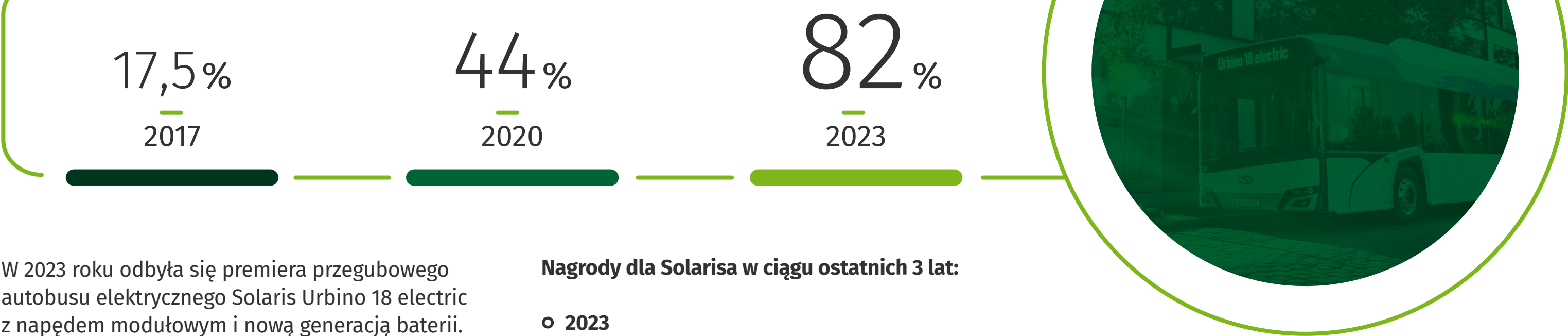
Filary strategii rozwoju naszej oferty

- Rozbudowujemy i doskonalimy ofertę napędów zeroemisyjnych.
- Inwestujemy w innowacyjne rozwiązania wspierające zrównoważony rozwój.
- Dostarczamy rozwiązania „pod klucz” (pojazdy wraz z kompleksową realizacją infrastruktury ładowania).
- Elastycznie dostosowujemy nasze pojazdy do zróżnicowanych potrzeb klientów i specyfiki reprezentowanych przez nich miast.

Dostawy naszych pojazdów w 2023 roku

- Dostarczyliśmy 1456 pojazdów do 109 europejskich miast w 17 państwach.
- Pojazdy z napędem alternatywnym (elektrycznym, wodorowym, hybrydowym, trolejbusy) stanowiły 82% naszych dostaw.
- Nasze największe rynki to: Polska, Hiszpania, Włochy, Norwegia, Niemcy, Czechy i Rumunia.

Pojazdy z napędem alternatywnym w strukturze dostaw:

W 2023 roku odbyła się premiera przegubowego autobusu elektrycznego Solaris Urbino 18 electric z napędem modułowym i nową generacją baterii.

Jesteśmy liderem e-mobilności w Europie kontynentalnej*

- Najwięcej dostarczonych autobusów zeroemisyjnych (wodorowych i bateryjnych) spośród wszystkich producentów od 2012 do 2023 roku
- Pierwsza pozycja na rynku autobusów zeroemisyjnych (elektrycznych i wodorowych) w 2023 roku
- Lider w segmencie autobusów wodorowych w 2023 roku – 44,5% udziałów
- Druga pozycja na rynku autobusów bateryjnych w 2023 roku
- Trzecia pozycja na rynku autobusów miejskich w 2023 roku.

Nagrody dla Solarisa w ciągu ostatnich 3 lat:

- 2023
 - Srebrny Listek CSR „Polityki”
- 2022
 - Zielony Orzeł „Rzeczypospolitej” dla Solaris Bus & Coach w kategorii „Firma”
 - Medal Targów Kielce dla Solaris Urbino 18.75 electric jako najlepszego produktu w kategorii „Autobusy”, przyznany podczas 16. Międzynarodowych Targów Transportu Zbiorowego Transexpo
 - Innovation Award dla Solaris Urbino 9 LE electric w kategorii “Electric bus: Intercity”, przyznana przez niemiecki magazyn „busplaner”
 - Polish Project Excellence Award 2022 dla zespołu Solarisa w kategorii „Nowe technologie, nauka i innowacje”, przyznana podczas 25. Konferencji IPMA Polska
- 2021
 - Nagroda w Konkursie Raporty Zrównoważonego Rozwoju dla Solaris Bus & Coach w kategorii

„Najlepszy debiut”, przyznana przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu

- Medal Targów Kielce dla Solaris Urbino 12 hydrogen jako najlepszego produktu w kategorii „Autobusy”, przyznany podczas 15. Międzynarodowych Targów Transportu Zbiorowego Transexpo
- Sustainable Development Award dla Solaris Urbino 15 LE electric w kategorii „Electric Bus” przyznana przez niemiecki magazyn „busplaner”.

Nasz zespół

- Grupa Solaris to międzynarodowy zespół 2578 pracowniczek i pracowników.
- Średnia długość stażu w Solaris Bus & Coach to 10 lat i 5 miesięcy.
- Dla 216 osób w 2023 roku staż pracy w Solaris Bus & Coach wyniósł 20 lat i więcej.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

* EU27, Norwegia i Szwajcaria, bez Wielkiej Brytanii i Irlandii

GRI 2-1, 2-2

Skład Grupy Solaris

Grupę Solaris (zwaną dalej także „Grupą” lub „Solarisem”) tworzy spółka matka Solaris Bus & Coach sp. z o.o. (zwana dalej także „Solaris Bus & Coach” lub „Spółką”) z siedzibą w Polsce oraz 16 spółek córek, zlokalizowanych w 16 krajach Europy. Naszą sieć wspierają także przedstawicielstwa w 3 innych krajach świata. Większościowym wspólnikiem Solaris Bus & Coach sp. z o.o., posiadającym 97,33% udziałów, jest Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles S.A. (CAF).

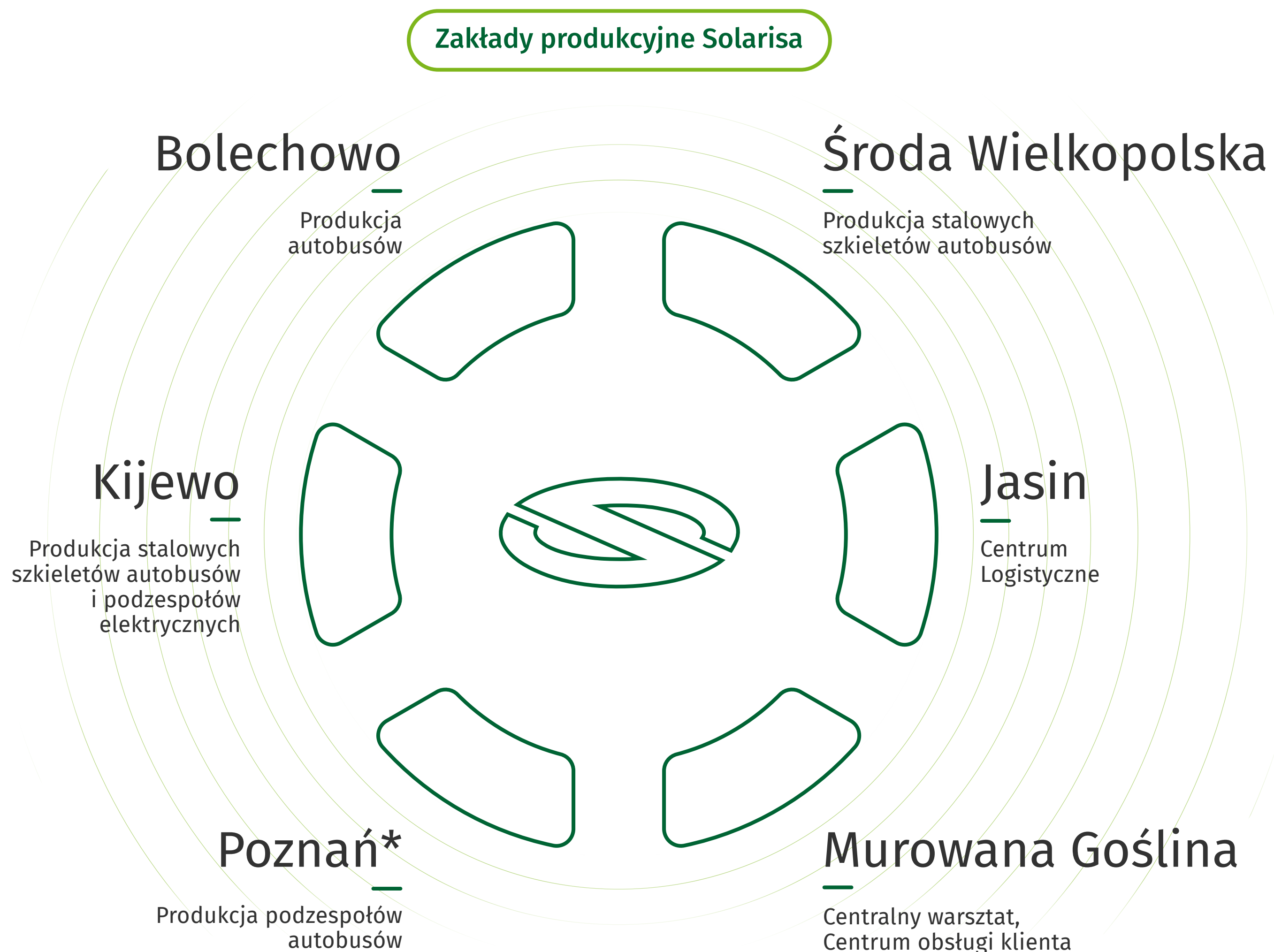
Produkcja pojazdów marki Solaris odbywa się w Polsce. W Polsce zlokalizowane są także centralny warsztat i centrum logistyczne.

Spółki zależne

Ponadto w całej Europie posiadamy sieć warsztatów oraz magazynów części zamiennych, prowadzonych przez wybrane spółki zależne.

Międzynarodowa obecność Solarisa pozwala na doskonałe rozumienie indywidualnych potrzeb miast w różnych częściach świata. Każda ze spółek w Grupie odpowiada m.in. za współpracę z klientami, analizowanie lokalnych trendów rynkowych oraz kształtowanie wizerunku marki. Informacje zbierane z międzynarodowych rynków są także podstawą do tworzenia w Solarisie innowacyjnych rozwiązań.

* Od maja 2023 część produkcji podzespołów autobusowych została przeniesiona do Kijewa, a zakład w Poznaniu został zamknięty.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

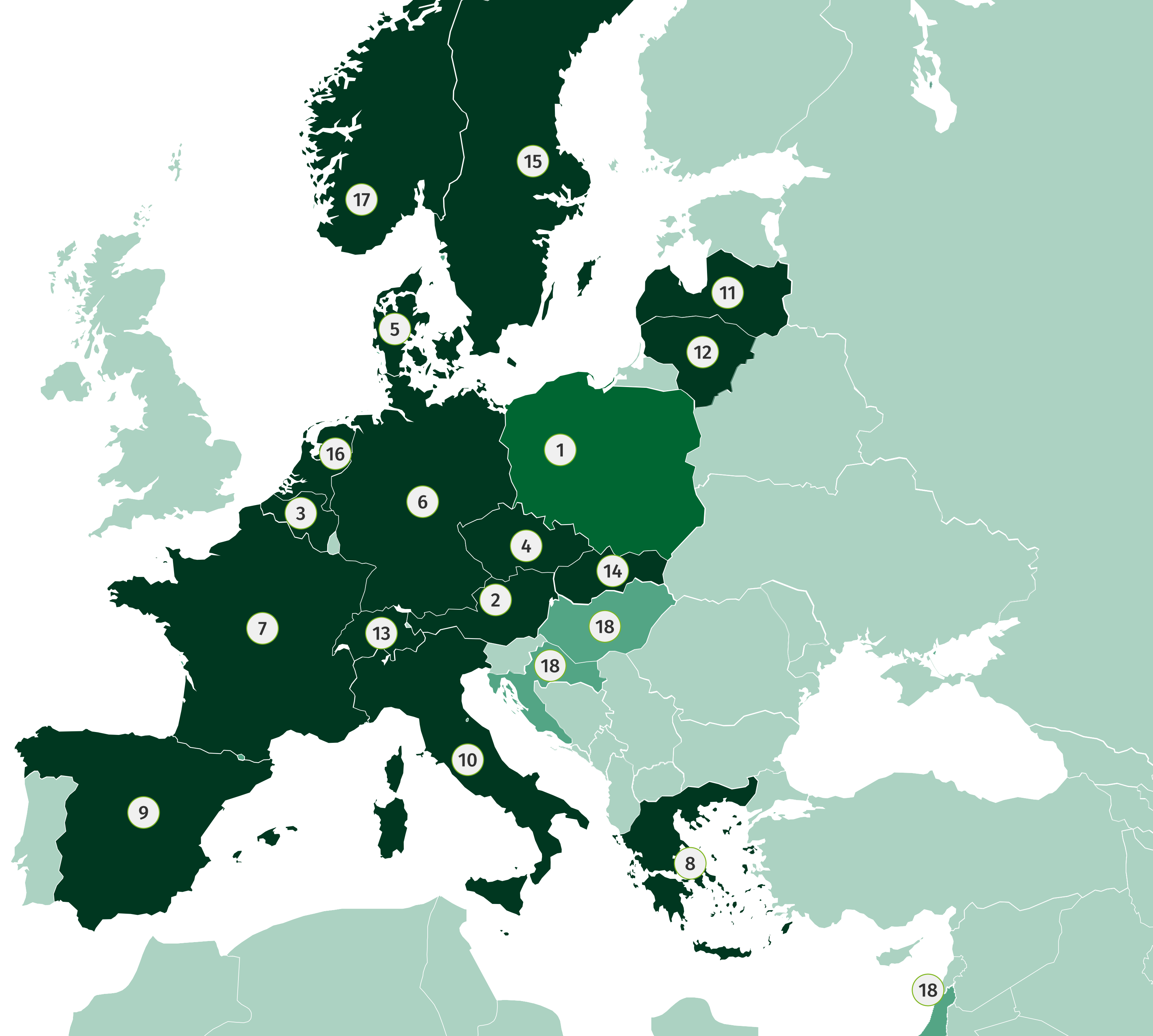
GRI 2-1, 2-2

Grupę Solaris tworzą*

- 1 Solaris Bus & Coach sp. z o.o.
- 2 Solaris Austria GmbH
- 3 Solaris Belgium SRL
- 4 Solaris Czech spol. s.r.o.
- 5 Solaris Denmark Bus A/S
- 6 Solaris Deutschland GmbH
- 7 Solaris France SARL
- 8 Solaris Hellas S.A.
- 9 Solaris Bus Iberica SLU
- 10 Solaris Italia S.R.L.
- 11 SIA Solaris Bus & Coach Latvia
- 12 UAB Solaris Bus & Coach LT
- 13 Solaris Schweiz GmbH
- 14 Solaris Slovakia s.r.o
- 15 Solaris Sverige AB
- 16 Solaris Netherlands BV
- 17 Solaris Norge AS
- 18 Przedstawicielstwa marki Solaris w Chorwacji, Izraelu i na Węgrzech.

- Solaris Bus & Coach
- Spółki zależne
- Przedstawicielstwa

* Stan z grudnia 2023.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 2-9, 2-10, 2-11

Struktura zarządcza Solaris Bus & Coach

Organami Spółki są Zarząd, Rada Nadzorcza i Zgromadzenie Wspólników.

Zarząd składa się z jednego lub większej liczby Członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu. Liczbę Członków Zarządu określa Rada Nadzorcza. W przypadku Zarządu wieloosobowego Członkowi Zarządu może zostać przypisana również funkcja Wiceprezesa. Członkowie Zarządu są powoływani i odwoływani uchwałą Rady Nadzorczej na czas nieoznaczony. Członkowie Zarządu mają funkcję wykonawczą i odpowiadają za bieżącą działalność Spółki, reprezentują ją oraz nadzorują powierzone im obszary.

Rada Nadzorcza składa się z minimum trzech Członków, w tym Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego. Rada Nadzorcza jest powoływana i odwoływana uchwałą Zgromadzenia Wspólników na czas nieoznaczony. Członkowie Rady Nadzorczej sprawują funkcję nadzorczą nad bieżącą działalnością i realizacją strategii Spółki.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 2-9, 2-10, 2-11

Rada Nadzorcza w 2023 roku

**Javier
Martinez Ojinaga**
Przewodniczący
Rady Nadzorczej

**Josu
Imaz**
Wiceprzewodniczący
Rady Nadzorczej

**Janusz
Reiter**
Członek
Rady Nadzorczej

Zarząd w 2023 roku

**Javier
Iriarte**
Prezes Zarządu

**dr inż.
Dariusz Michalak**
Wiceprezes Zarządu
ds. R&D, Zapewnienia
Jakości, Zakupów i IT

**Olivier
Michard**
Członek Zarządu
ds. Sprzedaży, After
Sales i Marketingu*

**Tomasz
Barański**
Członek Zarządu
ds. Produkcji i Logistyki

**Agata
Stańda**
Członkini Zarządu
ds. Strategii
i Zrównoważonego Rozwoju

**Inigo
Artamendi**
Członek Zarządu
ds. Finansów i Inwestycji

**Patryk
Kawa**
Członek Zarządu
ds. Personalnych
i BHP

* Od października ds. Sprzedaży i Marketingu.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne
zarządzanie

Zrównoważony
produkt

Zrównoważona
produkcja

Odpowiedzialność
względem ludzi

O raporcie

GRI 201-1

Kluczowe wyniki finansowe

	GRUPA SOLARIS				SOLARIS BUS & COACH			
	2023		2022		2023		2022	
	mPLN	%	mPLN	%	mPLN	%	mPLN	%
Wartość ekonomiczna wytworzona								
Przychody ze sprzedaży	3 712	97,9%	3 261	98,9%	3 492	97,8%	3 229	98,5%
Pozostałe przychody operacyjne	25	0,7%	9	0,3%	22	0,6%	5	0,2%
Przychody finansowe	55	1,5%	29	0,9%	56	1,6%	42	1,3%
Przychody razem	3 792	100,0%	3 298	100,0%	3 570	100,0%	3 276	100,0%
Koszty zakupu materiałów	2 601	68,6%	2 151	65,2%	2 557	71,6%	2 267	69,2%
Pozostałe wydatki	615	16,2%	631	19,1%	547	15,3%	584	17,8%
Płatności z góry	3 216	84,8%	2 782	84,3%	3 104	86,9%	2 851	87,0%
Wartość ekonomiczna brutto	576	15,2%	517	15,7%	466	13,1%	426	13,0%
Amortyzacja	88	2,3%	82	2,5%	77	2,2%	71	2,2%
Wartość ekonomiczna netto	488	12,9%	435	13,2%	389	10,9%	355	10,8%
Wartość ekonomiczna dystrybuowana								
Do pracowników (wynagrodzenia, świadczenia)	380	77,9%	391	89,9%	303	77,8%	314	88,4%
Do podmiotów finansujących (koszty finansowania)	124	25,5%	100	22,9%	118	30,3%	107	30,2%
Do sektora publicznego (podatki i opłaty)*	10	2,1%	1	0,2%	5	1,3%	-3	-1,0%
Do spółki (zysk alokowany na kapitał zapasowy/rezerwy)	-27	-5,5%	-57	-13,0%	-37	-9,4%	-63	-17,7%
Wartość ekonomiczna netto	488	100,0%	435	100,0%	389	100,0%	355	100,0%

* Wartość ekonomiczna dystrybuowana do sektora publicznego nie obejmuje podatku VAT. Zaprezentowane dane finansowe są zgodne ze Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym za rok obrotowy kończący się 31.12.2023.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

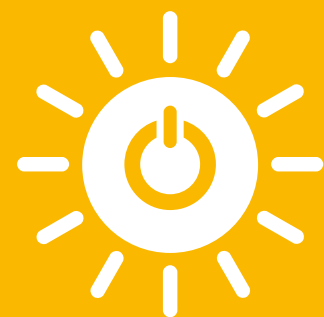
O raporcie

SDG 7, 9, 11, 13

Wkład w realizację Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ

W Grupie Solaris wdrażamy innowacje i podejmujemy aktywności, które wspierają realizację Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ (SDGs). W ramach naszej działalności przyczyniamy się szczególnie do realizacji celów z zakresów, w których mamy największy wpływ:

7 CZYSTA I DOSTĘPNA ENERGIA

Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie.

9 INNOWACYJNOŚĆ, PRZEMYSŁ, INFRASTRUKTURA

Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność.

11 ZRÓWNOWAŻONE MIASTA I SPOŁECZNOŚCI

Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu.

13 DZIAŁANIA W DZIEDZINIE KLIMATU

Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Nasze wartości

W Solarisie podejmujemy działania, bazując na pięciu wartościach, które określają charakter Grupy i to, co wspólnie identyfikujemy jako najistotniejsze. Wartości te tworzą system, który jest podstawą podejmowanych przez nas decyzji biznesowych.

Zorientowanie na klienta

- Patrzymy na jakość oczami klienta.
- Wraz z partnerami biznesowymi osiągamy sukces, respektując wzajemne potrzeby.
- Jesteśmy wzorem współpracy z klientami.

Innowacyjność

- Jesteśmy liderem innowacyjnych rozwiązań.
- Stawiamy sobie ambitne cele.
- Nieustannie rozwijamy nasze produkty.
- Doskonalimy naszą pracę każdego dnia.

Dalekowzroczność

- Wsłuchujemy się w potrzeby rynku, aby tworzyć rozwiązania na miarę przyszłości.
- Podejmujemy decyzje myśląc o przyszłości firmy, jej pracowników i otoczenia.

Współpraca

- Tworzymy jeden zespół i działamy razem.
- W naszych działaniach opieramy się na zaufaniu, zaangażowaniu i wzajemnym szacunku.
- Dbamy o relacje z innymi.
- Jesteśmy odpowiedzialni za podejmowane decyzje.

Skuteczność

- Szybko i elastycznie reagujemy na zmiany zachodzące w organizacji i poza nią.
- Działamy odważnie.

Ambasadorzy wartości

W 2023 roku zakończyliśmy projekt „Ambasadorzy Wartości”, którego celem było wsparcie zespołu Solarisa w procesie utożsamiania się z jej kulturą i celami. W projekcie uczestniczyło 5 grup pracowniczek i pracowników produkcyjnych oraz administracyjnych z różnych obszarów organizacji. Każda z grup pracowała nad wybraną inicjatywą, reprezentującą inną wartość Grupy Solaris.

Aspiracja Solarisa
Zmieniamy oblicze transportu publicznego

Motywacja Solarisa
Silne i trwałe relacje z naszymi klientami oraz praca zespołowa. Jesteśmy dumni z naszych produktów i nowatorskich rozwiązań technicznych

Zorientowanie na klienta: wspólne odbiory autobusów z klientami, pozwalające na wzrost świadomości uczestniczek i uczestników odbiorów pojazdów na temat obsługi klienta, zyskanie perspektywy zamawiającego podczas inspekcji pojazdu oraz budowanie poczucia odpowiedzialności za finalny produkt (w tym przez osoby nie związane z procesem produkcyjnym).

Innowacyjność: konkurs „Wartości Solarisa – oczami pracowników”, ukazujący rozumienie wartości oraz powiązanie ich z procesami i codziennymi zadaniami w organizacji.

Dalekowzroczność: szkic procedury recyklingu baterii trakcyjnej.

Współpraca: zbiór informacji o poszczególnych działach, mający na celu zebranie zakresu zadań i odpowiedzialności wszystkich działów w firmie.

Skuteczność: Podręcznik efektywnych spotkań, zawierający zestaw wskazówek i dobrych praktyk, które wspierają w efektywnym prowadzeniu spotkań online.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Partnerstwa i organizacje, do których należymy

Nad rozwojem i wdrażaniem innowacyjnych projektów pracujemy także z innymi uczestnikami sektora, organizacjami branżowymi i podmiotami, które działają w obszarze zrównoważonego transportu publicznego. W ramach naszego zaangażowania promujemy e-mobilność i nowoczesne rozwiązania w transporcie.

Union Internationale des Transports Publics, UITP (Międzynarodowe Stowarzyszenie Transportu Publicznego)	Hydrogen Europe (NEW-IG)	Forum Innowacyjnego Transportu (ITF)
Information Technology for Public Transport (ITxPT)	Izba Gospodarcza Komunikacji Miejskiej	VDV (Stowarzyszenie Niemieckich Firm Transportowych)
Polskie Towarzystwo Naukowe Silników Spalinowych	Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa (AHK)	Wielkopolska Izba Przemysłowo-Handlowa
Wielkopolski Związek Pracodawców LEWIATAN	Komitet Techniczny PKN – nr 17 ds. Pojazdów i Transportu Drogowego	Polsko-Hiszpańska Izba Gospodarcza
Polska Izba Motoryzacji	Polski Związek Pracodawców Transportu Publicznego	Stowarzyszenie Standaryzujące Nowoczesne Systemy dla Transportu Open4PT
Europejski Sojusz na Rzecz Czystego Wodoru	Wielkopolska Dolina Wodorowa	Mazowiecka Dolina Wodorowa

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 2-28

Solaris jest uczestnikiem następujących inicjatyw:

Przystąpienie w

2011

Karta Zrównoważonego Rozwoju

W ramach działań w UITP jesteśmy sygnatariuszem "Karty Zrównoważonego Rozwoju/ Sustainable Development Charter". Jednym z głównych obszarów, w którym działają sygnatariusze Karty oraz członkowie UITP, jest cel 11.2: „do 2030 roku zapewnić wszystkim ludziom dostęp do bezpiecznych, przystępnych cenowo i trwałych systemów transportu, podnieść poziom bezpieczeństwa na drogach, zwłaszcza poprzez rozwijanie transportu publicznego. Należy zwrócić szczególną uwagę na potrzeby grup wrażliwych, kobiet, dzieci, osób niepełnosprawnych i osób starszych.”

Deklaracja na rzecz wdrożenia czystych autobusów

Dokument, sygnowany między innymi przez Komisję Europejską i największych producentów w branży, jest wyrazem poparcia dla masowego wdrażania autobusów całkowicie bezemisyjnych i z napędami alternatywnymi. Europejska Deklaracja jest inicjatywą opartą na trzech filarach. Są nimi:

- 1) zobowiązanie miast i producentów do wspólnej misji przyspieszenia procesu redukcji emisji spalin,
- 2) stworzenie platformy wymiany informacji między władzami miast, przewoźnikami i organizacjami finansowymi, a także
- 3) powołanie do życia grupy ekspertów, którzy służyć będą profesjonalnymi ekspertyzami z zakresu technologii, ekonomii i logistyki.

Przystąpienie w

2017

Przystąpienie w

2020

Europejski Sojusz na Rzecz Czystego Wodoru

Sojusz stworzony z inicjatywy Komisji Europejskiej, którego celem jest przyspieszenie do roku 2030 działań na rzecz produkcji i wykorzystania wodoru jako paliwa produkowanego z wykorzystaniem technologii niskoemisyjnych i odnawialnych źródeł energii.

Deklaracja o Wielkopolskiej Dolinie Wodorowej

To inicjatywa na rzecz rozwoju Wielkopolskiej Doliny Wodorowej oraz całego polskiego ekosystemu opartego o technologie wodorowe. Sygnatariuszami deklaracji o powstaniu Wielkopolskiej Doliny Wodorowej są przedstawiciele Województwa Wielkopolskiego, prezydenci największych wielkopolskich miast, rektorzy uczelni i przedstawiciele biznesu. Celem działań zrzeszonych podmiotów będzie przyczynienie się do dekarbonizacji gospodarki na rzecz neutralności klimatycznej.

Przystąpienie w

2021

Przystąpienie w

2022

Mazowiecka Dolina Wodorowa

Celem Mazowieckiej Doliny Wodorowej jest wspieranie rozwoju gospodarki wodorowej w regionie oraz dążenie do zbudowania mazowieckiego klastra wodorowego poprzez podejmowanie współpracy przez uczestników inicjatywy nad innowacyjnymi technologiami, pozwalającymi wykorzystywać wodór m.in. w transporcie, energetyce, gospodarce komunalnej i rolnictwie.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 2-29

Interesariusze i relacje z nimi

Mapę interesariuszy, którzy mają strategiczne znaczenie dla działalności Solarisa, opracowaliśmy w 2020 roku. Przeprowadziliśmy wówczas proces identyfikowania interesariuszy, a następnie oceniliśmy stopień wzajemnego wpływu interesariuszy i naszej firmy. Poprzez relacje z interesariuszami Grupa realizuje cele biznesowe, informacyjne i komunikacyjne.

Zidentyfikowani przez nas interesariusze zawierają się w 5 grupach wyróżnionych przez Grupę CAF w Kodeksie postępowania:

- 1 Klienci
- 2 Dostawcy
- 3 Właściciele i udziałowcy
- 4 Pracowniczki i pracownicy
- 5 Społeczeństwo: konsumenci, społeczność lokalna, samorząd lokalny, administracja publiczna, organizacje społeczne, organizacje branżowe, instytucje naukowe i uczelnie, media.

Solaris dąży do budowania relacji z interesariuszami, opartych na zaufaniu. Szczególnie cenimy te formy, które umożliwiają dwustronną komunikację i wymianę opinii oraz pozwalają interesariuszom na większe angażowanie się w sprawy Grupy, które wpływają na ich działalność (np. targi branżowe, uczestnictwo w inicjatywach i realizacja

wspólnych projektów, wydarzenia z okazji premier pojazdów, konferencje prasowe itd.).

Ocena satysfakcji

Chcąc ulepszyć współpracę, regularnie weryfikujemy poziom zadowolenia wybranych grup interesariuszy Solarisa i analizujemy ich potrzeby.

W 2023 roku przeprowadziliśmy dwa badania:

„Badanie satysfakcji klienta – rynek polski 2023”, w którym uzyskaliśmy wynik 89% CSI (Customer Satisfaction Index)

„Badanie satysfakcji społecznej CAF 2023”, w którym organizacje społeczne oceniły zadowolenie ze współpracy z Solarisem na 8,5 punktu na 10.

Komunikacja

Sposób oraz częstotliwość komunikacji z poszczególnymi grupami interesariuszy zależą od dynamiki relacji, bieżących potrzeb Grupy, jak i interesariuszy. Za jakość i efektywność komunikacji z poszczególnymi grupami interesariuszy odpowiadają wybrane działy Solarisa, w ramach swych codziennych aktywności.

Głównymi kanałami komunikacji, wspólnymi dla wszystkich grup interesariuszy są:

- media społecznościowe
- strona internetowa Grupy Solaris
- strona internetowa Grupy CAF
- kanał dla sygnalistów – od czerwca 2023 (wcześniej dostępny dla pracowników Solarisa).

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 2-29

Ponadto dla wybranych grup prowadzone są kanały i/lub działania dedykowane.

Kanały te mają także istotne znaczenie dla ustalenia obaw i korzyści interesariuszy w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju i są jednym z narzędzi określenia strategii i działań Solarisa w tym obszarze.

Pracowniczk i pracownicy:

- Narzędzia komunikacji wewnętrznej (m.in. Intranet, magazyn „Przystanek” – wersja drukowana i online, wewnętrzny newsletter, informacje na tablicach ogłoszeniowych i ekranach TV, cykliczne spotkania Zarządu z pracownikami)
- Spotkania ze związkami zawodowymi
- Prace Komisji BHP
- Programy edukacji dualnej
- Spotkania solarisowego Klubu Seniora
- Cykliczne „Badania zdrowia organizacji”
- Wewnętrzna aplikacja Grupy CAF.

Klienci:

- Czasopismo dla klientów „Magazyn Solaris” – od 2023 roku dostępne online w dwóch wersjach językowych (PL i EN)
- Branżowe wydarzenia
- Strona internetowa promująca e-mobilność (eCity powered by Solaris) w dwóch wersjach językowych (PL i EN)

- Konferencje dla klientów #SolarisTalks
- Cykliczne badania satysfakcji klienta, analiza czynnika NPS
- Raporty klientów po testowaniu autobusów demonstracyjnych
- Portal dla klientów części zamiennych Magbus
- Aplikacja do obsługi zgłoszeń serwisowych pojazdów eSNote
- Wizyty studyjne klientów w zakładach produkcyjnych.

Społeczeństwo:

- **Społeczność lokalna**
 - Kampania społeczna kierowana do społeczności lokalnej
 - Wizyty uczennic i uczniów szkół realizujących kształcenie w kierunkach zbliżonych do kwalifikacji naszego zespołu
- **Media**
 - Biuro prasowe online, prowadzone w dwóch wersjach językowych (PL i EN)
 - Konferencje prasowe i relacje z mediami
 - Branżowe wydarzenia promujące e-mobilność
- **Organizacje branżowe**
 - Udział w targach branżowych
 - Członkostwo w stowarzyszeniach i organizacjach branżowych
 - Wydarzenia z okazji premier pojazdów.

GRI 3-1, 3-2

Wybór istotnych tematów do raportowania

Analiza wpływu Spółki odbywa się na wielu poziomach organizacji w ramach bieżących działań poszczególnych działów operacyjnych. W Solaris Bus & Coach funkcjonuje *Zintegrowany system zarządzania*, którego nieodłącznym elementem jest analiza wewnętrznych i zewnętrznych czynników, wpływających na organizację oraz istotnych dla spełniania wymagań klientów i osiągania celów organizacji. Szczególny nacisk kładziony jest na aspekty środowiskowe, zapobieganie zanieczyszczeniom, a ponadto kwestie związane z bezpieczeństwem i higieną pracy w odniesieniu do wszystkich procesów realizowanych w firmie.

Analiza danych oraz informacji z wewnątrz i zewnątrz organizacji, a także informacje zebrane od naszych interesariuszy pozwoliły nam w ramach systemu określić i ocenić ryzyka oraz szanse istotne dla rozwoju organizacji i osiągnięcia jej celów w zakresie jakości, środowiska i BHP.

W 2023 roku skorzystaliśmy ze zaktualizowanej w 2022 roku analizy tematów istotnych do raportowania ESG. Aktualizacja obejmowała: opracowanie listy tematów (na bazie m.in. matrycy istotności z poprzedniego cyklu raportowania, analizy wpływów zidentyfikowanych w *Zintegrowanym systemie zarządzania*, tematów zgłoszonych jako istotne dla interesariuszy); ocenę istotności tematów przez przedstawicieli wszystkich grup interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych; analizę i nadanie poziomu istotności poszczególnym tematom oraz sporządzenie listy rekomendowanych tematów istotnych do raportowania. Zaktualizowana lista została zatwierdzona przez zarząd Spółki.

W 2024 r. Grupa CAF przeprowadzi nową analizę podwójnej istotności, opartą na wytycznych określonych przez EFRAG w nowych *Europejskich standardach sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju* (ESRS), mających zastosowanie do Grupy CAF w raporcie za rok 2024. Wyniki tej analizy posłużą jako podstawa do aktualizacji *Głównego planu zrównoważonego rozwoju CAF*, który określa kierunki strategiczne w tym obszarze na lata 2024-2026.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 3-1, 3-2

Matryca istotności

Środowisko

- 1. Ilość i rodzaj wykorzystywanych przez firmę surowców i materiałów
- 2. Użycie surowców i materiałów pochodzących z recyklingu
- 3. Komponenty pojazdów i opakowania, które są poddawane recyklingowi
- 4. Minimalizacja ilości produkowanych odpadów i recykling odpadów
- 5. Zużycie i sposoby redukcji zużycia energii
- 6. Redukcja zapotrzebowania pojazdów na energię i paliwo
- 7. Zużycie i sposoby redukcji zużycia wody
- 8. Wpływ na bioróżnorodność
- 9. Emisje gazów cieplarnianych oraz sposoby ich redukowania

Ład korporacyjny

- 10. Wpływ firmy na klimat i działania zapobiegające zmianom klimatycznym
- 11. Zgodność z regulacjami środowiskowymi, zapobieganie nadużyciom, łamaniu prawa i regulacji dot. ochrony środowiska
- 12. Wpływ na lokalny rynek pracy
- 13. Wyniki finansowe (przychody, koszty)
- 14. Zarządzanie tematem podatków, płacenie podatków
- 15. Wysokość zamówień od lokalnych dostawców
- 16. Ryzyka i szanse oraz finansowe skutki wynikające ze zmian klimatu
- 17. Wsparcie finansowe uzyskane ze środków publicznych
- 18. Zachowanie poufności w relacjach z klientami, działania zapobiegające utracie danych
- 19. Zapobieganie praktykom monopolistycznym i naruszeniom zasad wolnej konkurencji
- 20. Aktywności podejmowane przez firmę w celu eliminacji przypadków korupcji

Społeczeństwo

- 21. Zatrudnienie, nowi pracownicy, wynagrodzenia, rotacja, benefity
- 22. Zdrowie i bezpieczeństwo pracowników
- 23. Szkolenia i edukacja pracowników, wspieranie rozwoju kariery
- 24. Różnorodność kadry zarządzającej i pracowników
- 25. Informacje dotyczące równości wynagrodzeń pracowników
- 26. Działania na rzecz przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w miejscu pracy
- 27. Wolność zrzeszania się pracowników
- 28. Wpływ firmy (pozytywny i negatywny) na lokalne społeczności
- 29. Wpływ produktów i usług na zdrowie i bezpieczeństwo kierowców i pasażerów

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O Raporcie

Etyka i compliance

GRI 3-3

Zgodność z międzynarodowymi i krajowymi przepisami prawa, standardami etycznymi oraz ogólnie uznanymi najlepszymi praktykami traktujemy jako podstawę naszej działalności. Relacje ze współpracownikami i współpracownikami, kontrahentami i pozostałymi interesariuszami opieramy także na kluczowych dla Grupy wartościach, a podczas podejmowania konkretnych decyzji biznesowych odwołujemy się do wypracowanych wzorców i zasad postępowania.

Fundamenty naszej kultury organizacyjnej w zakresie prawidłowego ładu korporacyjnego określają dwa dokumenty: *Kodeks postępowania Grupy CAF* oraz *Kodeks dobrych praktyk Solaris*, które powstały w oparciu o Powszechną Deklarację Praw Człowieka i Światowy pakt ONZ w zakresie praw człowieka, praw pracowniczych, ochrony środowiska i walki z korupcją.

Kodeks postępowania Grupy CAF opiera się na trzech filarach:

- 1 zasadach etycznych
- 2 kryteriach zachowań
- 3 mechanizmach ich implementacji.

Przepisy i zasady wynikające z tych dwóch dokumentów mają zastosowanie do wszystkich pracowniczek i pracowników naszej Grupy oraz wszelkich osób trzecich posiadających relacje biznesowe z jakąkolwiek spółką z Grupy Solaris. Rozwinięciem zasad i zobowiązań przyjętych w tych dokumentach jest system regulacji

z zakresu zarządzania zgodnością, obowiązujący zarówno na poziomie Grupy CAF, jak i na poziomie spółek z Grupy Solaris.

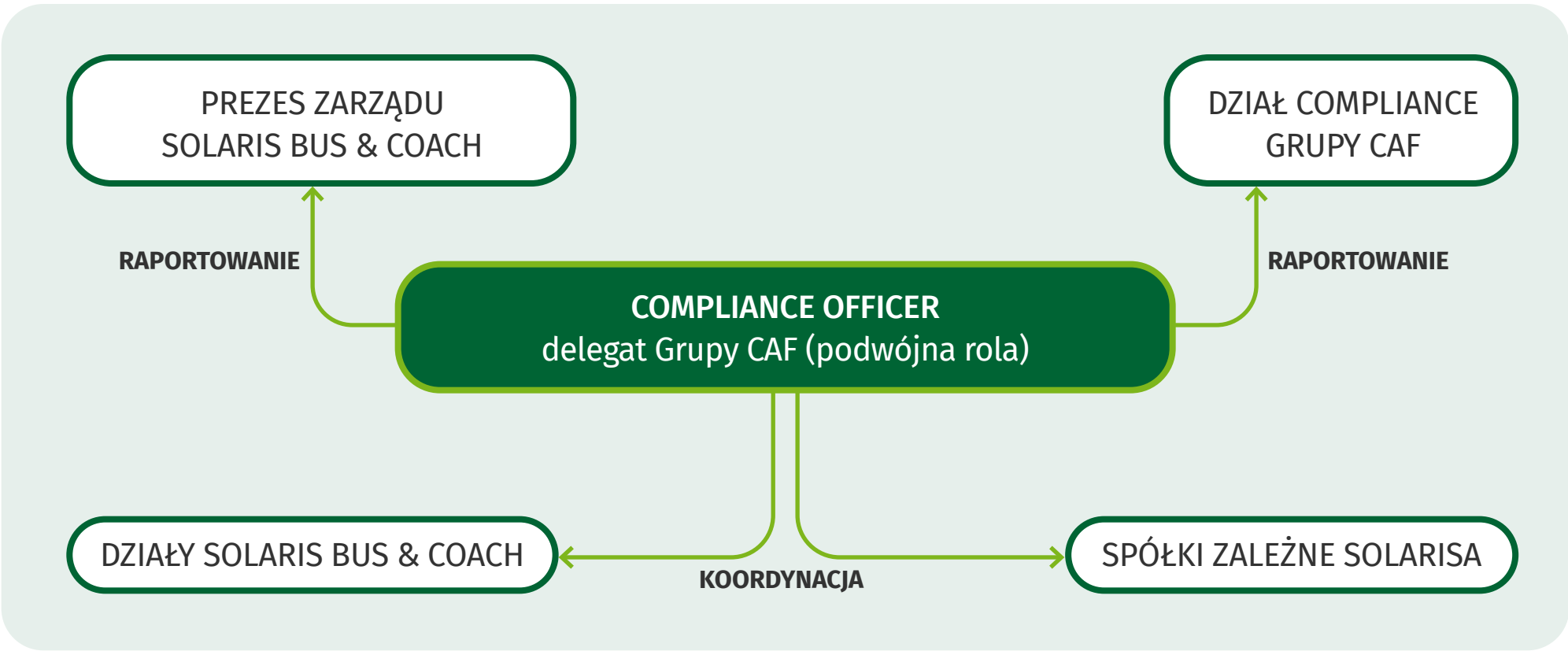
System ten obejmuje kwestie dotyczące m.in.: zgodności z prawem, etyki biznesowej, Praw Człowieka, ochrony przed wykorzystywaniem pracy dzieci, wolności publicznych i praw podstawowych, zasad równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji, ochrony środowiska i społeczności lokalnych, należytej staranności w łańcuchu wartości, podatków, prawa i zasad dotyczących ochrony konkurencji oraz przeciwdziałania przestępstwom, w tym korupcji.

Funkcja Compliance Officer w Grupie Solaris

Nadzór nad funkcjonowaniem systemu compliance w Grupie Solaris sprawuje Compliance Officer. Osoba pełniąca tę funkcję ma zapewnioną autonomię i niezależność, niezbędne do wykonywania przysługujących jej uprawnień i unikania ewentualnych konfliktów interesów. Compliance Officer posiada uprawnienia nadzorcze i kontrolne, a także odpowiada za bezpośrednie zarządzanie następującymi obszarami: etyka biznesowa, ochrona konkurencji oraz przeciwdziałanie przestępstwom. Dodatkowo jest odpowiedzialny za nadzór nad innymi obszarami zarządzanymi przez różnych menadżerów.

Compliance Officer raportuje bezpośrednio do Prezesa Zarządu Solarisa oraz do Korporacyjnego Działu Compliance Grupy CAF. Raportowanie obejmuje raporty roczne z wykonywanej działalności, bieżące raportowanie

Nowa struktura funkcji Compliance

zidentyfikowanych istotnych ryzyk oraz raporty dotyczące Wewnętrznego Systemu Raportowania (system dla sygnalistów). Compliance Officer sprawuje jednocześnie funkcję delegata Grupy

CAF, którego zadaniem jest nadzorowanie wdrażania i przestrzegania procedur grupowych z zakresu compliance.

GRI 3-3, 205-1, 205-2, 205-3

Rozpowszechnianie, szkolenia i konsultacje

Wszystkie pracowniczki i pracownicy Solarisa zapoznają się z najważniejszymi dokumentami podczas procesu onboardingowego oraz cyklicznie w ramach obowiązkowych szkoleń e-learningowych i bieżącej komunikacji wewnętrznej. Przestrzeganie zapisów najważniejszych polityk i kodeksów potwierdzają pisemnie lub na platformie e-learningowej. Kodeksy postępowania oraz polityki Grupy z zakresu compliance są dostępne w Intranecie oraz firmowej aplikacji, a także w korporacyjnej aplikacji komunikacji wewnętrznej Grupy CAF. Dokumenty na poziomie korporacyjnym są tłumaczone i trafiają do pracowników w języku polskim, angielskim oraz niemieckim. Wybrane dokumenty, dotyczące aktywności i odpowiedzialności zespołu produkcyjnego, są do wglądu w biurach kierowników we wszystkich zakładach produkcyjnych.

Najważniejsze dokumenty opisujące podejście Grupy do kwestii compliance są upublicznione na stronach internetowych CAF i Solaris. Ponadto, Compliance Officer organizuje szereg akcji informacyjnych, bezpośrednich szkoleń i warsztatów, spotkań i dyskusji, w które angażowane są różne grupy pracowników, w zależności od potrzeb.

Pracowniczki i pracownicy Solarisa oraz spółek zależnych mogą w dowolnym momencie konsultować wątpliwości dotyczące zgodności, a także zasięgać porad lub opinii u Compliance Officera, a także w korporacyjnym Dziale Compliance. W sprawach dotyczących

compliance podmioty trzecie mają możliwość kontaktu za pośrednictwem adresu mailowego compliance@solarisbus.com. Jednakże, w przypadku zauważenia lub podejrzenia nieprawidłowości, pracownicy lub podmioty trzecie powinni skorzystać z Wewnętrznego Systemu Raportowania, który pozwala na bezpieczne i poufne zgłaszanie tego typu zdarzeń oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony.

Liczba zapytań będących przedmiotem konsultacji z Compliance Officerem w latach 2021-2023 wskazuje na skuteczność rozpowszechniania informacji i edukacji, a co za tym idzie, wzrost świadomości pracowniczek i pracowników Grupy Solaris i podmiotów trzecich w zakresie compliance.

Przeciwdziałanie przestępstwom

W Grupie Solaris obowiązuje program przeciwdziałania przestępstwom zawarty w Podręczniku przeciwdziałania przestępstwom Grupy CAF. Na poziomie Grupy Solaris kontynuujemy prace związane z rozwojem subprogramu zawierającego wytyczne, szczególne dla lokalnego ustawodawstwa.

Podręcznik zawiera katalog przestępstw ocenionych pod kątem ryzyka ich popełnienia w kontekście działalności Grupy CAF, identyfikuje działania biznesowe powodujące ryzyko popełnienia przestępstwa oraz określa procedury i zasady postępowania, mające na celu przeciwdziałanie podejmowaniu działań przestępczych. Podręcznik uwzględnia w szczególności przestępstwa związane z korupcją (przekupstwo, łapownictwo, płatna protekcja) oraz praniem pieniędzy.

Liczba zapytań (etyka, należyta staranność, przeciwdziałanie przestępstwom, konkurencja)

Celem podręcznika jest budowanie wspólnych ram dobrych praktyk i polityk, obowiązujących wszystkie osoby pracujące w Grupie CAF. W Grupie Solaris na bieżąco organizowane są szkolenia i dystrybuowane są informacje w celu podnoszenia świadomości pracowniczek i pracowników na temat różnych typów przestępstw wyróżnionych w ramach przeprowadzonej oceny ryzyka i ewentualnych sankcji za ich popełnienie oraz wdrożenia wytycznych i środków ograniczających zidentyfikowane ryzyka.

Treść podręcznika, obowiązkowego dla wszystkich pracowniczek i pracowników w naszej organizacji, dostępna jest w Intranecie, firmowej aplikacji oraz w korporacyjnej aplikacji wewnętrznej komunikacji Grupy CAF. Treść *Podręcznika przeciwdziałania przestępstwom Grupy CAF* jest również przedmiotem

obowiązkowego szkolenia e-learningowego dla pracowniczek i pracowników posiadających dostęp do komputera służbowego. Na koniec 2023 roku 942 osoby, tj. 70% zespołu administracyjnego Grupy Solaris wzięło udział w nowym szkoleniu, wdrożonym w maju 2023. Dążymy do tego, by do końca 2024 roku szkolenie ukończyło 95% uprawnionych osób. Ponadto każda nowa osoba zatrudniona w Solarisie, bez względu na obszar działania (produkcja lub administracja), zapoznaje się z *Kodeksem dobrych praktyk Solaris*, który obejmuje m.in. kwestie związane z etyką biznesową i potwierdza znajomość dokumentu.

W 2023 roku w Grupie Solaris nie zidentyfikowaliśmy żadnego przypadku popełnienia przestępstwa korupcji ani innych przestępstw wymienionych w podręczniku.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 2-6, 3-3, 206-1

Ochrona konkurencji

Dla Grupy CAF wolna i uczciwa konkurencja jest podstawowym filarem rozwoju na rynku i prowadzenia działalności gospodarczej. Obowiązujący w Solarisie *System zgodności z prawem konkurencji* Grupy CAF ma na celu dalsze wzmacnianie zobowiązania spółek z Grupy CAF do ścisłego przestrzegania przepisów o ochronie konkurencji we wszystkich obszarach działalności. Naczelnym dokumentem regulującym powyższe kwestie jest *Podręcznik zgodności z prawem konkurencji*, który obejmuje takie zagadnienia jak: porozumienia ograniczające konkurencję, zakazana wymiana informacji i dokumentacji z konkurencją, nadużycie pozycji dominującej i koncentracje gospodarcze. Podręcznik określa katalog obowiązkowych działań zabezpieczających, mających zastosowanie w bieżącej działalności Spółki, dotyczących w szczególności: zakazanych działań i praktyk biznesowych związanych z porozumieniami ograniczającymi konkurencję, niezgodnego z prawem wykorzystywania pozycji dominującej i dominacji, koncentracji gospodarczych i pomocy publicznej w Unii Europejskiej. *System zgodności z prawem konkurencji* uzupełniają: *Korporacyjna procedura dotycząca inspekcji z zakresu ochrony konkurencji* oraz *Procedura oceny konsorcjów z konkurentami*. Należy ją stosować, jeśli którykolwiek z partnerów biznesowych, z którym firma planuje zawrzeć umowę, jest również konkurentem.

Wszystkie pracowniczki i pracownicy Grupy Solaris mają obowiązek stosowania się do treści podręcznika. Jest ona również przedmiotem obowiązkowego szkolenia e-learningowego dla tych osób, których obowiązki zawodowe

są związane z wymaganiami zawartymi w podręczniku. Pełna treść podręcznika wraz z jego skróconą wersją są dostępne w Intranecie, firmowej aplikacji oraz w korporacyjnej aplikacji komunikacji wewnętrznej Grupy CAF.

W 2023 roku w Grupie Solaris nie zidentyfikowaliśmy żadnego przypadku naruszenia przepisów o ochronie konkurencji.

Należyta staranność przy zawieraniu umów ze stronami trzecimi

Nasze wartości zawarte w Ogólnych Zasadach *Kodeksu postępowania Grupy CAF* staramy się przekazywać podmiotom, z którymi nawiązujemy współpracę w łańcuchu wartości. W tym celu w Grupie Solaris stosujemy zasady nawiązywania współpracy zawarte w *Podręczniku wdrożenia należytej staranności ze stronami trzecimi Grupy CAF*. Podręcznik jest rozszerzeniem *Podręcznika przeciwdziałania przestępstwom Grupy CAF* i *Kodeksu postępowania Grupy CAF*.

***Podręcznik wdrożenia należytej staranności ze stronami trzecimi Grupy CAF* standaryzuje i formalizuje środki należytej staranności, które pozwalają na weryfikację poziomu zgodności stron trzecich z Ogólnymi Zasadami *Kodeksu postępowania Grupy CAF*, przed nawiązaniem z nimi współpracy przez Solaris.**

Stosowanie *Podręcznika wdrożenia należytej staranności ze stronami trzecimi Grupy CAF* jest obowiązkowe dla wszystkich pracowników

i przedstawicieli w Grupie Solaris, którzy uczestniczą w nawiązywaniu relacji biznesowych ze stronami trzecimi. Działania z zakresu Należytej Staranności obejmują w szczególności:

- 1) podpisanie umowy o zachowaniu poufności
- 2) analizę w zakresie prawa ochrony konkurencji
- 3) analizę z zakresu etyki biznesowej (przeciwdziałanie korupcji, zakaz zawierania umów z organami publicznymi, sankcje międzynarodowe, konflikt interesów itp.)
- 4) analizę innych czynników ryzyka strony trzeciej
- 5) regularne monitorowanie i ponowną ocenę poziomu ryzyka.

Treść podręcznika dostępna jest w Intranecie, firmowej aplikacji oraz w korporacyjnej aplikacji wewnętrznej komunikacji Grupy CAF. W 2022 roku został uruchomiony nowy moduł szkoleniowy na platformie e-learningowej, obejmujący treść podręcznika i przypominający podstawowe zasady zawarte w *Kodeksie postępowania Grupy CAF*.

W 2023 roku kontynuowaliśmy prace nad usprawnieniem procesów związanych z weryfikacją dostawców i automatyzacją procesu należytej staranności poprzez wdrożenie i dalszy rozwój narzędzia informatycznego, ułatwiającego zarządzanie dostawcami oraz umożliwiającego ich automatyczną weryfikację m.in. w zakresie figurowania na międzynarodowych listach sankcyjnych.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 3-3, 2-26, 406-1, 407-1

Zasady należytej staranności w zakresie Praw Człowieka i sankcji międzynarodowych

Podręcznik należytej staranności Grupy CAF w zakresie sankcji międzynarodowych oraz Procedura należytej staranności w zakresie Praw Człowieka ilustrują nasze priorytety oraz etyczne podejście do prowadzenia przez nas działalności gospodarczej.

Istotnym elementem procedury należytej staranności w Solarisie, od momentu identyfikacji szansy biznesowej, przed przedstawieniem wstępnej oferty i przystąpieniem do współpracy, jest identyfikacja i ocena ryzyka związanego z Prawami Człowieka, na podstawie Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i Praw Człowieka. Następnym krokiem jest podjęcie działań zapobiegawczych wobec możliwego wpływu tego ryzyka oraz rozpoznanie potencjalnych niezgodności z obowiązującymi sankcjami międzynarodowymi.

W tym zakresie Grupa Solaris stosuje bezpośrednio *Korporacyjny System Zgodności*. Podejście Grupy do Praw Człowieka i sankcji międzynarodowych opisane jest szczegółowo w punkcie 7.2.7 *Raportu Zrównoważonego Rozwoju Grupy CAF za rok 2023*.

Zgodność z norweską Ustawą o przejrzystości

Niezależnie od powyższego, informacje wymagane przepisami norweskiej *Ustawy o przejrzystości* zamieszczone są w punkcie 7.2.7 *Raportu Zrównoważonego Rozwoju Grupy CAF za rok 2023*.

Dla celów postanowień z punktu 5. norweskiej *Ustawy o przejrzystości*, wymagane informacje w zakresie Praw Człowieka i godnych warunków pracy zostały przedstawione szczegółowo w Rozdziale 2: „Odpowiedzialne zarządzanie” oraz w Rozdziale 5: „Odpowiedzialność względem ludzi” niniejszego raportu.

Zgłaszanie nieprawidłowości i ochrona sygnalistów

Mechanizmy zasięgania porad i zgłaszania wątpliwości

W Spółce funkcjonuje Wewnętrzny System Raportowania (dla sygnalistów), służący do zgłaszania zauważonych lub podejrzewanych naruszeń prawa czy też przyjętych w organizacji standardów etycznych, procedur i innych regulacji wewnętrznych.

Od czerwca 2023 dotychczasowy *Regulamin zgłoszeń wewnętrznych* został zastąpiony dokumentami korporacyjnymi: *Polityką wewnętrznego systemu raportowania* oraz *Korporacyjną procedurą wewnętrznego systemu raportowania*, które integrują wszystkie kanały zgłoszeniowe uruchomione w Grupie CAF. Powyższe dokumenty zostały utworzone zgodnie

z krajowymi i unijnymi przepisami o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa (tzw. sygnalistów).

System zgłoszeniowy w całości dostarczany jest przez zewnętrznego dostawcę i jest niezależny od systemów informatycznych Solarisa. Umożliwia on dokonanie zgłoszenia w sposób bezpieczny i poufny, a także zapewnia możliwość dwustronnej komunikacji z sygnalistką/sygnalistą, również przy zachowaniu jej/jego anonimowości.

Do końca maja 2023 system zgłoszeniowy funkcjonował pod adresem solaris.integrityline.com. Od czerwca 2023 działa pod nowym adresem: caf.integrityline.com.

Zgłoszenia mogą być dokonywane przez wszystkie pracowniczki i wszystkich pracowników Spółki niezależnie od formy zatrudnienia. Od czerwca 2023 roku wprowadzono również możliwość korzystania z Wewnętrznego Systemu Raportowania dla pracowników spółek zależnych oraz dla podmiotów trzecich (do czerwca 2023 zgłoszenia były możliwe wyłącznie na poziomie korporacyjnym, za pośrednictwem adresu e-mail: whistleblowing@caf.net). Nowością jest uruchomienie odrębnego kanału dla spraw pracowniczych, takich jak mobbing, dyskryminacja i inne naruszenia z zakresu prawa pracy, które dotychczas były zgłaszane zgodnie z postanowieniami *Regulaminu pracy w Solarisie* bezpośrednio do Członków Zarządu Solaris.

Osoby zgłaszające naruszenia, a także ewentualne osoby z nimi powiązane lub pomagające w dokonaniu zgłoszenia chronione są przed wszelkimi działaniami odwetowymi, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Polityka wewnętrznego systemu raportowania oraz Korporacyjna procedura wewnętrznego systemu raportowania dostępne są wewnętrznie w firmowym Intranecie, w firmowej aplikacji, jak również w formie papierowej, a także publicznie: na stronach internetowych www.solarisbus.com i www.caf.net oraz na stronie zgłoszeniowej caf.integrityline.com. Informacje o systemie były również przekazywane przy użyciu animacji instruktażowej oraz w wewnętrznym wydawnictwie „Przystanek” dostępnym dla pracowniczek i pracowników Spółki.

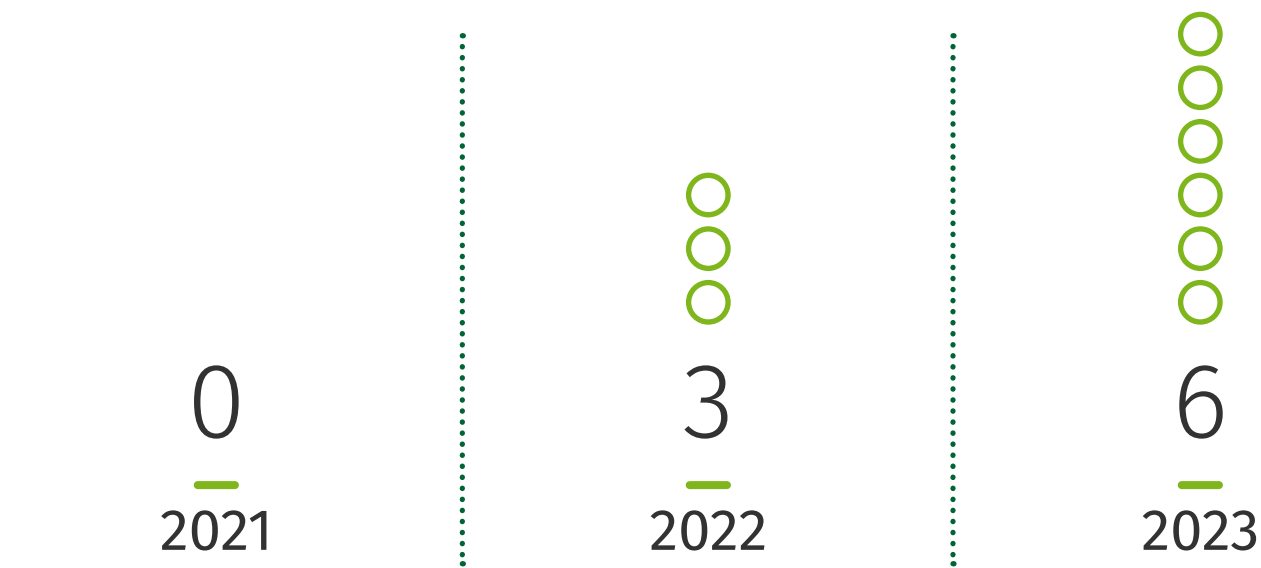
W 2023 roku w Grupie Solaris zostało przeprowadzonych sześć postępowań na podstawie otrzymanych zgłoszeń. Żadna sprawa nie była związana z poważnym naruszeniem prawa ani nie powodowała istotnego ryzyka po stronie firmy. Jedna sprawa dotyczyła naruszenia regulacji wewnętrznych niewielkiej wagi, niepowodującego ryzyka po stronie firmy. Zgłoszenie zostało potwierdzone w toku postępowania wyjaśniającego, a następnie zostały podjęte odpowiednie środki dyscyplinujące i zaradcze na przyszłość. Pięć spraw dotyczyło mobbingu/dyskryminacji. We wszystkich przypadkach postępowanie wyjaśniające zostało przeprowadzone. Cztery zgłoszenia nie zostały potwierdzone i zakończyły się zamknięciem sprawy. Jeden przypadek został potwierdzony i przekazany do Działu HR w celu podjęcia działań dyscyplinarnych. Wszystkie zgłoszenia związane z mobbingiem/dyskryminacją pojawiły się po uruchomieniu nowego kanału zgłoszeniowego dla spraw pracowniczych, co należy uznać za pozytywny aspekt rozwoju systemu zgłoszeniowego.

Naruszenia zgłoszone w 2023

2023	Liczba zgłoszeń
SBC	5
Spółki zależne	1

Rodzaj zgłoszenia	Kategoria naruszenia	Zgłoszenia potwierdzone	Zgłoszenia niepotwierdzone	Postępowania wyjaśniające w toku
Nieprawidłowe używanie karty pracowniczej	Naruszenie regulacji wewnętrznych	1	-	-
Mobbing/dyskryminacja	Naruszenie prawa i regulacji wewnętrznych	1	4	-

Liczba zgłoszeń w latach 2021-2023

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 2-27

Zgodność z przepisami prawa

W 2023 roku byliśmy w trakcie dwóch postępowań odwoławczych, odnoszących się do decyzji Prezesa Urzędu Energetyki z 2020 oraz z 2022 roku, nakładających na nas karę w wysokości odpowiednio 60 000 zł oraz 200 000 zł za niezachowanie przez Spółkę terminu do przekazania do Prezesa URE sprawozdań o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczenia. W obu przypadkach wyjaśniamy, że szkodliwość czynu była niewielka, w tym nieumyślnie naruszyliśmy przepisy oraz z własnej inicjatywy wykonaliśmy wszystkie obowiązki jeszcze przed wszczęciem postępowania administracyjnego, gdy tylko uzyskaliśmy wiedzę o ich istnieniu.

W przypadku sprawy z 2020 roku Sąd Pierwszej Instancji oddalił odwołanie, wobec czego Spółka wniosła apelację od wyroku. Na dzień 31 grudnia 2023 roku wyrok Sądu Drugiej Instancji jeszcze nie zapadł. Sprawa z 2022 toczyła się przed Sądem Pierwszej Instancji. Solaris wniósł o zawieszenie postępowania z uwagi na fakt, że w Trybunale Konstytucyjnym toczyło się postępowanie, którego wynik mógł mieć wpływ na wyrok w naszej sprawie. Na dzień 31 grudnia 2023 roku wyrok Sądu Pierwszej Instancji jeszcze nie zapadł.

W 2023 roku kontynuowaliśmy składanie wyjaśnień i dokumentów w odpowiedzi na postanowienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 16 grudnia 2020 roku o wszczęciu postępowania w sprawie zbadania ewentualnego nadmiernego opóźniania w spełnieniu świadczeń pieniężnych przez Spółkę w okresie lipiec, sierpień, wrzesień 2020, na podstawie Ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych z dnia 8 marca 2013 roku. W grudniu 2023 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał decyzję stwierdzając nadmierne opóźnianie ze spełnieniem świadczeń pieniężnych przez Solaris Bus & Coach i nałożył na Spółkę administracyjną karę pieniężną w wysokości 3 071 338,72 zł. Kara została uiszczona, przy czym w styczniu 2024 r. Solaris wniósł skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na powyższą decyzję. Sprawa jest w toku.

Zarządzanie ryzykiem

GRI 201-2

Właściwe zarządzanie niepewnościami jest dla nas istotne ze względu na osiągnięcie celów biznesowych i realizację naszej wizji. Podstawowe zasady kontroli oraz zarządzania ryzykiem i szansami zostały opisane w grupowej *Ogólnej polityce oceny i zarządzania ryzykiem*.

Zasady te pozwalają:

- osiągać nasze cele strategiczne przy kontrolowanej zmienności
- zapewniać najwyższy poziom gwarancji naszym akcjonariuszom
- chronić nasze wyniki i reputację
- bronić interesów naszych interesariuszy
- zapewniać stabilność biznesową i siłę finansową.

Przyjęty przez Solaris kompleksowy model zarządzania ryzykiem jest zgodny z międzynarodowymi standardami zarówno pod względem wykorzystania skutecznej metodologii analiz, jak i zintegrowanego zarządzania ryzykiem i szansami oraz przypisywania odpowiedzialności. Szczegółowy opis podejścia do zarządzania ryzykiem zawarty jest w *Raporcie zrównoważonego rozwoju Grupy CAF za 2023 rok* w punkcie 7.1.

Zarządzanie ryzykiem w Solarisie odbywa się we współpracy z Departamentem Zarządzania Ryzykiem Grupy CAF.

Kluczowe znaczenie w zakresie zapewnienia zarządzania ryzykiem mają:

- Pełnomocnik Zarządu ds. Systemu Zarządzania i Ochrony Danych
- Risk Manager
- Compliance Officer
- Zespół ESG.

Zadaniami Pełnomocnika Zarządu ds. Systemu Zarządzania i Ochrony Danych w zakresie zarządzania ryzykiem są: definiowanie i ocena ryzyk systemowych, zgodnie z punktem 6.1 norm ISO 9001, ISO 14001 oraz ISO 45001, wspieranie właścicieli procesów w określaniu działań podejmowanych w celu eliminowania, ograniczania i łagodzenia skutków wystąpienia ryzyka, weryfikowanie podejścia do ryzyka w ramach prowadzonych audytów wewnętrznych i przeglądów zarządzania oraz postępowania z ewentualnymi niezgodnościami w tym obszarze.

W zakresie kompetencji Risk Managera leży zbudowanie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, strategicznym, finansowym i prawnym. System powstaje w oparciu o wytyczne Grupy CAF oraz międzynarodowe standardy zarządzania ryzykiem ISO 31000 i COSO.

W zakresie obowiązków Compliance Officera leży zarządzanie systemem compliance w Solaris. Funkcja ta jest sprawowana we współpracy z Komitetem Compliance CAF. Jej zakres został opisany na s. 21.

Rolą Zespołu ESG w obszarze zarządzania ryzykiem jest koordynowanie prac w zakresie identyfikacji ryzyk środowiskowych, w tym klimatycznych.

Szczegółowe podejście do zarządzania ryzykiem w bieżących procesach operacyjnych opisane jest w odpowiednich rozdziałach raportu.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Zarządzanie zrównoważonym rozwojem

GRI 2-11, 2-12, 2-13

Polityka zrównoważonego rozwoju

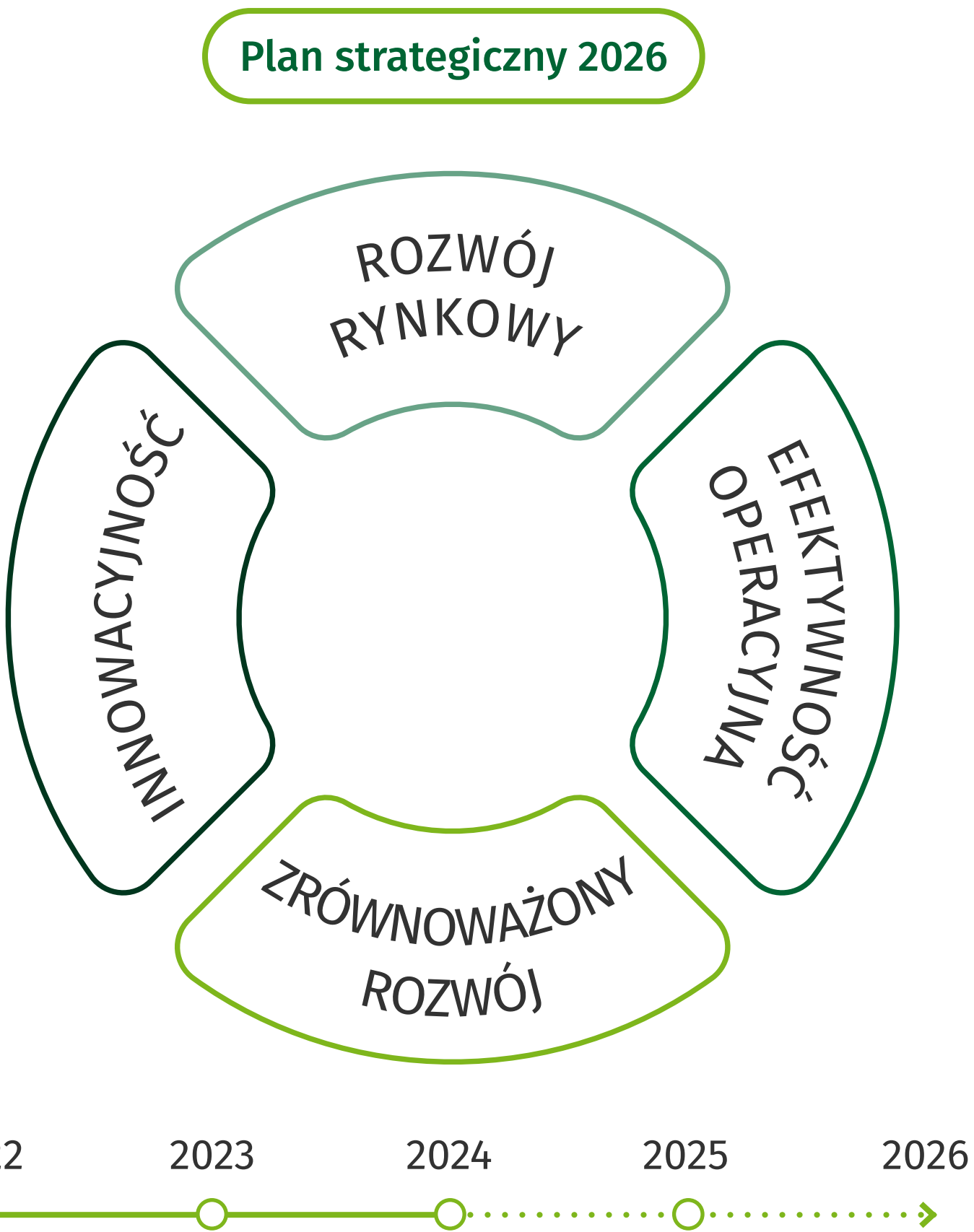
Solaris zarządza tematami z zakresu zrównoważonego rozwoju w oparciu o założenia *Polityki zrównoważonego rozwoju Grupy CAF*. Definiuje ona cele, zadania i zobowiązania w zakresie zrównoważonego rozwoju. Głównym celem tej polityki jest zintegrowanie misji Grupy CAF ze zrównoważonym spełnianiem potrzeb i oczekiwań interesariuszy, w zgodzie nie tylko z wymaganiami prawnymi, ale także z najlepszymi praktykami dobrego ładu korporacyjnego, zarządzania ryzykiem oraz zgodności z regulacjami i standardami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju.

Rok 2023 był dla Solarisa ważnym punktem na drodze do zrównoważonego rozwoju, dzięki wdrożeniu grupowego *Planu strategicznego 2026*, który został zatwierdzony pod koniec 2022 roku. *Plan strategiczny* podkreśla znaczenie zrównoważonego rozwoju w działaniach Grupy CAF. Jest on jednym z czterech filarów strategicznego wzrostu Grupy CAF, obok rozwoju rynkowego, innowacyjności i efektywności operacyjnej.

W celu zapewnienia realizacji działań zdefiniowanych w ramach *Planu zrównoważonego rozwoju Grupy CAF*, w 2023 roku rozpoczęto proces transformacji modelu zarządzania i w efekcie utworzono model delegacji uprawnień (ang. Delegation of Authority, DoA). Głównym celem nowego modelu zarządzania jest uwzględnienie odpowiedzialności za kwestie ESG, w tym zagadnień związanych z walką ze zmianami klimatu, w codziennych procesach operacyjnych i decyzyjnych.

Komitet Zrównoważonego Rozwoju

Kolejnym usprawnieniem w modelu zarządzania zrównoważonym rozwojem było powołanie w Solarisie w 2023 roku Komitetu Zrównoważonego Rozwoju. Angażuje on członków Zarządu i kadrę menadżerską w realizację *Planu zrównoważonego rozwoju* oraz buduje zrozumienie wobec tematów istotnych dla zrównoważonego rozwoju w dynamicznie zmieniającym się otoczeniu prawnym.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Działanie Komitetu Zrównoważonego Rozwoju w Solarisie jest odpowiedzią na funkcjonujący w Grupie CAF Komitet Zrównoważonego Rozwoju, który jest podzielony na Strategiczny Komitet Zrównoważonego Rozwoju oraz Operacyjny Komitet Zrównoważonego Rozwoju. Komitet Strategiczny angażuje Komitet Wykonawczy, oraz funkcje: Prawną, Compliance i Zrównoważonego Rozwoju. Przewodniczy mu Prezes Zarządu Grupy CAF.

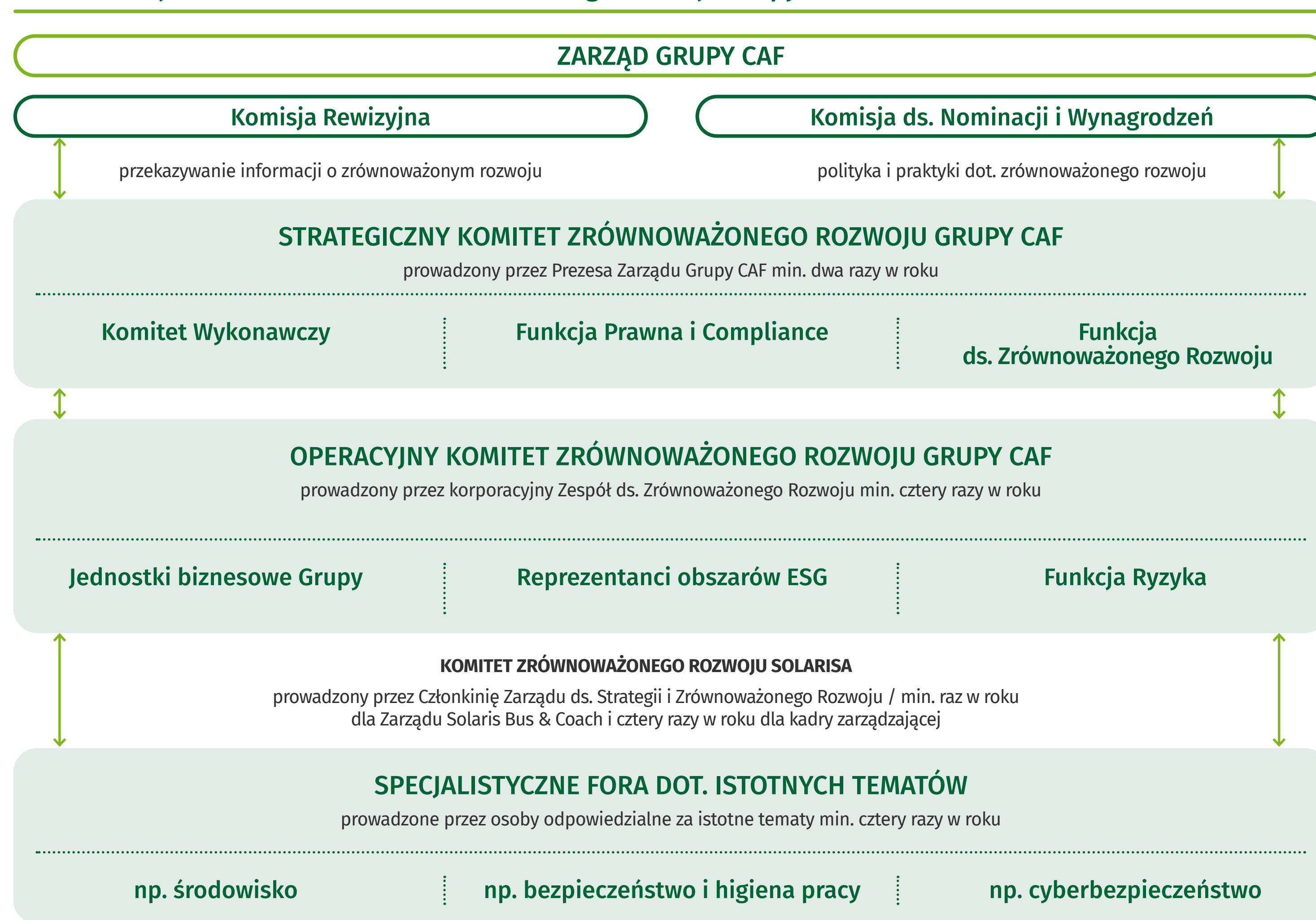
Komitet Operacyjny jest koordynowany przez korporacyjny Zespół ds. Zrównoważonego Rozwoju i integruje przedstawicieli wszystkich jednostek biznesowych Grupy, reprezentantów korporacyjnych funkcji ESG oraz ryzyka.

Funkcjonowanie licznych wielopoziomowych i kierunkowych komitetów i forów wymiany wiedzy usprawnia zarządzanie zagadnieniami istotnymi dla zrównoważonego rozwoju. Dzięki temu, realizując strategię zrównoważonego rozwoju, podążamy za najlepszymi praktykami, transparentnie komunikując nasze osiągnięcia i zobowiązania.

Inicjatorem Komitetów Zrównoważonego Rozwoju w Solaris jest Zespół ESG, z uwagi na ścisłą współpracę z Grupą CAF w zakresie realizacji założeń *Planu strategicznego*. Bieżąca komunikacja z Grupą CAF pozwala na uzyskanie efektu synergii i zapewnienie spójności w podejmowanych aktywnościach z zakresu ESG.

W 2023 roku Zespół ESG, podobnie jak w ubiegłym roku, był wspierany przez członkinię Zarządu Solaris Bus & Coach, która nadzorowała kwestie związane z ESG oraz reprezentowała Solaris podczas Operacyjnych Komitetów Zrównoważonego Rozwoju na szczelbu Grupy CAF. Z kolei Prezes Zarządu reprezentował stanowisko Solarisa podczas Strategicznych Komitetów Zrównoważonego Rozwoju Grupy CAF.

Model funkcjonowania Komitetu Zrównoważonego Rozwoju Grupy CAF

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Zarządzanie tematem podatków

GRI 3-3, 207-1, 207-2, 207-3

Celem Grupy CAF jest zapewnienie zgodności z przepisami podatkowymi obowiązującymi na każdym terytorium, na którym Grupa CAF prowadzi działalność, co pozwala uniknąć ryzyka podatkowego i sprzyja współpracy z organami podatkowymi.

Grupa CAF dąży do budowania zaufania i dystrybucji wartości na rynku krajowym i międzynarodowym poprzez odpowiedzialne działania, w szczególności w zakresie podatków. To umożliwia zaprojektowanie strategii korporacyjnej i zapewnienie spójnych zachowań podatkowych w całej organizacji, co ostatecznie wpływa na: zadowolenie interesariuszy, utrzymanie relacji opartych na wzajemnym zaufaniu z organami podatkowymi oraz poprawę sytuacji społeczności poprzez płacenie podatków.

Strategia podatkowa

Ramy dla działań związanych z zarządzaniem podatkami w Grupie CAF określa *Korporacyjna polityka podatkowa*, dostępna publicznie na korporacyjnej stronie internetowej Grupy CAF oraz *Podręcznik wdrażania polityki podatkowej*, który obowiązuje wszystkie spółki w Grupie CAF.

Polityka podatkowa CAF określa, że wszystkie wymienione powyżej zasady będą wdrażane zgodnie z ogólnymi zasadami CAF, w szczególności tymi dotyczącymi dobrej wiary i uczciwości wobec wszystkich interesariuszy.

Poniższe zasady dotyczące działań Grupy CAF w sprawach podatkowych stanowią rozwinięcie podstaw *Kodeksu postępowania, Polityki zrównoważonego rozwoju oraz Ogólnej polityki kontroli i zarządzania ryzykiem*. Powinny kierować się nimi wszystkie osoby i podmioty w Grupie CAF, do których dokumenty te mają zastosowanie.

Przestrzegać przez cały czas swoich zobowiązań podatkowych, zawsze dokładając starań, by dotrzymywać terminów określonych przez przepisy podatkowe, zarówno w zakresie płatności podatków, jak i innych zobowiązań podatkowych. W tym celu CAF zapewni jakość, prawdziwość i bezpieczeństwo informacji i danych, a także dokładność swoich deklaracji podatkowych.

Unikać inwestycji lub transakcji na terytoriach sklasyfikowanych jako raje podatkowe zgodnie z prawem hiszpańskim lub terytoria o niskim lub zerowym opodatkowaniu lub za ich pośrednictwem, wyłącznie w celu zmniejszenia obciążeń podatkowych. Inwestycje lub operacje na tych terytoriach będą dozwolone tylko wtedy, gdy będą odpowiadać przyczynom biznesowym i będą miały na celu podjęcie działalności zawartej w celu korporacyjnym CAF, z zastrzeżeniem wcześniejszej zgody Zarządu w przypadkach przewidzianych przez prawo.

Współpracować przez cały czas z organami podatkowymi, dostarczając informacje i dokumentację o znaczeniu podatkowym, wymaganą przez właściwe organy podatkowe i inne organy regulacyjne, w sposób kompletny i zgodny z prawdą oraz w jak najkrótszym czasie.

Unikać stosowania nieprzejrzystych struktur, procesów lub systemów zaprojektowanych wyłącznie dla celów podatkowych lub w celu uniemożliwienia administracji podatkowej poznania ostatecznej odpowiedzialności za działania lub ostatecznego właściciela aktywów i praw.

Odpowiedzialnie zarządzać swoimi wartościami niematerialnymi i prawnymi, unikając wykorzystywania i tworzenia wartości niematerialnych i prawnych wyłącznie do celów podatkowych.

Zapewniać stałe przestrzeganie obowiązków związanych z transakcjami z podmiotami powiązanymi, prowadzić odpowiedzialną politykę cen transferowych, zgodnie z zasadą ceny rynkowej, co pozwoli uniknąć erozji podstawy opodatkowania poprzez stosowanie cen niezgodnych z zasadą ceny rynkowej.

Zobowiązać się do zapewnienia, że zawsze istnieje ekonomiczne uzasadnienie dla działań podatkowych. Zapobiegać i ograniczać, w miarę możliwości, ryzyko podatkowe w trakcie swojej działalności, zachowując ostrożny profil ryzyka. W tych ramach inwestycje i operacje, które mogą stanowić szczególne ryzyko podatkowe, będą starannie oceniane.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Ponadto w Solaris Bus & Coach funkcjonuje zatwierdzona przez Zarząd wewnętrzna *Strategia podatkowa*. Określa ona m.in. podstawowe zasady postępowania w sprawach podatkowych, ryzyka podatkowe wraz ze sposobami ich mitygacji, a także strukturę odpowiedzialności za kwestie podatkowe. Strategię uzupełnia szereg wewnętrznych polityk, dotyczących określonych obszarów rozliczeń podatkowych. W Spółce została wdrożona wewnętrzna procedura dotycząca przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku przekazania informacji o schematach podatkowych.

Podstawowym celem Spółki w ramach realizacji *Strategii podatkowej* jest zapewnienie zgodności z przepisami prawa podatkowego. Strategia jest spójna ze strategią biznesową oraz przyjętymi wartościami etycznymi. *Strategia podatkowa* oraz wszystkie procedury dotyczące kwestii podatkowych podlegają przeglądowi nie rzadziej niż raz w roku. Podczas przeglądu następuje weryfikacja aktualności strategii w stosunku do zmian zachodzących wewnątrz Spółki oraz w jej otoczeniu. Za przegląd i aktualizację procedur oraz strategii odpowiedzialny jest Dyrektor Finansowy. Odpowiada on również za kontrolowanie i monitorowanie realizacji strategii.

Procedury kontroli funkcji podatkowej przyjęte przez Spółkę obejmują kontrolę wewnętrzną, prowadzoną na bieżąco przez wyznaczone pracowniczki i pracowników Działu Finansów, bieżącą kontrolę prowadzoną w ramach sprawozdawczości do Grupy CAF oraz audyt zewnętrzny. Kwestie związane z podatkami oraz ewentualnymi nieprawidłowościami podatkowymi zgłaszane są przez pracowniczki i pracowników w ramach wewnętrznej komunikacji z Działem Podatków.

Wszystkie pracowniczki i pracownicy Działu Finansów Spółki obowiązkowo zapoznają się ze *Strategią podatkową*. Spółka zapewnia także ciągłe podnoszenie kwalifikacji i aktualizację wiedzy zgodnie z rocznym planem szkoleń systematyzujących wiedzę oraz dzięki szkoleniom indywidualnym.

Informacja o realizowanej przez Spółkę *Strategii podatkowej*, zgodnie z przepisami, jest zawarta na stronie internetowej www.solarisbus.com oraz aktualizowana w cyklu rocznym.

Zarządzanie ryzykami podatkowymi

Identyfikacja i ocena ryzyk podatkowych w Spółce następuje w ramach wykonywania bieżących zadań. Aktywny udział w tym procesie biorą Zarząd, Dyrektor Finansowy, pozostałe pracowniczki i pracownicy Działu Księgowości i Działu Podatków oraz pracowniczki i pracownicy działów operacyjnych. Dodatkową pomoc w identyfikacji ryzyka podatkowego w przypadku nietypowych transakcji gospodarczych stanowią porady ekspertów zewnętrznych. Zidentyfikowane ryzyka ujęte są w wewnętrznym *Rejestrze ryzyk*, który podlega przeglądowi nie rzadziej niż raz w roku.

System zarządzania ryzykiem podatkowym, łącznie z *Systemem wewnętrznej kontroli podatkowej*, są na bieżąco monitorowane przez Kierownika ds. Podatków. Dyrektor Finansowy raz w roku dokonuje oceny *Systemu zarządzania ryzykiem podatkowym* na każdym etapie funkcjonowania systemu.

System zarządzania ryzykiem podatkowym dotyczy w szczególności stosowania przepisów podatkowych

w transakcjach gospodarczych Spółki, prawidłowości wypełniania ustawowych obowiązków podatkowych (składanie deklaracji podatkowych, dokonywanie płatności podatków, odpowiadanie na wezwania organów podatkowych itp.) oraz ujmowania zobowiązań i należności podatkowych w prawidłowej wysokości w księgach Spółki.

Współpraca z organami państwowymi

W kontaktach z organami podatkowymi Spółka kieruje się uczciwością i transparentnością. Solaris Bus & Coach utrzymuje przejrzyste i otwarte relacje z organami podatkowymi oraz współpracuje z nimi na bieżąco.

Spółka w lipcu 2020 roku złożyła wniosek o przystąpienie do pilotażowej edycji „Programu współdziałania” i na dzień 31.12.2023 była w końcowej fazie procesu przystępowania do niego. Program ten to forma współpracy Krajowej Administracji Skarbowej z dużymi podmiotami,

oparta na wzajemnym zaufaniu i zrozumieniu oraz transparentności wykraczającej poza ustawowe obowiązki. Celem programu jest podjęcie wspólnych działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania prawa podatkowego i lepszych warunków do prowadzenia aktywności gospodarczej w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i oczekiwań kluczowych podatników. Program uwzględnia wytyczne OECD (The Organisation for Economic Co-operation and Development).

W ramach bieżących rozliczeń podatkowych i w transakcjach ze spółkami powiązanymi Solaris Bus & Coach stosuje się do dwóch porozumień jednostronnych (Advance Pricing Arrangements, APA), dotyczących zintegrowanego modelu usługowego i zintegrowanego modelu dystrybucyjnego (decyzje Szefa Krajowej Administracji Skarbowej zostały wydane w 2019 roku).

Spółka nie prowadzi działań lobbystycznych w zakresie kwestii związanych z podatkami.

Ochrona danych osobowych

GRI 3-3, 418-1

W Grupie CAF obowiązuje *Polityka ochrony danych osobowych*, której celem jest zagwarantowanie zgodności z obowiązującymi przepisami w tym zakresie na wszystkich terytoriach, na których prowadzi działalność. Polityka ta oraz towarzyszący jej podręcznik określają środki organizacyjne i techniczne niezbędne do zagwarantowania prawidłowego zarządzania danymi osobowymi, przetwarzanymi przez pracowniczki i pracowników Grupy CAF oraz strony trzecie, nawiązujące współpracę z którąkolwiek ze spółek Grupy.

W celu zapewnienia prawidłowego zarządzania polityką i instrukcjami oraz wdrażaniem ich w całej Grupie, CAF powołał Komisję ds. zgodności z zasadami ochrony prywatności oraz Inspektora Ochrony Danych (DPO). Jego zadaniem jest nadzorowanie działalności CAF w zakresie zgodności z obowiązującymi przepisami, doradzanie pracowniczkom i pracownikom oraz współpraca z organem nadzorczym i pełnienie funkcji punktu kontaktowego.

Każda spółka CAF dba o przestrzeganie lokalnych przepisów związanych z ochroną danych osobowych. Ramy regulacyjne CAF związane z ochroną danych osobowych kładą szczególny nacisk na europejskie regulacje dotyczące prywatności, a konkretnie na Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób

fizycznych, w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnego przepływu takich danych oraz na uchylenia dyrektywy 95/46/WE (tzw. „RODO”).

W Solaris Bus & Coach funkcjonuje wewnętrzna *Polityka ochrony danych osobowych*. Określa ona zakres i szczegółowe sposoby zabezpieczenia danych osobowych, zastosowania środków organizacyjnych i technicznych oraz mechanizmy ochrony danych w zbiorach papierowych i elektronicznych.

Spółka przetwarza dane osobowe zgodnie z następującymi zasadami:

- zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości
- ograniczenia celu przetwarzania danych (przetwarzania danych w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach)
- minimalizacji danych (przetwarzania tylko niezbędnych danych osobowych)
- prawidłowości przetwarzania danych (przetwarzania tylko aktualnych danych)
- ograniczenia przechowywania danych (usuwania danych po ustaniu celu przetwarzania)
- integralności i poufności (ochrony przed nieupoważnionym dostępem oraz utratą)
- rozliczalności.

W celu zapewnienia zgodności z wewnętrznymi zasadami dotyczącymi przetwarzania danych osobowych oraz minimalizacji potencjalnego ryzyka wycieku, kradzieży czy utraty danych osobowych, w 2023 roku kontynuowane były szkolenia dla nowych pracowniczek i pracowników z zakresu RODO. Prowadzona była także szeroko zakrojona akcja antyphishingowa, polegająca na budowaniu świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa w firmowej komunikacji mailowej i komórkowej. Wszyscy pracownicy i pracowniczki zostali zobowiązani do ukończenia interaktywnego kursu na platformie e-learningowej z tej tematyki.

W 2023 roku Spółka nie odnotowała żadnych uzasadnionych skarg dotyczących ochrony danych osobowych ani żadnych wycieków, kradzieży czy utraty danych osobowych.

Ochrona informacji poufnych

W 2023 roku zostały ukończone prace nad treścią *Polityki poufności* w Solarisie oraz wdrożeniowe *Podręcznika rozwoju polityki cyberbezpieczeństwa Grupy CAF*. Celem tych polityk jest wzmocnienie bezpieczeństwa informacji ponad poziom ochrony wynikający z przepisów prawa, ustanowienie środków organizacyjnych i technicznych gwarantujących zachowanie poufności oraz wzmocnienie kultury bezpieczeństwa informacji w naszej organizacji. *Polityka poufności* określa klasyfikację informacji wrażliwych i poufnych przetwarzanych w organizacji oraz, wraz z *Polityką cyberbezpieczeństwa*, określa obowiązki związane z ochroną informacji, jak i wytyczne i środki ochrony, których muszą przestrzegać wszystkie pracowniczki i pracownicy.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O Raporcie

Zrównoważony produkt

GRI 3-3, 203-2

Zrównoważony transport przyszłości

Potrzeba zmiany

Dzisiejsze miasta rozwijają się niezwykle szybko. Obecnie już 57%¹ populacji mieszka na terenach miejskich, a przewiduje się, w 2050 roku będzie to aż 68%². Tak intensywny rozwój niesie za sobą różne wyzwania. Jednym z nich jest wysoka emisja zanieczyszczeń. Miasta są odpowiedzialne za aż 75% emisji CO₂³, a pokaźna ich część pochodzi z transportu. Kolejnym wyzwaniem jest gęsty ruch uliczny, który ma znaczący wpływ na jakość życia mieszkańców i przeobrażanie się aglomeracji.

Adaptacja klimatyczna w miastach determinuje potrzebę zmiany sposobu przemieszczania się ludzi. Obserwujemy wzrost świadomości w tym obszarze – wśród pasażerów, naszych klientów, a także decydentów na poziomie Unii Europejskiej (UE).

W Solarisie wierzymy, że kluczową rolę w zmianie modelu mobilności odegra zrównoważony i dostępny transport publiczny.

Zmiana na poziomie unijnym

Regulacje Europejskiego Zielonego Ładu, stawiające ambitny cel neutralności klimatycznej do 2050 roku, za jeden z priorytetów uznają zrównoważony transport publiczny, oparty na napędach zeroemisyjnych. Jest on najbardziej ekologicznym sposobem podróżowania.

Wśród wielu inicjatyw, które mają na celu przyspieszenie transformacji w transporcie, warto wskazać:

- *Dyrektywę UE w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego*, która określa minimalne cele dla udziału we flotach miejskich autobusów o zerowej emisji na poziomie 45% do 2025 roku i 65% do 2030 roku
- *Strategię UE na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności*, która zobowiązuje do zmniejszenia emisji CO₂ w sektorze transportu o 90% do 2050 roku
- Fundusze NextGen, które mają na celu przyspieszenie zielonej transformacji w Europie.

Przyszłość transportu

Transport publiczny ma kluczowe znaczenie w każdym przyszłym scenariuszu mobilności. Przewiduje się, że w najbliższych latach zmniejszy się wykorzystanie prywatnych samochodów na rzecz zeroemisyjnego metra, tramwajów i autobusów.

Według prognoz miejski transport pasażerski wzrośnie o 60-70% do 2050 roku⁴.

Przyjrzyjmy się segmentowi autobusów. Zgodnie z najnowszymi przepisami, od 2035 r. wszystkie nowe autobusy miejskie w Unii Europejskiej będą musiały być zeroemisyjne⁵. Według prognoz do 2050 roku autobusy elektryczne będą stanowiły aż 87% wszystkich autobusów jeżdżących po światowych drogach⁶. To jeden z najwyższych wskaźników elektryfikacji wśród innych segmentów pojazdów, co oznacza, że przy wzmożonych wysiłkach branży obszar autobusów miejskich jest na dobrej drodze ku osiągnięciu zerowego bilansu netto emisji w 2050 roku.

Wyzwania roku 2023

2023 rok przyniósł europejskiej branży transportu publicznego ożywienie po okresie wyhamowania, na który wpływ miały m.in. pandemia koronawirusa, wojna w Ukrainie, wysoka inflacja oraz ogólny kryzys gospodarczy.

Był to dobry rok szczególnie dla segmentu autobusów zeroemisyjnych – bateryjnych i wodorowych – który zanotował 49% wzrost rok do roku. Udział autobusów bezemisyjnych w nowych rejestracjach autobusów miejskich wyniósł aż 42% (w roku 2022 było to 30%).

Liczba autobusów elektrycznych i wodorowych, które wyjechały na drogi europejskich miast w 2023 roku, była rekordowa i wyniosła ponad 6 500 pojazdów⁶.

Ten wzrost jest napędzany przez kilka czynników: rosnące zapotrzebowanie przewoźników na zrównoważone pojazdy, dynamiczny postęp w technologii baterii, a także rządowe i unijne programy finansujące ekologiczne rozwiązania transportowe.

W strukturze sprzedaży Solarisa zielony trend jest jeszcze bardziej widoczny – aż 82% autobusów, które wyjechały z naszej fabryki w 2023 roku, miało alternatywne napędy (pojazdy bateryjne, wodorowe, trolejbusy i autobusy hybrydowe), ponad połowę zaś stanowiły pojazdy zeroemisyjne.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

¹ Źródło: *Share of urban population worldwide in 2023*, Statista Inc., dostęp: 18 czerwca 2024 r., <https://www.statista.com/statistics/270860/urbanization-by-continent/>.

² Źródło: *68% of the world population projected to live in urban areas by 2050, says UN*, dostęp: 18 czerwca 2024 r., www.un.org/uk/desa/68-world-population-projected-live-urban-areas-2050-says-un.

³ Źródło: *Cities and climate change*, UNEP, dostęp: 18 czerwca 2024 r., www.unep.org/explore-topics/resource-efficiency/what-we-do/cities/cities-and-climate-change.

⁴ Źródło: *Policy Priorities for Decarbonization Urban Passenger Transport*, Międzynarodowe Forum Transportowe.

⁵ Źródło: *Commission welcomes agreement on strong EU targets to reduce CO₂ emissions from new trucks and urban buses*, European Commission, dostęp: 18 czerwca 2024 r., https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_24_287.

⁶ Źródło: *Electric Vehicle Outlook 2023*, BloombergNEF, dostęp: 18 czerwca 2024 r., https://assets.bbhuh.io/professional/sites/24/2431510_BNEFElectricVehicleOutlook2023_ExecSummary.pdf.

Solaris pionierem zielonych rozwiązań

Od początku swojej działalności Solaris podąża za trendami technologicznymi, a często sam je wyznacza. Przewidując zielony kierunek w transporcie, Spółka od prawie dwóch dekad inwestuje w rozwój czystych technologii napędowych. Jest pionierem we wdrażaniu elektrycznych oraz wodorowych rozwiązań w wielu europejskich flotach autobusowych.

Pełne bezemisyjne portfolio

Dziś firma jest jedynym producentem, który oferuje tak szeroką ofertę autobusów zero- i niskoemisyjnych. Nasze portfolio zawiera więcej pojazdów z napędami alternatywnymi niż z konwencjonalnymi.

Różne konfiguracje autobusów, sprawdzone rozwiązania zeroemisyjne, setki milionów elektrycznych kilometrów przejechanych po różnych drogach i w rozmaitych warunkach klimatycznych – realne doświadczenie przekłada się na niezawodność i efektywność naszych pojazdów.

Ponadto jednym z naszych priorytetów jest ścisła współpraca z klientami na każdym etapie realizacji danego projektu. Obejmuje to studia wykonalności, opiekę serwisową oraz obsługę posprzedażową. Dzięki rozmowom z klientami i aktywnej, ścisłej współpracy, możemy zaoferować rozwiązania dostosowane do specyficznych potrzeb miast i preferencji przewoźników. Nasze wspólne działania sprawiają, że realnie wpływamy na zieloną transformację transportu zbiorowego.

Wodorowy trend

Technologia wodorowa to jeden z najszybciej rozwijających się sektorów w Europie. Unia Europejska postrzega go jako jeden z kluczowych elementów miks energetycznego przyszłości, dlatego jego rozwój wspierany jest licznymi dotacjami.

Autobusy napędzane wodorem to segment stosunkowo młody, ale widzimy w nim mocną tendencję wzrostową. Solaris rozwija pojazdy oparte o ogniwa wodorowe od 2014 roku, od początku dostrzegając w nich duży potencjał. W 2019 roku w Europie kontynentalnej* zarejestrowano 32 autobusy wodorowe, a w 2023 – już 172 sztuki. Co ważne, niemal połowa z nich – 77 sztuk – (44,5%) to autobusy marki Solaris.

W 2023 roku Solaris zdobył największy dotychczas europejski kontrakt na 130 autobusy wodorowe.

Zamówił je włoski przewoźnik TPER Bologna. Pierwsze dostawy zaplanowane są na 2024 rok. Łącznie zakontraktowaliśmy już ponad 700 autobusów wodorowych.

Innowacje kluczem do zrównoważonej mobilności

Grupa CAF priorytetowo traktuje innowacje w swoich produktach i usługach, odpowiadając na rosnące globalne zapotrzebowanie na podróże przy jednoczesnej konieczności redukcji paliw kopalnych.

Innowacyjność jest jednym z czterech filarów wzrostu w grupowym Planie strategicznym 2026, obok rozwoju rynkowego, efektywności operacyjnej i zrównoważonego rozwoju.

Strategia innowacji Grupy CAF jest wdrażana co-rocennie poprzez *Plan zarządzania innowacjami*. Plan ten łączy działania mające na celu ewolucję produktów i usług, z wytwarzaniem wiedzy i autorskich technologii. To one odróżniają Grupę CAF od jej konkurentów, tworząc ofertę produktów wysokiej jakości w dziedzinie zrównoważonej mobilności.

W Planie strategicznym 2026 Grupy CAF wyróżniono następujące obszary działań:

- o **zero emisji:** działania mające na celu rozwój alternatyw wobec napędów spalinowych, ograniczenie zużycia paliw i energii oraz zmniejszenie emisji własnych produktów i usług
- o **mobilność połączona i zautomatyzowana:** działania koncentrujące się na rozwoju pojazdów zautomatyzowanych oraz systemów transportowych zwiększających bezpieczeństwo i wydajność
- o **portfolio produktowe:** działania służące zapewnieniu lepszych produktów i usług zarówno dla klientów Grupy CAF, jak i użytkowników końcowych
- o **digitalizacja:** działania obejmujące optymalizację procesów wewnętrznych i zewnętrznych poprzez cyfryzację naszych produktów i usług, uwzględniające także cyberbezpieczeństwo.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

* EU27, Norwegia i Szwajcaria, bez Wielkiej Brytanii i Irlandii.

SDG 9, 11

Zero emisji

W ramach tej ścieżki, skoncentrowanej na zmniejszaniu wpływu środowiskowego, realizujemy prace w kilku obszarach:

- o **Rozwój pojazdów z układami napędowymi opartymi na bateriach i wodorze**, które nie emitują CO₂ w miejscu użytkowania
- o **Optymalizacja baterii autobusowych**. Średnio co dwa lata opracowujemy nową generację baterii, o lepszych parametrach. Przykładowo, w bateriach typu High Energy, czyli akumulatorach o dużej pojemności, gęstość energii na kilogram baterii wzrosła w ciągu niespełna 10 lat o ponad 200%. Dzięki poprawie wydajności, odzyskiwana jest większa ilość energii z hamowania. Zwiększyła się także moc ładowania, co pozwala na krótszy czas ładowania baterii. Wszystkie te usprawnienia mają zasadniczy wpływ na osiągi pojazdów i zwiększają ich autonomię.
- o **Rozwój technologii zmniejszający zużycie energii** przez pojazdy dzięki poprawie efektywności energetycznej ich komponentów (np. urządzeń energetycznych opartych na nowych tranzystorach z węgla krzemu SiC) lub zmniejszeniu oporu powietrza i obniżeniu masy pojazdu (np. dzięki uproszczeniu architektury autobusu m.in. zastosowaniu bardziej aerodynamicznych geometrii, lżejszych materiałów i komponentów, redukcji okablowania). W ostatnich latach

Zwiększyliśmy gęstość energii

w bateriach typu High Energy o ponad

200%

w niespełna 10 lat

Solaris zredukował zużycie energii w swoich 12- i 18-metrowych modelach autobusów elektrycznych o ponad 20%.

- o **Inteligentne zarządzanie energią zużywaną przez pojazd**, w tym rozwijanie systemów wspomagania jazdy, wydajnych systemów jazdy automatycznej oraz inteligentnych systemów zarządzania działaniem i użyciem różnych rozwiązań technologicznych na pokładzie pojazdów.
- o **Innowacje pozwalające na redukcję hałasu wewnątrz pojazdu**. Wprowadzenie w układzie przeniesienia napędu nowych elementów zawieszenia oraz starannie dobrane materiały izolacyjne w modelu Urbino 9 LE electric,

pozwoły na obniżenie hałasu wewnątrz autobusu średnio o 2 dB, a w wybranych przypadkach nawet o 8 dB (w zależności od punktu pomiarowego i częstotliwości). Opracowanie i wdrożenie zaawansowanego oprogramowania sterującego BTMS (system zarządzania termicznym baterii) pozwoliło na znaczne skrócenie czasu pracy wentylatora - w zależności od warunków uzyskano wyniki na poziomie do 25% stanu początkowego. To przełożyło się na zmniejszenie hałasu.

- o **Najnowsze rozwiązania w bezemisyjnym portfolio Solarisa**. W 2023 roku odbyła się premiera Urbino 18 electric z napędem modułowym. Pojazd zbudowany został

Zredukowaliśmy hałas

wewnątrz modelu Urbino 9 LE electric o

2-8 dB

w oparciu o nową architekturę układu napędowego i najnowszą technologię baterijną, co gwarantuje jego wyjątkową wydajność. Przy maksymalnej liczbie baterii jest w stanie przejechać do 600 km, w cyklu SORT2* na jednym ładowaniu. Dzięki nowej konstrukcji, pozwalającej na wszechstronne wykorzystanie powierzchni dachu, znacząco zwiększyła się przestrzeń pasażerska, która pomieści nawet 145 osób.

W zakresie ścieżki „Zero emisji” w 2023 roku realizowaliśmy także działania związane z projektami badawczo-rozwojowymi VIRTUAL-FCS oraz StasHH, które są opisane w dalszej części raportu.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

* SORT2 - test przeprowadzany przez jednostkę zewnętrzną zgodnie z wymogami UITP E-SORT2, który odzwierciedla zużycie energii przez autobus miejski w przeciętnym cyklu miejskim.

SDG 9, 11

Mobilność połączona i zautomatyzowana

Inteligentna mobilność przynosi znaczne korzyści operatorom oraz zwiększa bezpieczeństwo i komfort pasażerów. Rosnąca automatyzacja rozwiązań i rozwój autonomicznych pojazdów to kluczowe elementy zwiększenia możliwości transportowych, efektywności energetycznej, punktualności i płynności podróży od drzwi do drzwi.

W ramach tej ścieżki wprowadzamy następujące rozwiązania:

- o ulepszona pod względem cyberbezpieczeństwa magistrala z nową architekturą OnePlatform do zarządzania danymi*
- o systemy ADAS (Automatyczne Systemy Wsparcia Kierowcy, ang. Advanced Driver Assistance Systems)
- o systemy wymiany danych i informacji pasażerskiej
- o geofencing pozwalający wyznaczyć w mieście wirtualne strefy z wykorzystaniem technologii GPS oraz zaprogramować zmianę trybu jazdy autobusu wewnątrz określonego obszaru
- o bezpieczne pozycjonowanie pojazdów bez konieczności stosowania urządzeń infrastruktury
- o pokładowy system sterowania i diagnostyki, zdolny do wykonywania krytycznych funkcji bezpieczeństwa.

Digitalizacja

Grupa CAF jest świadoma ogromnego znaczenia procesu transformacji cyfrowej, który postępuje we wszystkich obszarach społecznych.

* Wypracowywana w ramach projektu Solaris Cybersecure Connectivity

Znaczna część wysiłków w zakresie badań i rozwoju poświęcana jest opracowaniu własnej wizji cyfryzacji dla transportu kolejowego i autobusowego. Działania koncentrują się na następujących ścieżkach:

Rozwój technologii infrastruktury do przechwytywania i przekazywania danych w całym systemie transportowym, w tym takich aspektów jak sensoryka i komunikacja między pojazdem a infrastrukturą

Zarządzanie dużymi ilościami informacji z wykorzystaniem technik „big data” i analiza danych

Zastosowanie zaawansowanych technologii analizy danych (sztuczna inteligencja, uczenie maszynowe, głębokie uczenie itp.)

Wykorzystanie tych technologii do rozwoju aplikacji w obszarach szczególnie istotnych, takich jak diagnostyka, utrzymanie, zużycie energii i eksploatacja

Instalowanie w infrastrukturze pokładowych systemów monitorowania pojazdów w czasie rzeczywistym i systemów monitorowania pojazdów (Solaris eSConnect).

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

SDG 9, 11

Solaris Battery HUB

W ciągu ostatnich 10 lat Grupa Solaris dostarczyła najwięcej pojazdów zeroemisyjnych (autobusów elektrycznych, wodorowych i trolejbusów) spośród wszystkich producentów w Europie kontynentalnej, wspomagając przejście krajów UE na elektromobilność, a tym samym przybliżając Unię Europejską do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej do 2050 roku. Baterie litowo-jonowe są jednym z najistotniejszych komponentów wykorzystywanych w naszych bezemisyjnych pojazdach.

Zrównoważony rozwój produktów bateryjnych

W oparciu o rozwój technologii i rosnące doświadczenie, Solaris od lat udoskonala produkty bateryjne. Prace koncentrują się na zwiększaniu wydajności akumulatorów, wydłużaniu całego cyklu życia baterii i wzroście ich bezpieczeństwa. Wprowadzamy także zaawansowane narzędzia monitorowania baterii.

Aby scentralizować i zintensyfikować te działania, w 2023 roku w strukturach firmy powstało dedykowane centrum kompetencji bateryjnych: Solaris Battery HUB.

Solaris zabiega o to, aby baterie montowane w pojazdach były wytwarzane w sposób zrównoważony: poczynając od zakupu ogniw (wymagających długich i złożonych łańcuchów dostaw), logistyki, przez prace rozwojowe, po after sales i projekty drugiego życia baterii. Badania i dostosowywanie parametrów najnowocześniejszych systemów bateryjnych pozwalają także na zwiększanie zasięgów pojazdów.

Gospodarka obiegu zamkniętego

Battery HUB angażuje się w prace związane z wdrażaniem gospodarki obiegu zamkniętego baterii litowo-jonowych, a co za tym idzie w poprawę efektywności wykorzystania zasobów naturalnych, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oraz obniżenie kosztów generowanych przez nowe baterie trakcyjne.

Pogwarancyjne baterie po wymontowaniu z pojazdów są poddawane badaniom w celu ustalenia przydatności do ich ponownego użycia, np. w bankach energii, które mogą przysłużyć się do stabilizacji sieci. Solaris współpracuje z doświadczonymi partnerami w celu zmiany funkcjonalności magazynów energii i rozwoju nowych rozwiązań.

Pogwarancyjne baterie trakcyjne, które nie nadają się do innego przeznaczenia, poddawane są recyklingowi ze stopą zwrotu materiału nie mniejszą niż określona w Dyrektywie UE 2006/66/WE oraz Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1542 z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie baterii i zużytych baterii. W 2023 roku Solaris rozpoczął współpracę z polskimi recyklerami baterii litowo-jonowych, aby zwiększyć kontrolę nad ilością oraz jakością odzyskiwanych metali.

Baterie nowej generacji

Zaprezentowana na targach Busworld Europe 2023 nowa generacja baterii Solaris High Energy charakteryzuje się niższą zawartością kobaltu w stosunku do poprzedniej generacji, dzięki zastosowaniu nowoczesnych materiałów katodowych.

Przekłada się to na zmniejszenie zużycia surowców i bardziej zrównoważony proces produkcji.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 201-4, SDG 7, 9

Projekty badawczo-rozwojowe

Potrzeby klientów i reprezentowanych przez nich miast to dla nas motywacja do opracowywania innowacyjnych rozwiązań, w tym zero- i niskoemisyjnych alternatyw wobec klasycznych napędów. Jednocześnie dynamiczny rozwój technologii pozwala nam na jej coraz szersze zastosowanie.

Skutecznie pozyskujemy zewnętrzne środki finansowe, które wspierają nas w realizacji nowatorskich przedsięwzięć.

W 2023 roku Spółka była beneficjentem ponad 1,3 mln PLN ze środków publicznych przeznaczonych w całości na realizację projektów badawczo-rozwojowych.

Z racji prowadzonych działań, w 2023 roku skorzystaliśmy z ulgi badawczo-rozwojowej, której celem jest wspieranie innowacyjnej działalności gospodarczej podatników i tym samym zwiększenie skali inwestycji przedsiębiorstw w badania i rozwój w Polsce. Podatnicy mają prawo odliczyć wydatki poniesione na działalność badawczo-rozwojową od podstawy opodatkowania. W 2023 roku Spółka skorzystała z tej możliwości dla wydatków kwalifikowanych w kwocie ponad 20,7 mln PLN, dzięki czemu uzyskała kwotę ulgi podatkowej w wysokości prawie 4 mln PLN.

Dofinansowane projekty badawczo-rozwojowe realizowane w 2023 roku:

Virtual-FCS

Głównym celem inicjatywy jest optymalizacja, obniżenie kosztów oraz przyspieszenie projektowania hybrydowych systemów wodorowych ogniw paliwowych i systemów bateryjnych do różnych zastosowań.

StasHH

W ramach przedsięwzięcia przygotowywany jest otwarty standard dla modułu ogniw paliwowych dla pojazdów ciężarowych w zakresie rozmiarów, interfejsów, sterowania i protokołów testowych.

Hybrid Beams

Projekt koncentruje się na opracowaniu nowej koncepcji lekkiej struktury szkieletowej autobusu.

Solaris Cybersecure Connectivity

Przedmiotem tego zainicjowanego w 2022 roku projektu jest opracowanie znacznie ulepszonej pod względem cyberbezpieczeństwa magistrali z nową architekturą OnePlatform do zarządzania danymi. Platforma odpowiada za łączność pojazdu i będzie stanowić nowy system wymiany danych w autobusie. Projekt wspiera również powstanie nowego modelu autobusu Urbino 18 electric, który miał swoją premierę w 2023 roku. Autobus wyróżnia nowa konstrukcja, z rozproszonym układem napędowym, z komponentami umieszczonymi na dachu i w tylnej części pojazdu. Urbino 18 electric spełnia wszystkie normy bezpieczeństwa, w tym cyberbezpieczeństwa oraz nowe wymogi GSR2, które zaczną obowiązywać od lipca 2024 roku.

Współpraca z jednostkami naukowymi i uczelniami

Istotne dla opracowywania i skutecznego wdrażania innowacyjnych rozwiązań w transporcie publicznym są międzysektorowe partnerstwa.

W 2023 roku realizację projektów naukowo-badawczych w zakresie dalszego rozwoju naszych produktów kontynuowaliśmy we współpracy z poniższymi jednostkami badawczymi i placówkami edukacyjnymi z Europy:

- o **Université Bourgogne-Franche-Comté (UBFC)** (zgrupowanie uczelni wyższych w regionie Bourgogne Franche Comté w formie „wspólnoty uniwersytetów i placówek”)
- o **Commissariat à l'Énergie Atomique et aux Énergies Alternatives** (Komitet ds. Energii Atomowej, Francja)
- o **Nederlandse Organisatie voor toegepastnatuurwetenschappelijk onderzoek TNO** (Holenderska Organizacja Zastosowań Nauki- Instytucja Badawcza)
- o **Sintef AS** (Instytut Badawczy, Norwegia)
- o **Výzkumný a zkušební ústav Plzeň s r.o.** (Instytut Badań i Testów Plzeň, Czechy).

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

SDG 11

Profil działalności

Oferta pojazdów

Klienci i potrzeby reprezentowanych przez nich miast są w centrum naszej uwagi. Transformację transportu publicznego wspieramy m.in. poprzez projektowanie nowoczesnych napędów, wprowadzanie nowych długości autobusów czy oferowanie innowacyjnych systemów bezpieczeństwa. Naszym celem jest tworzenie i dostarczanie pojazdów o jak najlepszym profilu środowiskowym i społecznym.

Napędy marki Solaris

Alternatywne:

- elektryczny
- wodorowy
- hybrydowy
- trolejbus

Konwencjonalne:

- CNG
- diesel

Długości pojazdów:

- 8,9 LE
- 9 m model wyłącznie zeroemisyjny
- 10,5 m
- 12 m
- 15 m model wyłącznie zeroemisyjny
- 18 m
- 18,75 m
- 24 m model wyłącznie zeroemisyjny

Zeroemisyjne pojazdy marki Solaris

Autobusy wodorowe

Źródłem energii jest w nich wodór. Pierwiastek przekształcany jest w energię elektryczną w ogniwie paliwowym, będącym swoistą minielektrownią na pokładzie pojazdu. Wytworzona energia elektryczna trafia bezpośrednio do napędu, a jej nadwyżki są przechowywane w bateriach i używane w momentach najwyższego zapotrzebowania, czyli np. podczas przyspieszania pojazdu. Jedynymi produktami reakcji w ogniwie paliwowym są woda oraz ciepło. Technologia wodorowa wykorzystana do produkcji elektryczności umożliwia pokonywanie autobusom długich dystansów bez żadnych emisji.

Autobusy elektryczne

Baterijne pojazdy idealnie spełniają wymagania ruchu miejskiego. Szeroka gama możliwości w zakresie długości autobusu, silnika, rodzaju baterii, ale także sposobów ich ładowania powodują, że łatwo je dostosować do specyfiki rozmaitych miast – do ich klimatu, charakterystyki ruchu miejskiego, obciążenia linii, a nawet ukształtowania terenu. Bezemisyjny napęd, innowacyjne i bezpieczne systemy wsparcia ADAS, nowoczesne wyposażenie i komfortowe wnętrza czynią z nich realną, zieloną alternatywę dla transportu spalinowego w mieście.

Trolejbusy

Napędzane są energią elektryczną dostarczaną z sieci trakcyjnej, podobnie jak w przypadku tramwajów. Trolejbusy nie potrzebują jednak szyn do poruszania się po drodze. Są to ciche pojazdy, które nie emitują żadnych emisji w miejscu użytkowania. Mogą być wyposażone w dodatkowe baterie, które są ładowane w trakcie jazdy poprzez system In-Motion-Charging. Takie rozwiązanie powoduje, że trolejbusy mogą kursować po mieście również bez przyłączenia do sieci trakcyjnej.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Promocja zrównoważonej mobilności

Ponieważ jesteśmy aktywnym uczestnikiem branży i liderem w zakresie zrównoważonych rozwiązań w Europie, z przyjemnością dzielimy się naszą wiedzą i doświadczeniem oraz promujemy dobre rozwiązania w zakresie zrównoważonej mobilności.

#SolarisTalks

To eksperckie konferencje poświęcone zagadnieniom transportu publicznego i zrównoważonej mobilności. Edycja z 2023 roku w całości dotyczyła elektromobilności oraz kluczowych zagadnień w tym obszarze: pojazdów elektrycznych oraz technologii wodorowych.

eCity powered by Solaris

W 2023 roku firma Solaris publikowała treści także poprzez portal ekspercki eCity. Poprzez tę internetową przestrzeń firma dzieli się swoimi kompetencjami i doświadczeniem w obszarze przyjaznych środowisku i mieszkańcom miast pojazdów bezemisyjnych. Strona ma na celu popularyzację ekologicznego transportu publicznego. To także baza wiedzy w obszarze e-mobilności.

Magazyn Solaris dla klientów

W 2023 roku czasopismo firmowe dla klientów, ukazujące się nieprzerwanie od ponad 20 lat, przeszło prawdziwą transformację: z druku do przestrzeni online. Modyfikacja formuły Magazynu Klientów Solaris na nowoczesną, świeżą i ekologiczną przyniosła zmianę jakościową w komunikacji firmy z klientami. Poprzez nową stronę www.magazine.solarisbus.com firma informuje na bieżąco o wydarzeniach z życia firmy, wynikach przetargów, wydarzeniach branżowych i nowościach produktowych i testach autobusów. Nowy Magazyn umożliwia wykorzystanie różnorodnych form komunikacji, takich jak infografiki, filmy video, zdjęcia, artykuły i wywiady. Aby zredukować nasz wpływ środowiskowy, od września 2023 roku Magazyn dostępny jest wyłącznie w wersji online, w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Oferta wsparcia e-mobilności

W Solarisie spełniamy, a czasem także wyprzedzamy oczekiwania przewoźników, by wspierać ich w podejmowaniu wyzwań, jakie niesie za sobą zielona transformacja transportu publicznego. Nasze kompleksowe rozwiązania pozwalają im lepiej planować i zarządzać zmianą. Oferujemy także dedykowaną strukturę wsparcia posprzedażnego After Sales.

Feasibility studies

Feasibility studies (ang. studia wykonalności) to zaawansowane obliczenia i symulacje, które wykonujemy dla klientów, by do potrzeb konkretnych miast optymalnie dopasować autobusy elektryczne, ich wyposażenie, liczbę i technologię baterii oraz sposób ładowania. W tym celu analizujemy szereg danych i informacji, m.in. liczbę przystanków, liczbę pasażerów, rozkład jazdy w danej lokalizacji, warunki topograficzne oraz klimatyczne.

Szeroka oferta i duże doświadczenie pozwalają nam proponować klientom optymalne rozwiązania w zakresie baterii, długości pojazdów, doboru napędu, systemu komfortu klimatycznego czy elementów wyposażenia.

Rozwiązania typu turnkey (ang. „pod klucz”)

To kompleksowe projekty obejmujące nie tylko dostarczenie pojazdów, ale także realizację całej infrastruktury ładowania, uwzględniającej specyfikę danej lokalizacji. W ramach prac Solaris jest odpowiedzialny za wykonawstwo prac budowlanych, łącznie ze zdobyciem niezbędnych dokumentów, takich jak m.in. pozwolenia na zabudowę terenu czy użytkowanie infrastruktury ładowania.

System eSConnect

System umożliwia monitoring i sprawne zarządzanie flotą autobusów oraz optymalne jej wykorzystanie, co ma przełożenie na oszczędności

zużycia energii. Dodatkowo eSConnect zapewnia możliwość lepszego dostosowania do wymogów nowoczesnego miasta poprzez dostosowanie pojazdu do stref zeroemisyjnych, lokalnych ograniczeń prędkości. Dzięki raportom generowanym przez system użytkownik ma szansę na bieżąco monitorować energię zużywaną przez autobus w trakcie eksploatacji.

eSConnect to także zdalny dostęp do danych diagnostycznych pojazdu, co sprawia, że zaplecze serwisowe w wielu przypadkach jest w stanie zdalnie przeprowadzić diagnozę pojazdu i przygotować serwis do wykonania naprawy, jeśli taka jest wymagana. Ponadto w niektórych przypadkach system umożliwia zdalne usunięcie usterki bez konieczności przyjazdu serwisantów do klienta, co znacznie skraca czas naprawy, redukuje koszty transportu i związany z tym wpływ na środowisko.

eSSyncroService

To system, który wykorzystuje rozszerzoną rzeczywistość (AR, ang. augmented reality) do zdalnej obsługi serwisowej oraz procesu odbioru pojazdów. eSSyncroService korzysta z gogli, dzięki którym mechanik ma jednocześnie podgląd na autobus i kompleksowy skan pojazdu. Za pomocą komend głosowych może on wywoływać dokumentację. Te elementy tworzą obraz, który jest opatrzony wskazówkami i kolejnymi krokami postępowania. Przy bardziej skomplikowanych sprawach, mechanik może połączyć się zdalnie z ekspertem Solaris, przekazując mu obraz. Równolegle ekspert Solaris może nanieść znaczniki, wskazujące konkretne elementy do naprawy.

eSSyncroService daje ciągły dostęp do obowiązujących na danym etapie zasad bezpieczeństwa, do których powinna zastosować się osoba serwisująca pojazd. eSSyncroService pozwala skrócić czas naprawy do minimum i szybko przywrócić autobus do obsługi tras. Dzięki zdalnemu kontaktowi z ekspertami Solaris, wyeliminowany zostaje czas potrzebny na ich przybycie do klienta.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 302-5, SDG 11, 13

Pojazdy bezpieczne dla ludzi i środowiska

Autobusy, trolejbusy i pociągi, jako przyjazne dla środowiska środki transportu zbiorowego, mogą znacząco przyczynić się do ochrony i zmniejszenia wpływu człowieka na ekosystemy, a także poprawy jakości życia mieszkańców miast. Grupa CAF nadaje priorytet działaniom mającym na celu zastąpienie paliw kopalnych alternatywnymi napędami i zmniejszenie emisji CO₂ w transporcie poprzez zapewnienie wysokowydajnych pojazdów, a tym samym wskazuje drogę do zrównoważonej, ekologicznej i bezemisyjnej przyszłości.

Ocena cyklu życia produktów

Life Cycle Assessment (LCA) pozwala zidentyfikować procesy, materiały oraz komponenty, które mają największe oddziaływanie na środowisko. W ramach oceny brane są pod uwagę wszystkie etapy życia produktu: począwszy od wydobycia i transportu surowców, przez produkcję komponentów i autobusu, gospodarkę odpadami oraz transport gotowego pojazdu do klienta, a skończywszy na fazie eksploatacji, utrzymania i utylizacji pojazdu.

W 2022 roku, na bazie kalkulacji LCA, Spółka uzyskała etykiety środowiskowe EPD (ang. Environmental Product Declaration) dla pojazdów Solaris Urbino 18 electric i Solaris Urbino 12 hybrid, zweryfikowane przez stronę trzecią.

W 2023 roku zaczęliśmy pracę nad uzyskaniem trzeciej etykiety środowiskowej EPD dla autobusu wodorowego o długości 18 metrów.

Przeprowadzenie przez Solaris Bus & Coach analizy cyklu życia oraz uzyskanie etykiet EPD pomaga operatorom transportu publicznego w dokonywaniu bardziej odpowiedzialnych decyzji zakupowych. Dzięki temu mogą oni kierować się nie tylko ceną, parametrami technicznymi pojazdu czy warunkami gwarancji i serwisowania, ale także wpływem procesu wytwarzania i użytkowania produktu na środowisko naturalne. W tym sensie deklaracja EPD wspiera zrównoważone wybory i motywuje producentów do odpowiedzialnego zarządzania łańcuchami dostaw i procesem produkcji.

Głównym punktem skupienia w 2023 roku, w zakresie analizy cyklu życia, było zbudowanie wiedzy w organizacji na temat kalkulacji śladu środowiskowego pojazdów i wyciągania wniosków z uzyskanych wyników.

Rozpoczęto również proces zbierania danych materiałowych do przeprowadzenia analizy LCA dla autobusu wodorowego.

Zmniejszanie zapotrzebowania pojazdów na energię i paliwo

Bierzemy odpowiedzialność za nasze produkty w całym cyklu życia, dlatego pracujemy nad rozwiązaniami, które zmniejszają zapotrzebowanie autobusów marki Solaris na energię i paliwo od etapu projektowania i rozwoju, przez proces produkcyjny aż do fazy użytkowania. Analiza cyklu życia (LCA) dwóch typów naszych aut pokazała bowiem, że największy wpływ środowiskowy pojazdów występuje w fazie ich eksploatacji.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

W ostatnich latach do działań przyczyniających się do redukcji zużycia energii i paliwa zaliczają się m.in.:

- o **opracowywanie i wdrażanie innowacyjnych systemów oraz testowanie ich.** W 2023 roku bardziej wydajne zarządzanie układem napędowym pozwoliło zmniejszyć zużycie energii o 30% w przypadku modelu Urbino 12 hydrogen oraz 15% w przypadku Urbino 18 hydrogen. Wartości te zostały potwierdzone badaniami zgodnie z wymogami standardu UITP E-SORT1.
- o **zastosowanie w pojazdach systemu termicznego zarządzania akumulatorami (BTMS),** który umożliwia kontrolę temperatury akumulatorów, zapewniając ich działanie w optymalnych warunkach oraz maksymalizując ich wydajność i okres użytkowania. Eksploatacja akumulatorów w zbyt wysokich lub zbyt niskich temperaturach ma wpływ na ich pojemność oraz okres użytkowania.
- o **zmiany w konstrukcji nadwozia wprowadzane w trakcie ewolucji autobusu Urbino,** które pozwoliły nam uzyskać znaczne oszczędności w zakresie zapotrzebowania na energię. Mniejsza masa przekłada się bezpośrednio na mniejsze zużycie energii przez pojazd.
- o **wprowadzanie na rynek coraz wydajniejszych baterii opartych na nowej generacji ogniwo-litowo-jonowych** (średnio co 2 lata). Autobusy elektryczne i wodorowe oferują dziś zasięgi jazdy zbliżone do pojazdów z napędem konwencjonalnym, nie wytwarzając przy tym żadnych emisji w miejscu użytkowania. Ogromny skok w rozwoju baterii można zaobserwować zwłaszcza w przypadku baterii High Energy, czyli akumulatorów

o dużej gęstości energii, która zapewnia długi zasięg jazdy pojazdu. Od 2013 roku udało nam się niemal trzykrotnie zwiększyć nominalny wskaźnik energii baterii przy zachowaniu tej samej masy. Przekłada się to na wyższą efektywność energetyczną autobusu elektrycznego. W przypadku akumulatorów High Power, czyli o dużej gęstości mocy, odnotowaliśmy znaczne zwiększenie parametru mocy ładowania. Choć ich energia nominalna jest niższa, zapewniają one natychmiastowe doładowanie autobusu w ciągu dnia oraz dłuższe podróże z pasażerami. Solaris Battery HUB pracuje nad optymalizacją obudowy i ramy baterii oraz zmniejszeniem ich masy. Oszczędności w przypadku autobusu wyposażonego w kilka baterii mogą sięgać nawet kilkuset kilogramów. W przypadku baterii High Power jest to redukcja masy o około 15% na jedną baterię, a w przypadku High Energy – o około 7%. Te usprawnienia mają wpływ m.in. na zmniejszenie zapotrzebowania autobusu na energię.

- o **działania z zakresu eco-design, których celem jest poprawa izolacji termicznej autobusu.** W latach 2019-2020 zrealizowaliśmy szereg analiz i badań, a następnie wprowadziliśmy nowe materiały izolacyjne do wnętrza pojazdu. Dają one do 10% poprawy parametrów termoizolacyjnych. Od 2022 roku dla wybranych typów baterii umieszczonych na dachu stosujemy dodatkową izolację ich pokryw. Zmniejsza to zapotrzebowanie na energię potrzebną do chłodzenia akumulatorów i wydłuża ich żywotność.

Recyklingowość pojazdów

Znakowanie komponentów

Mając na uwadze wyczerpywanie się surowców naturalnych i dążąc do odpowiedzialnej produkcji, umożliwiamy recykling komponentów stanowiących wyposażenie pojazdów i ułatwiamy go poprzez znakowanie części wykonanych z metali, tworzyw sztucznych i elastomerów.

Wymagania dotyczące znakowania detali są częścią normy zakładowej SN22-004-00L „Znakowanie – określenie miejsc, informacji i zakresu znakowania”, która została opracowana na podstawie wytycznych międzynarodowych norm, obowiązujących w tym zakresie. Nasi dostawcy są zobowiązani do jej przestrzegania.

W oparciu o wymagania normy ISO 22628:2002 dokonaliśmy obliczeń możliwości recyklingu naszych autobusów.

Na podstawie danych, które opublikowaliśmy w etykietach środowiskowych EPD dla auta elektrycznego 18-metrowego i hybrydowego 12-metrowego, szacowany wskaźnik możliwości recyklingu wynosi odpowiednio 94,9% i 95,9%, a wskaźnik możliwości odzysku 95,1% i 96,1%.

Ponadto w celu zapewnienia bezpieczeństwa postępowania z naszymi pojazdami w całym cyklu życia przestrzegamy obowiązków wynikających z rozporządzenia Komisji Europejskiej REACH i zobowiązujemy do ich przestrzegania także naszych dostawców.

Postępowanie z odpadami baterii na końcu ich cyklu życia

Zgodnie z *Ustawą o bateriach i akumulatorach*, Solaris zobowiązany jest do odbioru baterii po zakończeniu ich użytkowania w pojazdach. Współpracujemy w tym zakresie z certyfikowaną firmą posiadającą uprawnienia do recyklingu baterii i akumulatorów. Zużyte baterie przetwarzane są zgodnie z obowiązującymi standardami, dzięki czemu możliwy jest odzysk surowców, które mogą być ponownie wykorzystane w wielu procesach produkcji przemysłowej.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 3-3, 416-1

Systemy bezpieczeństwa

Aby zapewnić bezpieczeństwo pasażerów i kierowców, wdrażamy system bezpieczeństwa CMS (ang. Collision Mitigation System) i przygotowujemy się do zmian związanych z wejściem w życie w lipcu 2024 roku unijnego rozporządzenia GSR2 (Global Safety Regulation 2) i rewizją norm homologacyjnych. Obserwujemy także unijne regulacje związane z bezpieczeństwem danych i przygotowujemy się do ich wdrożenia w Spółce. W tym roku kontynuowaliśmy m.in. projekt Solaris Cybersecure Connectivity, którego zadaniem jest zwiększenie bezpieczeństwa cyfrowego autobusów.

Systemy bezpieczeństwa dostępne w pojazdach marki Solaris:

- systemy gaszenia pożarów
- pomiar izolacji elektrycznej
- tabele i rysunki z miejscami dokręcenia śrub dla odpowiedzialnych systemów (np. napędowego)
- zamknięta kabina kierowcy
- rewers drzwi pasażerskich, który uniemożliwia przytrzaśnięcie osoby wchodzącej / wychodzącej (w razie natrafienia na opór drzwi automatycznie się otwierają)
- elektrozawór nothan (blokada drzwi pasażerskich w czasie jazdy)
- rezystor hamowania (wspomaga hamowanie w autobusie elektrycznym)
- retarder (wspomaga długotrwałe hamowanie, chroniąc hamulce)
- stosowanie materiałów trudnopalnych
- wyjścia awaryjne z autobusu
- układ awaryjnego rozłączenia wysokiego napięcia (tzw. czerwone grzybki)
- prowadzenie przewodów wysokiego napięcia kanałami i bez bezpośredniego kontaktu z człowiekiem.

Systemy ADAS (Automatyczne Systemy Wsparcia Kierowcy, ang. Advanced Driver Assistance Systems):

System monitorowania martwego pola

Pozwala kierowcy dostrzec więcej dzięki kamerom umieszczonym na zewnątrz pojazdu. Wykrywają one pieszych oraz rowerzystów znajdujących się w tzw. martwym polu pojazdu, co jest szczególnie istotne przy manewrach skrętu.

Kamery zamiast lusterek bocznych

Przekazują obraz na ekrany wewnętrzne pojazdu, zapewniając kierowcy większą widoczność. To istotne poszerzenie pola widzenia i poprawa aerodynamiki pojazdu.

System inteligentnego wspomagania hamowania CMS (Collision Mitigation System)

W sytuacji zagrożenia system rozpoczyna hamowanie, zmniejszając prędkość pojazdu i niwelując skutki ewentualnej kolizji. Odpowiednia kalibracja systemu jest niezwykle istotna, ponieważ w autobusach miejskich nie ma pasów, a większość osób podróżuje na stojąco. Siła hamowania ma więc kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa i komfortu pasażerów i pasażerek.

System czterech kamer BirdView

To precyzyjne urządzenie monitorujące całe otoczenie pojazdu, w tym wszystkie martwe punkty. Narzędzie dostarcza wysokiej jakości obrazy pojazdu z lotu ptaka, przez co ułatwia manewry, np. skręcania, dzięki czemu podnosi bezpieczeństwo w pojeździe i na drodze.

Czujnik zmierzchu i deszczu

To urządzenie wspierające pracę kierowcy podczas prowadzenia pojazdu w niekorzystnych warunkach atmosferycznych. Dzięki niemu, gdy tylko w trakcie jazdy pogorszy się pogoda lub zapadnie zmrok, automatycznie włączą się/wzmocnią się światła mijania, zapewniając dobrą widoczność.

DDR (Driver Distraction Recognition)

System monitorowania czujności kierowcy, który analizuje mimikę twarzy prowadzącego i alarmuje go sygnałami wizualnymi i akustycznymi w przypadku rozproszenia uwagi, rozglądania się lub przy pierwszych oznakach zasypiania. Urządzenie rozpoznaje oznaki zmęczenia na podstawie monitorowania ruchu gałek ocznych prowadzącego.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 3-3, 416-1

Szkolenia i edukacja

Szkolenia kierowców

Wspieramy poszerzanie wiedzy i umiejętności kierowców poprzez program szkoleniowy „Bezpieczny Kierowca”. Program jest realizowany od 2005 roku. Jego celem jest poprawa bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu drogowego. Podczas szkolenia teoretycznego i praktycznych treningów na specjalnym torze kierowcy uczą się przewidywania i szybkiego rozpoznawania zagrożeń oraz poznają i utrwalają umiejętności właściwego reagowania w ekstremalnych warunkach. Szkolenia pozwalają uczestnikom zapoznać się z nowoczesnymi systemami, które oferujemy w naszych autobusach, co przekłada się na pełne wykorzystanie potencjału tych rozwiązań.

Szkolenia dla klientów

W trosce o jak najlepsze przygotowanie klientów do prawidłowej eksploatacji produktów naszej marki w firmie funkcjonuje specjalny Dział Szkoleń Technicznych, który – poza praktycznymi szkoleniami w siedzibie klienta – prowadzi także Centrum Pomocy Technicznej.

W 2023 roku Dział Szkoleń Technicznych przeprowadził prawie 500 różnego rodzaju szkoleń, w których udział wzięło łącznie niemal 4000 osób.

Wśród oferowanych szkoleń znajdują się:

- szkolenia kierowców z zakresu eco-drivingu
- szkolenia kierowców z zakresu obsługi stanowiska pracy i podstawowych czynności obsługowych oraz z zakresu jazdy ekonomicznej
- szkolenia pracowników zaplecza technicznego klienta z zakresu budowy, obsługi i naprawy eksploatowanych pojazdów, w trakcie trwania cyklu produkcyjnego lub w siedzibie klienta
- specjalistyczne szkolenia z zakresu zabudowywanych podzespołów, przeprowadzane przez pracowników poddostawców
- szkolenia skierowane do służb ratunkowych i drogowych z zakresu budowy nowoczesnych autobusów miejskich, które uczą, jak postępować w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem autobusu
- techniczne szkolenia wewnętrzne w zależności od zidentyfikowanych potrzeb.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne
zarządzanie

**Zrównoważony
produkt**

Zrównoważona
produkcja

Odpowiedzialność
względem ludzi

O raporcie

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O Raporcie

Zarządzanie środowiskowe

GRI 3-3, 201-2, 304-1, 413-2

Solaris, jako część Grupy CAF, w swoich działaniach realizuje założenia *Polityki środowiskowej* oraz *Polityki zrównoważonego rozwoju Grupy CAF*. Dokumenty te określają i ujednolicają zasady, jakimi kierują się wszystkie spółki w Grupie CAF w swoich działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju. Kwestie środowiskowe stanowią w nich istotny aspekt.

Kluczowe dla nas jest, by prowadząc działalność, postępować ściśle według odpowiednich regulacji prawnych i wymagań z zakresu ochrony środowiska oraz podejmować aktywności ograniczające nasz wpływ na zmiany klimatu.

Nasze priorytetowe aktywności w tym zakresie:

- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii
- inwestycje w badania i rozwój
- wprowadzanie zrównoważonych produktów i technologii, w zgodzie z wymaganiami systemu zarządzania środowiskiem.

W Solaris Bus & Coach od 2005 roku funkcjonuje certyfikowany system zarządzania środowiskowego, który został wprowadzony w oparciu o wymagania normy ISO 14001. Wspiera on nas w osiąganiu założonych celów ekologicznych i ekonomicznych.

Ryzyka środowiskowe

Identyfikacja ryzyk środowiskowych jest częścią Zintegrowanego Systemu Kontroli i Zarządzania

Ryzykiem Grupy CAF. System ten opiera się na *Ogólnej Polityce kontroli i zarządzania ryzykiem*, a jego podstawą jest *Procedura kontroli i zarządzania ryzykiem*.

W katalogu ryzyk środowiskowych zidentyfikowano i oceniono następujące ryzyka:

- zużycie surowców i materiałów pomocniczych
- zużycie zasobów naturalnych z powodu niewłaściwego wykorzystania energii i zasobów naturalnych
- zanieczyszczenie wody i gleby
- wpływ na bioróżnorodność
- zanieczyszczenie powietrza i globalne ocieplenie
- zużycie zasobów naturalnych z powodu nieodpowiedniej gospodarki odpadami
- zanieczyszczenie hałasem
- niedostateczne zarządzanie środowiskiem przez strony trzecie z powodu zlecania prac na zewnątrz
- niewłaściwe użytkowanie i konserwacja maszyn i urządzeń.

Ocena ta stanowi uzupełnienie podejścia do identyfikacji ryzyk w ramach Systemu Zarządzania Środowiskiem w Solaris Bus & Coach. Zgodnie z wymaganiami normy ISO 14001 dokonano oceny aspektów środowiskowych, wśród których najistotniejszym kryterium była szkodliwość dla środowiska. Na tej podstawie zidentyfikowano aspekty znaczące, które mogą potencjalnie skutkować zmaterializowaniem się ryzyka. Zdefiniowano również środki zaradcze w celu uniknięcia zdarzeń niebezpiecznych i potencjalnego zanieczyszczenia środowiska.

W ramach analizy ryzyk klimatycznych, w oparciu o przewidywane trendy, na poziomie Grupy CAF, wskazano zagrożenia i szanse wynikające ze zmian klimatu, określając jednocześnie sposób odpowiedzi na nie. Pozwoli to uniknąć lub ograniczyć skutki zmian klimatycznych, a także wykorzystać szansę, jakie to zjawisko pociągnie za sobą. Szczegółowe podejście do zarządzania ryzykiem klimatycznym zostało opisane w punkcie 5.2 Raportu zrównoważonego rozwoju Grupy CAF 2023.

Wpływ na bioróżnorodność

Zakłady produkcyjne Solaris Bus & Coach położone są poza obszarami objętymi ochroną, na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Mając świadomość znaczenia ochrony bioróżnorodności, każdorazowo przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych, przeprowadzamy analizę wpływu naszych aktywności na otaczającą przyrodę.

Zwracamy uwagę na ochronę terenów zieleni i zadrzewień, jak i gatunków zwierząt, roślin i grzybów.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 301-1, 301-2, SDG 13

Zużycie surowców i materiałów

Doskonale wiemy, że działalność Solarisa nie jest obojętna dla środowiska naturalnego i sąsiadujących z naszą firmą społeczności lokalnych. Dlatego bierzemy odpowiedzialność za nasze produkty w całym cyklu życia oraz nieustannie pracujemy nad ograniczaniem naszego potencjalnie negatywnego wpływu na otoczenie, między innymi poprzez racjonalne korzystanie z zasobów.

Materiały pochodzące z recyklingu

Solaris jest w pełni świadomy problemu wyczerpywania się zasobów naturalnych, dlatego definiuje działania mające na celu stosowanie materiałów pochodzących z recyklingu oraz umożliwienie recyklingu produktów, a także zapewnienie ponownego użycia zarówno surowców, jak i produktów.

W celu określenia tego potencjału, w oparciu o najlepszą wiedzę i informacje przekazane przez dostawców, Solaris podjął działania pozwalające zidentyfikować materiały pochodzące z recyklingu, używane do produkcji podzespołów pojazdów.

W dostarczanej do nas stali nierdzewnej, służącej do produkcji szkieletu, stanowiącego znaczny udział w całkowitej masie pojazdu, zawartość stali pochodzącej z recyklingu wyniosła 89,8%, zgodnie z normą ISO 14021.

Uwzględniając wykorzystanie przez naszego głównego dostawcę metalu pochodzącego z recyklingu ze strumieni odpadów, zawartość recyklatów w stali wyniosła 93,9%.

Warto jednocześnie podkreślić, że produkcja wielu grup komponentów wymaga stosowania materiałów najwyższej jakości, ze względu na parametry i wymagania techniczne, bezpieczeństwo użytkowania oraz oczekiwania estetyczne klientów. W takich przypadkach korzystanie z materiałów pochodzących z recyklingu nie jest możliwe.

Istotne jest dla nas, by nie tylko produkty, ale także wyposażenie niezbędne do realizacji procesów produkcyjnych i logistycznych wspierało zrównoważone wykorzystanie surowców. Do magazynu w Bolechowie zakupiliśmy 38 500 pojemników, które zostały wyprodukowane z regranulatu z odzyskanych surowców wtórnych. Zgodnie z deklaracją dostawcy, dzięki kompensacji udziału CO₂ wytworzonego w procesie produkcji oraz użyciu wspomnianego regranulatu, pojemniki stały się neutralne dla klimatu. Zaoszczędzono w ten sposób około 87 ton CO₂.

Do produkcji naszych pojazdów w 2023 roku wykorzystaliśmy następujące kluczowe materiały i surowce:

Materiał/surowiec	Waga [t]
Aluminium	614
Kleje	494
Rury mosiężne	37
Sklejka	346
Rury nierdzewne	34
Stal nierdzewna 1.4003	5 739
Stal czarna	64
Miedź wykorzystana do produkcji wiązek	217

Na potrzeby pakowania części zamiennych w solaris Bus & Coach w 2023 roku wykorzystaliśmy:

Materiał/surowiec	Waga[t]	Podział surowców ze względu na możliwość odnowienia
Drewno	92	Odnawialne
Papier	308	Odnawialne
Tworzywo sztuczne	9	Nieodnawialne

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 3-3, SDG 13

Emisje gazów cieplarnianych (GHG)

Grupa CAF podejmuje szereg inicjatyw prowadzących do dekarbonizacji łańcucha wartości.

W związku z celami wynikającymi z Porozumienia paryskiego w 2021 roku Grupa CAF przystąpiła do inicjatywy SBTi (Science Based Targets Initiative) i Race to Zero, a w 2022 roku przeniosła te zobowiązania do Planu strategicznego 2026 w ramach inicjatywy „Zero net emission”.

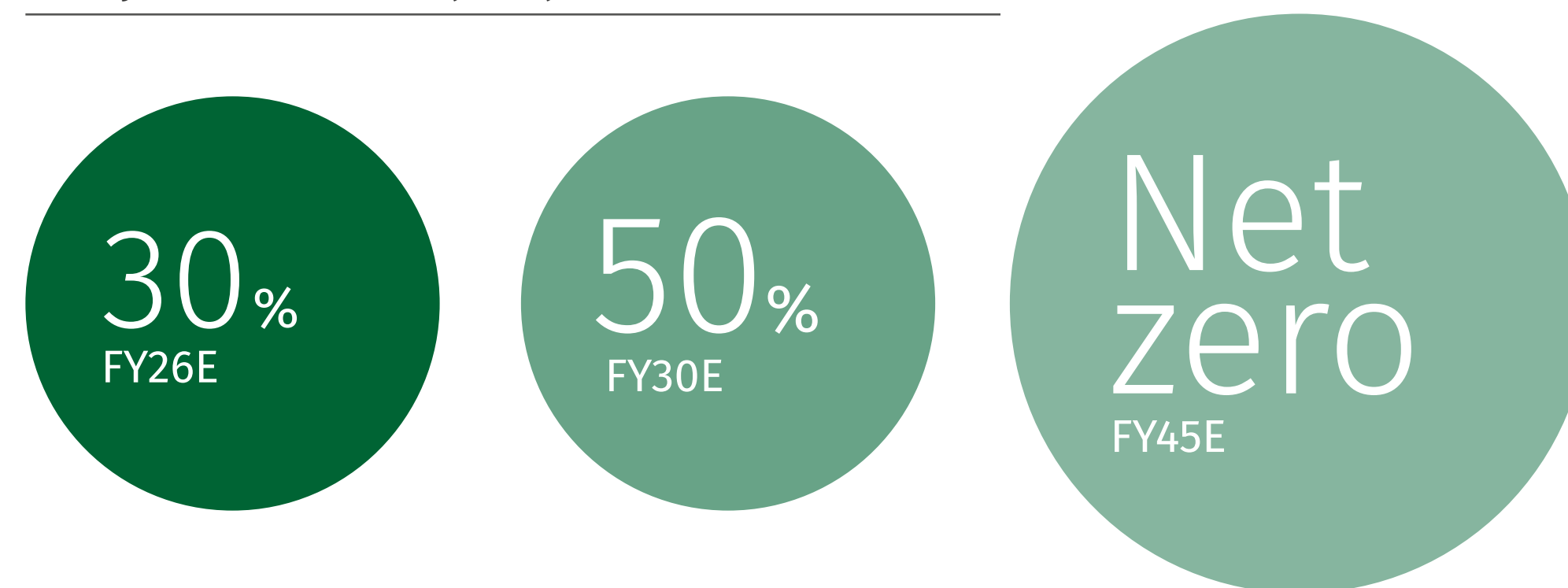
Głównym filarem dekarbonizacji łańcucha wartości Solarisa są innowacyjne produkty, dostępne w ciągle poszerzającej się ofercie autobusów elektrycznych, wodorowych i hybrydowych.

W 2022 roku Grupa CAF zdefiniowała krótko- i długoterminowe cele redukcji emisji, uwzględniając metodologię SBTi i wykorzystując jako punkt odniesienia obliczenia śladu węglowego z lat poprzednich. Rokiem bazowym dla celów redukcyjnych jest rok 2019. We wrześniu 2023 roku SBTi rozpoczął proces technicznej walidacji krótko- i długoterminowych celów redukcji Grupy CAF.

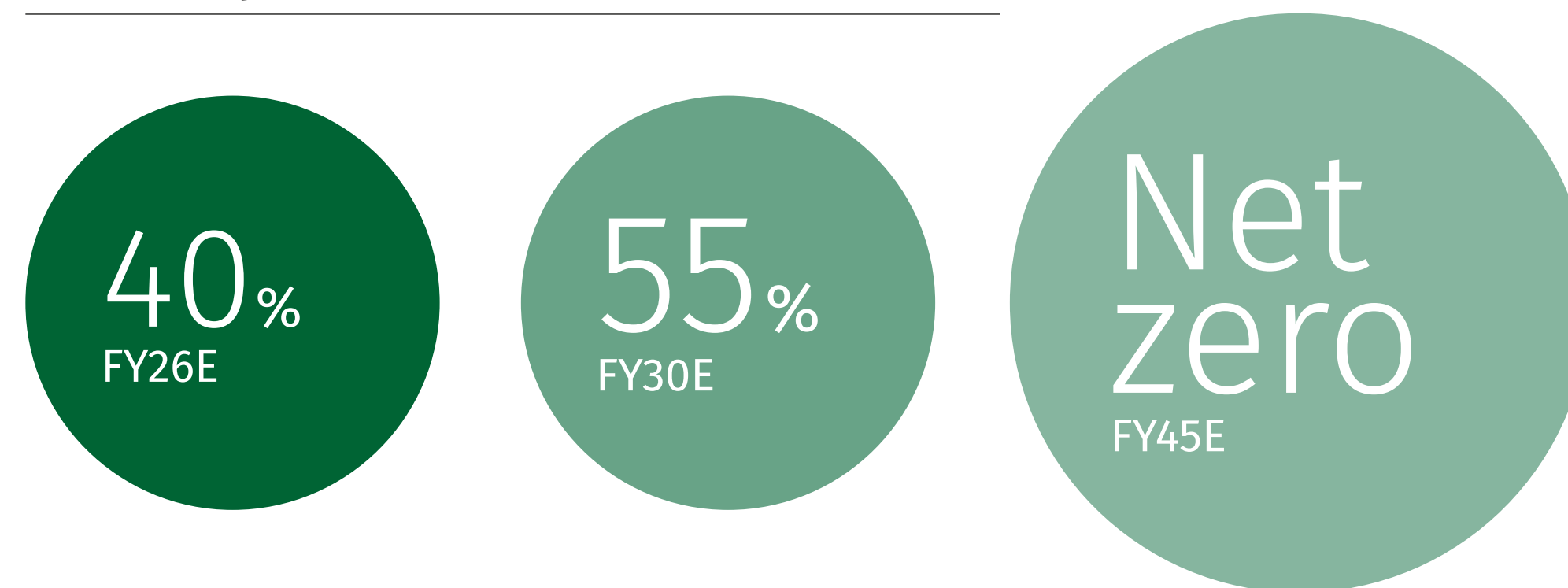
Solaris jako członek Grupy CAF przyjął zobowiązanie do osiągnięcia „Zero net emission” do 2045 roku.

Cele dekarbonizacyjne Grupy CAF*

Zakresy 1 i 2 (wskaźnik redukcji emisji w %)

Zakres 3 (% na pasażero-kilometr)

Pierwszy raport CDP (Carbon Disclosure Project) Grupy CAF, dotyczący zmian klimatycznych powstał w 2022 roku, w ramach prac Komitetu Zrównoważonego Rozwoju Grupy CAF oraz inicjatywy „Zero net emission”. Jest on odpowiedzią na wyznaczone cele redukcyjne oraz promowanie strategii ograniczania wpływu na zmiany klimatu poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Raport osiągnął wynik B w skali CDP (od A do D).

Przy określaniu celów redukcyjnych pod uwagę zostały wzięte główne źródła gazów cieplarnianych (GHG) Grupy CAF, do których zalicza się emisje powstające w cyklu życia produktów, związane ze zużyciem energii w fazie ich użytkowania, a także emisje wynikające ze zużycia energii w ramach prowadzonej działalności.

Aktywności na rzecz osiągnięcia założonych celów skupiają się na stopniowym zmniejszaniu emisji poprzez:

- o poprawę efektywności energetycznej w działalności produkcyjnej i obiektach
- o zwiększenie udziału energii odnawialnej
- o badania i rozwój w kierunku opracowania zrównoważonych, zeroemisyjnych rozwiązań transportowych.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

* Na dzień publikacji raportu cele redukcyjne są w walidacji SBTi.

GRI 305-1, 305-2, 305-3, 305-4, 305-5

Ślad węglowy

Obliczenie śladu węglowego zostało przeprowadzone zgodnie z normą ISO 14064:2018 oraz GHG Protocol, a następnie poddane weryfikacji zewnętrznej.

Ślad węglowy został obliczony i zweryfikowany w następujących zakresach:

Zakres 1 – emisje bezpośrednie:

wynikające ze zużycia paliw w instalacjach stacjonarnych i mobilnych, a także emisje niezorganizowane gazów fluorowanych

Zakres 2 – emisje pośrednie:

pochodzące ze zużycia energii elektrycznej oraz zużycia energii cieplnej

Zakres 3 – inne emisje pośrednie:

pochodzące z fazy użytkowania produktu, produkcji i transportu materiałów do zakładów produkcyjnych Solaris, transportu produktu do klienta, gospodarki odpadami i transportu, zużycia wody, dojazdów do pracy i podróży służbowych.

Uwzględnione w obliczeniach gazy cieplarniane (GHG) wyrażone są w równoważnych tonach CO₂ i odnoszą się do emisji dwutlenku węgla, metanu i podtlenku azotu (odpowiednio CO₂, CH₄ i N₂O), oprócz wodorofluorowęglowodorów (HFC) związanych z ubytkami gazów chłodniczych.

Wyniki śladu węglowego* w zakresach 1 i 2 [tCO₂e]

	Zakres 1	Zakres 2	Zakres 1&2
2019			
Solaris Bus & Coach	4 255	9 075	13 330
Spółki zależne	1 121	1 150	2 271
Grupa Solaris	5 376	10 225	15 601
2021			
Solaris Bus & Coach	4 278	8 886	13 164
Spółki zależne	968	44	1 012
Grupa Solaris	5 246	8 930	14 176
2022			
Solaris Bus & Coach	4 279	1 606	5 886
Spółki zależne	644	36	680
Grupa Solaris	4 924	1 642	6 566
2023			
Solaris Bus & Coach	3 138	1 842	4 980
Spółki zależne	576	34	610
Grupa Solaris	3 714	1 876	5 590

Redukcja śladu węglowego w zakresach 1 i 2

	%Δ2019-2023	%Δ2022-2023
Solaris Bus & Coach	-63%	-15%
Spółki zależne	-73%	-10%
Grupa Solaris	-64%	-15%

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

* W obliczeniach śladu węglowego nie uwzględniono danych za 2020 rok, ponieważ nie został on uznany za rok reprezentatywny w odniesieniu do rzeczywistej działalności Grupy.

GRI 305-1, 305-2, 305-3, 305-4, 305-5

Wyniki śladu węglowego w latach 2019 i 2023 w zakresie 3

GHG tCO ₂ e emisje	Grupa CAF		Grupa Solaris	
	2019	2023	2019	2023
Użytkowanie produktów	6 749 610	3 438 358	999 928	514 421
Użytkowanie produktów [gCO ₂ /pasażero-kilometr]	11,87	6,35	15,16	9,42
% zmiana w porównaniu do roku bazowego [gCO ₂ /pasażero-kilometr]	-	-46,8%	-	-37,85%
Cel Net-zero ścieżki SBTi	-	-25,2%	-	-
Surowce	71 874	77 989	13 658	17 721
Upstream (transport i dystrybucja)	5 824	2 844	-	-
Odpady	1 156	843	65	103
Podróże służbowe	8 735	5 913	1 783	725
Dojazdy do pracy	18 180	14 024	3 724	1 743
Downstream (transport i dystrybucja)	15 350	7 568	1 095	1 149
Franczyzy	-	15	-	-
Emisje z zakresu 3 (bez użytkowania produktów)	121 120	109 196	20 338	21 440
Całkowite emisje w zakresie 3	6 870 730	3 547 554	1 020 253	535 861

Intensywność emisji gazów cieplarnianych w zakresach 1 i 2 w Solaris Bus & Coach w przeliczeniu na roboczogodzinę

	2019	2021	2022	2023
Intensywność emisji kgCO ₂ e/rbh]	3,2	3,1	1,4	1,3

*„Net-zero” jest celem dla całej Grupy CAF.

Emisje z zakresu 3 pochodzące z fazy użytkowania pojazdów dostarczonych w 2023 roku przez Grupę CAF (zarówno autobusów, jak i kolei) przedstawiono w postaci trendu wskaźnika w odniesieniu do bazowego roku 2019

Zakres 3 (faza użytkowania)	%Δ2019-2023	Cel na 2023
Grupa CAF	-46,8%	-25,2%

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 2-27, 3-3, 302-1, 302-3, 302-4, 303-1, 303-2, 303-3, 303-5, SDG 7, 13

Zużycie energii przez organizację

Wskaźnik intensywności zużycia energii w przeliczeniu na roboczogodzinę w 2023 roku wyniósł 6,4 kWh/rbh i był mniejszy o 0,9 kWh/rbh w stosunku do roku 2022. Redukcja zużycia energii była możliwa m.in. dzięki dostosowaniu pracy najbardziej energochłonnych urządzeń do planu produkcji.

Inicjatywy podjęte na przestrzeni ostatnich lat w celu poprawy efektywności energetycznej w procesach i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych:

Korzystanie z energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych z gwarancją pochodzenia w zakładach Solaris Bus & Coach. W 2023 roku było to 86% całego zużycia.

Montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 340 kWp w zakładzie w Bolechowie. Pozwoli to na zwiększenie niezależności energetycznej.

Montaż oświetlenia sterowanego ruchem w strefach magazynowych.

Instalacja kurtyn powietrznych na dokach załadunkowych oraz w spawalni w Środzie Wielkopolskiej, zapobiegających stratom ciepła.

Wymiana wózków widłowych na wózki z napędem elektrycznym. Pod koniec 2023 roku flota elektrycznych wózków widłowych była dostępna w magazynie w Bolechowie, Centrum Logistycznym w Jasinie oraz w zakładach w Środzie Wielkopolskiej i Kijewie.

Wymiana systemów oświetleniowych na energooszczędne. W grudniu 2023 została zmodernizowana instalacja elektryczna w Bolechowie poprzez wymianę świetlówek na źródła LED. Dzięki temu w 2024 r. planowane jest zmniejszenie zużycia energii o 565 MWh.

Montaż dystryfikatorów powietrza, przenoszących ciepłe powietrze z górnych warstw hal magazynowych.

Całkowite zużycie energii przez Solaris Bus & Coach w 2023 roku [MWh]

Energia elektryczna	Ciepło	Gaz
10 402	4 808	9 395
86% źródła odnawialne	22% źródła odnawialne	źródła nieodnawialne

Zużycie wody

W Spółce używamy wodę przede wszystkim do celów socjalno-higienicznych. W procesie produkcyjnym zużywamy stosunkowo niewielkie ilości wody do mycia naszych pojazdów.

Myjnia wyposażona jest w zamknięty system obiegu wody.

Zużywana w niej woda jest poddawana recyklingowi za pomocą urządzenia, które oczyszcza ścieki z mycia nadwozia autobusów. Poprzez filtrację na złożu kwarcowym, adsorpcję na węglu aktywnym oraz natlenianie poprzez wtłaczanie powietrza, odzyskana woda może być ponownie wykorzystana do mycia. Woda zużywana przez Solaris Bus & Coach pozyskiwana jest z miejskiej sieci wodociągowej.

Całkowite zużycie wody w Solaris Bus & Coach w 2023 roku wyniosło 25,19 Ml.

Bieżący monitoring zużycia wody na podstawie comiesięcznych odczytów liczników pozwala na wykrycie wszelkich niekontrolowanych wycieków wody. Wyniki są analizowane i archiwizowane na przestrzeni lat.

GRI 3-3, 306-1, 306-2, 413-2, SDG 7, SDG 13

Odpady

Odpady stanowią istotny element oceny naszego wpływu na otoczenie. Odpady niebezpieczne zostały zakwalifikowane jako znaczący aspekt środowiskowy w ramach funkcjonującego w Solaris Bus & Coach systemu Zarządzania Środowiskiem według wymagań normy ISO 14001. Nasze działania koncentrujemy na ograniczaniu wytwarzania odpadów oraz właściwym ich składowaniu i segregowaniu, by zapewnić jak najwyższy poziom recyklingu i odzysku.

Postępujemy ściśle według krajowej *Ustawy o odpadach* oraz zgodnie z odpowiednimi pozwoleniami w zakresie gospodarki odpadami. Ponadto w Spółce funkcjonują wewnętrzne regulacje, które określają zasady racjonalnego zagospodarowania odpadów i powtórnego ich wykorzystania. Odpowiedzialność za zgodność działania Solaris Bus & Coach z przepisami prawa w zakresie gospodarki odpadami leży w kompetencjach specjalistów ds. ochrony środowiska w Biurze Strategii i Zrównoważonego Rozwoju.

Wytwarzanie odpadów i skutki związane z odpadami

Wytwarzane wskutek działalności Spółki odpady są jednym z elementów, które mogą oddziaływać na otoczenie. Działamy zgodnie z decyzjami administracyjnymi dotyczącymi gospodarki odpadami oraz wypełniamy wszystkie obowiązki wynikające z przepisów prawa, w tym dotyczące ewidencjonowania informacji o odpadach w elektronicznej krajowej

bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO).

Ponadto ustaliliśmy wewnętrzne cele jakościowe i ilościowe dla każdego rodzaju odpadów, by monitorować poziom ich wytwarzania. Zapewniamy, by wytworzone odpady nie zanieczyszczały powierzchni ziemi, gleb oraz wód. Pojemniki służące do magazynowania odpadów są szczelne i odporne na działanie przechowywanych w nich substancji. Pojemniki opisane są nazwą rodzaju magazynowanych w nich odpadów i kodem. Miejsca magazynowania zabezpieczone są przed dostępem osób postronnych. Prowadzony jest monitoring miejsc składowania.

Dalsze postępowanie z odpadami

Odbiór i wykonanie obowiązku odzysku i unieszkodliwienia wytworzonych odpadów zlecamy firmom posiadającym stosowne zezwolenia właściwego organu na prowadzenie działalności w tym obszarze. Przy przekazywaniu odpadów następnemu posiadaczowi uwzględniamy zasadę bliskości, tj. odpady przekazujemy do najbliższej położonych miejsc, w których mogą być przetworzone.

Zarządzanie znaczącymi skutkami związanymi z odpadami

Naszą gospodarkę odpadami prowadzimy w sposób nadzorowany, uwzględniając aspekty środowiskowe i ekonomiczne oraz bezwzględnie stosując się do wymogów stawianych przez prawo.

Podejmujemy szereg aktywności, by zminimalizować ilość wyprodukowanych odpadów, wśród których warto wymienić:

Karty Pakowania Detali

Ta nowa procedura została uzgodniona z naszymi dostawcami i wdrożona w celu wprowadzenia jednolitej metody pakowania dla danego detalu/grupy detali. Karty gromadzą wszystkie najważniejsze informacje o opakowaniach zamawianych przez nas komponentów, w tym o rodzaju materiałów zabezpieczających, takich jak folia czy papier. Regulacje dotyczące rodzaju oraz formy stosowanych materiałów opakowaniowych przyczyniają się do zredukowania ich ilości oraz sprzyjają odpowiedniej segregacji odpadów.

Opakowania zwrotne

Wspólnie z dostawcami kontynuujemy wdrażanie systemu opakowań zwrotnych w dostawach. Opakowania zwrotne wielokrotnego użytku z tworzywa sztucznego lub stali/aluminium niwelują ilość zużywanej folii stretch, folii oraz papieru i tektury w dostawach do Spółki.

Stojaki do kół oraz szyb wielokrotnego użytku

W fabryce stosujemy stojaki wielokrotnego użytku, dzięki czemu ograniczamy wykorzystanie drewna i tym samym ilość odpadów. Inicjatywa poprawiła ergonomię pobierania detali, usprawniła proces przygotowania do montażu, a także obniżyła ryzyko uszkodzenia komponentów podczas transportu oraz umożliwiła ustawianie kół piętrowo, co zmniejszyło powierzchnię składowania.

Wózek do dostaw siedzeń na stanowisko produkcyjne

Wprowadzenie wózka pozwoliło obniżyć ilość materiałów takich jak: folia, folia stretch, papier oraz tektura, wykorzystywanych do zabezpieczenia detali siedzeń.

Procedura obiegu materiałów nierotujących

Procedura usprawniła proces opiniowania materiałów nierotujących przez wybrane działy i tym samym ułatwiła sprawdzenie możliwości wykorzystania zalegających detali. Proces opiniowania jest rejestrowany w systemie. Wykorzystanie nierotujących detali zmniejsza ich liczbę przeznaczoną do utylizacji.

Walidacja długości przewodów wysokonapięciowych

Wdrożenie procesu walidacji długości przewodów wysokonapięciowych pozwoliło na optymalne wykorzystanie materiałów i w efekcie przyczyniło się do redukcji ilości odpadów.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 306-3

Wytworzone odpady

Solaris Bus & Coach prowadzi na bieżąco ilościową i jakościową ewidencję odpadów z zastosowaniem krajowej elektronicznej bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (tzw. BDO) oraz składa wymagane sprawozdania w terminie ustawowym.

Odpady wytworzone w Solaris Bus & Coach w 2023 roku według rodzaju odpadu	
Rodzaj odpadu	Waga odpadów [t]
Odpady opakowaniowe (drewno, papier i tektura, tworzywa sztuczne)	1 480,5
Odpady metali	519,8
Opady z procesów malowania	92,0
Odpady olejów	2,3
Odpady opakowaniowe po substancjach niebezpiecznych	11,2
Baterie	97,0
Inne	273,9
Łącznie	2 476,8

Odpady wytworzone w Solaris Bus & Coach w 2023 roku według lokalizacji

Zakład produkcyjny	Waga odpadów [t]
Bolechowo	1 716,7
Jasin	69,8
Kijewo	69,9
Murowana Goślina	139,4
Poznań	135,1
Środa Wielkopolska	345,9
Łącznie	2 476,8

Odpady wytworzone w Solaris Bus & Coach w 2023 roku z podziałem na niebezpieczne i inne niż niebezpieczne

Klasyfikacja odpadu	Waga odpadów
Odpady inne niż niebezpieczne	2 181,5
Odpady niebezpieczne	295,3
Łącznie	2 476,8

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 306-4, 306-5

Wytworzone odpady w Solaris Bus & Coach w 2023 roku według sposobu zagospodarowania

Dzięki odpowiedniemu zagospodarowaniu odpadów w ramach procesów odzysku w 2023 roku wskaźnik recyklingu odpadów w Solaris Bus & Coach wyniósł 68,7%. Żadne z wytworzonych przez nas odpadów nie trafiło na składowiska.

Odpady podlegające unieszkodliwieniu [t]

	Spalanie	Składowanie	Inne operacje usuwania odpadów
Odpady inne niż niebezpieczne			
Odpady opakowaniowe (drewno, papier i tekstura, tworzywa sztuczne)	0	0	564,9
Odpady metalowe	0	0	0
Inne	15,3	0	0
Łącznie	15,3	0	564,9
Odpady niebezpieczne			
Odpady z działalności malarskiej	43,4	0	48,6
Odpady oleiste	0	0	0
Odpady opakowaniowe	0	0	11,2
Baterie	0	0	0
Inne (kleje, rozpuszczalniki, płyny zapobiegające zamarzaniu)	92,7	0	0
Łącznie	136,2	0	59,8

Odpady podlegające procesowi odzysku [t]

	Ponowne użycie	Recykling	Inne operacje odzyskania
Odpady inne niż niebezpieczne			
Odpady opakowaniowe (drewno, papier i tekstura, tworzywa sztuczne)	0	915,7	0
Odpady metalowe	0	519,8	0
Inne	0	165,9	0
Łącznie	0	1 601,3	0
Odpady niebezpieczne			
Odpady z działalności malarskiej	0	0	0
Odpady oleiste	0	2,3	0
Odpady opakowaniowe	0	0	0
Baterie	0	97,0	0
Inne	0	0	0
Łącznie	0	99,3	0

Innowacje procesowe oraz inwestycje w logistyce i produkcji

SDG 9

W ciągu ostatnich kilku lat zrealizowaliśmy szereg inwestycji w logistyce i produkcji, które usprawniają proces produkcji, doskonałą jakość produktu, poprawiają gospodarkę materiałową, a także wpływają na poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy.

Usprawnienia procesowe wdrożone w 2023 roku:

w Bolechowie:

- zmniejszenie liczby płukań instalacji wodorowej z 3 do 2 – redukcja zużycia niebieskiego wodoru o około 20%
- wprowadzenie plotera tnącego do filców i pianek zamiast cięcia ręcznego – redukcja wypadkowości do zera
- wprowadzenie manipulatora do załadunku i przenoszenia sklejki – redukcja obciążenia układu kostno-stawowego pracowniczek i pracowników i poprawa bezpieczeństwa pracy
- wprowadzenie platformy do montażu szyby tylnej – poprawa bezpieczeństwa i ergonomii pracy
- wprowadzenie piły przemysłowej z odciąganiem do profili progowych – poprawa bezpieczeństwa i jakości cięcia.

w Środzie Wielkopolskiej:

- zainstalowanie wciągarki do blach na stanowisku oblachowania dachów – poprawa bezpieczeństwa pracy
- zautomatyzowanie procesu prostowania szkieletów za pomocą pneumatycznie sterowanych siłowników hydraulicznych na stacji Leżnie – redukcja emisji hałasu i używania siły fizycznej przez pracowniczki i pracowników (dotychczas przy użyciu młota) oraz zwiększenie ich bezpieczeństwa w miejscu pracy.

w Kijewie:

- reorganizacja procesu produkcyjnego wiązek i baterii, w tym redukcja hałasu i zmniejszenie ilości stosowanych środków chemicznych – poprawa warunków pracy
- przeniesienie baterii z magazynu zewnętrznego do Kijewa, gdzie utworzono strefę magazynowania i wyposażono ją w detekcję pożarową
- zbudowanie dwóch kontenerów gaśniczych na baterie, jednego na terenie produkcji, drugiego w magazynie.

Pozostałe innowacje procesowe wdrożone na przestrzeni ostatnich lat:

Roboty spawalnicze

W zakładach produkcyjnych w Środzie Wielkopolskiej i Kijewie, w których produkujemy szkielety autobusów, procesy spawania wspierane są przez nowoczesne roboty spawalnicze. Nowe urządzenia stabilizują proces technologiczny i poprawiają jakość wykonanych spoin. Roboty zintegrowane są w oprogramowaniu, w którym programujemy ścieżki spawania czy obliczamy czas spawania.

Platforma do pracy na dachu autobusu

By zwiększyć bezpieczeństwo, a jednocześnie poprawić efektywność, wprowadziliśmy platformę do pracy na dachu autobusu. Konstrukcja podestu umożliwia pracę na wysokości bez użycia zabezpieczeń przez operatorów, dzięki barierkom zamontowanym z trzech stron. Platforma dostosowuje się do wysokości pojazdu, nad jakim jest ustawiona.

Ploter frezujący (CNC)

Ploter frezujący wycina płyty podłogowe autobusów zgodnie z zaprogramowanym wcześniej indywidualnym projektem. Automatyzacja procesu cięcia zwiększyła wydajność oraz polepszyła warunki i bezpieczeństwo pracy.

Manipulator do montażu drzwi autobusów

Wprowadzenie manipulatora poprawiło ergonomię i bezpieczeństwo pracy.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

SDG 9

Nowe inwestycje

Solaris Bus & Coach nieustająco modernizuje i rozbudowuje swoje fabryki, dbając w ten sposób m.in. o zrównoważoną produkcję, w tym redukcję zużycia energii oraz poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy. W 2023 roku największe inwestycje zostały zrealizowane w Bolechowie.

Modernizacja Hali Prototypowni

Na początku roku zakończyła się modernizacja Hali Prototypowni. Wzmocniono konstrukcję dachu, częściowo wymieniono instalację elektryczną, oświetleniową, teletechniczną, sprężonego powietrza oraz systemy sygnalizacji pożaru. Wykonano termomodernizację obiektu, w tym izolację cieplną dachu z wełny mineralnej, z pokryciem z membrany, stare ściany zamieniono na płyty warstwowe z rdzeniem z wełny mineralnej oraz zamontowano układ wentylacji mechanicznej z rekuperacją. To znacząco poprawiło świadectwo energetyczne hali. Stworzono także dwa pomieszczenia biurowe oraz wyremontowano toalety w budynku socjalnym.

Odnowiona przestrzeń daje możliwość pracy w bardziej komfortowych, ergonomicznych i bezpieczniejszych warunkach. Duże okna zapewniają lepsze doświetlenie stanowisk światłem dziennym.

W Hali Prototypowni znajdują się m.in.:

- komora klimatyczna pozwalająca testować autobusy w skrajnych warunkach temperatur
- laboratorium Działu Homologacji i Testów
- mobilne stanowiska laboratoryjne i komora akustyczna, które umożliwiają symulację pracy układów, testy rozruchowe oraz dokładne pomiary emisji hałasu.

Budowa Hali Wodorowej / CNG

Rozpoczęta w lipcu 2023 roku inwestycja pozwoli już w 2024 roku scentralizować stanowiska produkcyjne i prace związane z konkretnymi rodzajami napędów – CNG i wodór – w jednej, specjalnie do tego przystosowanej hali. Do jej powstania częściowo wykorzystano istniejące budynki, służące wcześniej Magazynowi Głównemu. Zostały zmodernizowane i rozbudowane. Jako że szczególną uwagę zwracamy na bezpieczeństwo pracy, halę wyposażono w centralę wentylacyjną, awaryjne wentylatory dachowe oczyszczające powietrze wewnątrz, instalację tryskaczową oraz pomiarowe detektory gazów. Pracownicy zyskają również nowe zaplecze socjalne: szatnie z umywalnią, jadalnię oraz toalety.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Współpraca z dostawcami w celu zapewnienia zrównoważonego łańcucha dostaw

GRI 3-3, 204-1

W celu zapewnienia zrównoważonego łańcucha dostaw Solaris w swoich relacjach z dostawcami bierze pod uwagę aspekty środowiskowe, społeczne, a także ład korporacyjny. Ma to na celu uniknięcie ryzyk w łańcuchu dostaw, ale także zachęcenie dostawców do uwzględnienia w swoich działaniach kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem.

Spółka zarządza łańcuchem dostaw zgodnie z następującymi zasadami:

- o preferujemy krajowych dostawców, dzięki czemu mamy wkład w utrzymanie miejsc pracy w Polsce, a także zmniejszamy emisję pochodzącą z transportu
- o optymalizujemy procesy logistyczne
- o komponenty i materiały wykorzystywane do produkcji naszych autobusów pozyskujemy od podmiotów spełniających określone kryteria społeczne i środowiskowe
- o realizujemy zakupy w oparciu o program odpowiedzialnych zakupów
- o od dostawców sklasyfikowanych jako narażonych na potencjalne ryzyka nadużyć w łańcuchu dostaw wymagamy oceny swoich działań na zewnętrznej platformie EcoVadis, w celu uzyskania obiektywnych dowodów na zrównoważony łańcuch dostaw. Dostawcy, których wyniki nie spełniają akceptowanych progów, są zobowiązani do zdefiniowania planów do doskonalenia.

Dane podstawowe

Zgodnie z zasadą bliskości, świadomie preferujemy dostawców krajowych. W 2023 roku współpracowaliśmy z 1 357 dostawcami, z których 69,9% stanowili krajowi dostawcy, 28,4% dostawcy z innych krajów europejskich, a 1,7% dostawcy spoza Europy. Do 2023 roku do krajowych dostawców trafiło 57,7% wartości naszych zamówień.

W 2023 roku byliśmy w trakcie wdrażania narzędzia ARIBA, służącego do zbierania danych podstawowych od naszych dostawców. Celem działania narzędzia będzie także poprawa komunikacji z dostawcami oraz ocena ryzyk finansowych, społecznych i politycznych związanych ze współpracą z nimi.

W 2023 u krajowych dostawców dokonaliśmy przede wszystkim zakupów w działach:

- o pojazdy
- o przyczepy i naczepy
- o usługi profesjonalne i biznesowe
- o usługi magazynowania i transportu
- o usługi komunalne i recyklingowe.

Należyta staranność w zakresie zawierania umów z podmiotami trzecimi

Dążymy do upowszechniania odpowiedzialnych praktyk wśród podmiotów trzecich, z którymi współpracujemy. W tym celu wykorzystujemy *Kodeks postępowania dostawców CAF*, który ma pomóc lepiej zrozumieć stawiane przed nimi ocze-

kiwania. Dokument ten obliuguje dostawców do przestrzegania norm przyjętych przez Grupę CAF w jej kodeksie etycznym, a także formułuje wymagania i zalecenia w sześciu kategoriach: zgodność z prawem i prawami człowieka, warunki pracy, zdrowie i bezpieczeństwo, środowisko, etyka biznesowa i poufność informacji.

Od momentu wprowadzenia *Kodeksu postępowania dostawców CAF* każdy podmiot, który chce rozpocząć z nami współpracę, musi zobowiązać się do pełnego przestrzegania tego dokumentu, a także przekazywać zawarte w nim zasady niżej w łańcuchu dostaw. Wyjątkiem od powyższej zasady jest posiadanie przez kontrahenta własnego kodeksu postępowania, zawierającego postanowienia o ekwiwalentnym charakterze w odniesieniu do *Kodeksu postępowania dostawców CAF*.

Wszyscy dostawcy Grupy CAF są zobowiązani do przestrzegania obowiązujących przepisów prawa i regulacji, w tym dotyczących zwalczania korupcji, przekupstwa i wymuszeń oraz muszą postępować zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji, zarówno w relacjach z Grupą CAF, jak i z każdym innym podmiotem publicznym lub prywatnym.

W Spółce obowiązuje również *Podręcznik wdrożenia należytej staranności w zakresie zawierania umów ze stronami trzecimi Grupy CAF*, który ustanawia minimalną standardową procedurę przed zawarciem kontraktu ze stronami trzecimi oraz określa parametry ewaluacji stron trzecich pod kątem wymogów compliance, w tym w szczególności podmiotów uznawanych za konkurentów (łącznie z *Podręcznikiem zgodności z prawem konkurencji Grupy CAF*). Systematycznie wdrażamy zasady wynikające z tego podręcznika i szkolimy nasze pracowniczki i pracowników w tym zakresie. Szczegółowe informacje o podręczniku zawarte są w rozdziale „Odpowiedzialne zarządzanie”. Spółka weryfikuje dostawców i odbiorców w oparciu o *Instrukcję weryfikacji kontrahentów* z zachowaniem należytej staranności. Precyzuje ona czynności, które wykonujemy przed zawarciem transakcji z nowym kontrahentem.

Do tego celu wykorzystujemy aplikację „Należyta staranność”, aby uzyskać potwierdzenie:

- o wiarygodności kontrahenta
- o poprawności rozliczenia podatkowego w zakresie podatku VAT, w tym możliwości zastosowania stawki 0%
- o możliwości zaksięgowania obciążeń z tytułu usług niematerialnych jako kosztów uzyskania przychodów
- o rozliczenia podatku u źródła (WHT – Withholding Tax).

Weryfikacji dokonuje się każdorazowo przed nawiązaniem współpracy z nowym kontrahentem oraz okresowo w przypadku podmiotów już zweryfikowanych (dla potwierdzenia możliwości kontynuacji współpracy).

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 407-1

Kwestie ESG w ocenie kontrahentów

Zrównoważone zarządzanie łańcuchem dostaw obejmuje aspekty środowiskowe, społeczne oraz ładu korporacyjnego. Podejście do zarządzania łańcuchem dostaw opiera się na *Grupowej polityce zakupów, Polityce środowiskowej, Polityce bezpieczeństwa i higieny pracy oraz Kodeksie postępowania dla dostawców*, które uwzględniają zasady ONZ w zakresie Praw Człowieka, środowiska i walki z korupcją oraz stanowią wytyczne nie tylko dla naszej organizacji, ale także dla naszych dostawców.

Szczegółowe wymogi w zakresie przestrzegania Praw Człowieka w działalności własnej Spółek w Grupie CAF zawarte zostały również w wewnętrznej *Procedurze właściwego postępowania Grupy CAF* w zakresie poszanowania Praw Człowieka.

Odpowiedzialne zakupy

W 2023 roku Solaris kontynuował wdrażanie programu odpowiedzialnych zakupów w celu rozwijania odpowiedzialności w łańcuchu dostaw oraz zapewnienia zgodności z politykami Grupy CAF.

Zgodnie z wytycznymi programu wyłoniono dostawców, których działalność stanowi największe ryzyko środowiskowe, społeczne i etyczne z uwagi nie tylko na potencjalny negatywny wpływ dostarczanych produktów, ale także na kraj, w którym prowadzą swoją działalność oraz prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka w wymienionych obszarach.

Podmioty znajdujące się na liście dostawców obarczonych potencjalnymi ryzykami nadużyć w obszarze ESG są poddawane szczegółowej ocenie pod kątem podejścia do zarządzania zrównoważonym rozwojem na platformie EcoVadis.

W 2023 roku kontynuowaliśmy dialog z dostawcami baterijnymi w celu rozwijania odpowiedzialnego łańcucha dostaw ze względu na ryzyka wiążące się z produkcją baterii, a w szczególności z pozyskiwaniem rzadkich surowców koniecznych do ich wytworzenia. Na podstawie dedykowanego im arkusza samooceny weryfikowaliśmy działania dostawców baterii w zakresie zrównoważonego rozwoju. W 2023 r. w Solaris Bus & Coach utworzono dedykowaną jednostkę (Battery HUB), która w pełni zarządza operacjami związanymi z bateriami, w tym zaopatrzeniem i zakupami.

Preferujemy podmioty posiadające certyfikaty globalnych inicjatyw na rzecz odpowiedzialnego wydobycia surowców, takich jak Responsible Cobalt Initiative oraz Responsible Minerals Initiative. Dzięki stosowanym kryteriom kwalifikacji dostawców bateryjnych mamy możliwość pozyskania informacji, czy materiały potrzebne do produkcji ogniw akumulatorowych są pozyskiwane na obszarach wolnych od konfliktów zbrojnych i wysokiego ryzyka łamania Praw Człowieka.

Ponadto w 2023 roku rozpoczęliśmy rozmowy z dostawcami baterijnymi, przygotowujące ich do spełnienia wymagań Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1542 z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie baterii i zużytych baterii. Norma obliguje wytwórców baterii m.in. do sporządzania deklaracji śladu węglowego dla każdego modelu baterii na zakład produkcyjny.

Należyta staranność w zakresie przestrzegania Praw Człowieka

W Grupie Solaris funkcjonuje wewnętrzna *Procedura właściwego postępowania Grupy CAF w zakresie poszanowania Praw Człowieka*, która wspiera pracowniczki i pracowników w przeprowadzaniu wstępnej oceny każdej potencjalnej oferty, zamówienia lub projektu, by zapewnić, że nie dojdzie do naruszenia Praw Człowieka, ani poprzez własne działania, bezpośrednio w wyniku własnej działalności, ani w wyniku sprzedaży produktów lub świadczenia usług. Jednocześnie na zasadach ogólnych sprawdzane jest ewentualne istnienie sankcji międzynarodowych. W tym celu Grupa CAF wykorzystuje uznawane powszechnie wskaźniki ryzyka w zakresie Praw Człowieka oraz publiczne bazy danych dotyczące wspomnianych sankcji.

W 2023 roku Grupa CAF zaktualizowała listę krajów, dla których występuje ryzyko naruszenia Praw Człowieka oraz które objęte są sankcjami międzynarodowymi. Kontynuowała także działania szkoleniowe i upowszechniające zobowiązania dotyczące należytej staranności w zakresie Praw Człowieka wśród pracowników Grupy, w ramach ogólnego szkolenia. Pracownicy odpowiedzialni za przeprowadzanie należytej staranności w zakresie Praw Człowieka przechodzą przez dedykowany temu zagadnieniu moduł e-learningowy.

Szczegółowe informacje dotyczące zarządzania kwestiami należytej staranności w zakresie przestrzegania Praw Człowieka znajdują się w [Raporcie zrównoważonego rozwoju Grupy CAF 2023](#), w punkcie 7.2.7.

W 2023 roku w Grupie Solaris nie zidentyfikowano żadnej oferty, zamówienia lub projektu, które naruszałyby Prawa Człowieka.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O Raporcie

Nasze pracowniczki i nasi pracownicy

GRI 2-7, 3-3

Mamy pełną świadomość, że poprzez swoją działalność możemy wpływać na życie i funkcjonowanie ludzi w całym łańcuchu wartości Solarisa. Podejmujemy ukierunkowane i konkretne działania, aby maksymalizować nasz pozytywny wpływ, a jednocześnie ograniczać potencjalnie negatywny.

Ramowym dokumentem wewnętrznym, który określa w Grupie Solaris sposób postępowania w obszarze społecznym, jest *Kodeks postępowania Grupy CAF*.

Powołując się na zasady określone w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i Światowym Pakcie ONZ w zakresie praw człowieka i praw pracowniczych, obejmuje on następujące kwestie:

- poszanowanie praw człowieka i swobód obywatelskich
- zapewnienie poszanowania podstawowych praw i zasad równego traktowania i niedyskryminacji
- ochronę przed wykorzystywaniem do pracy dzieci
- zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy
- równouprawnienie
- przeciwdziałanie dyskryminacji w miejscu pracy.

Nasz zespół

Pracowniczki i pracownicy mają kluczowy wpływ na efektywność realizacji wizji rozwoju Solarisa. Na koniec 2023 roku Grupa Solaris liczyła 2578 osób, pracujących w kilkudziesięciu lokalizacjach w całej Europie. Tworzymy zespół o zróżnicowanych kompetencjach i różnorodnym zakresie działań ze wspólnym celem: zmieniamy oblicze transportu publicznego.

Choć każda spółka w Grupie Solaris – ze względu na swoją specyfikę i zróżnicowanie lokalnych przepisów prawnych – posiada niezależność w zarządzaniu zespołem, to wszystkie je łączą jednolite kodeksy, polityki i wzorce postępowania. Fundamentalnym obowiązkiem jest przestrzeganie międzynarodowych i krajowych przepisów prawa, standardów postępowania, wewnętrznych regulacji oraz wartości Grupy, zawartych w kodeksach etycznych.

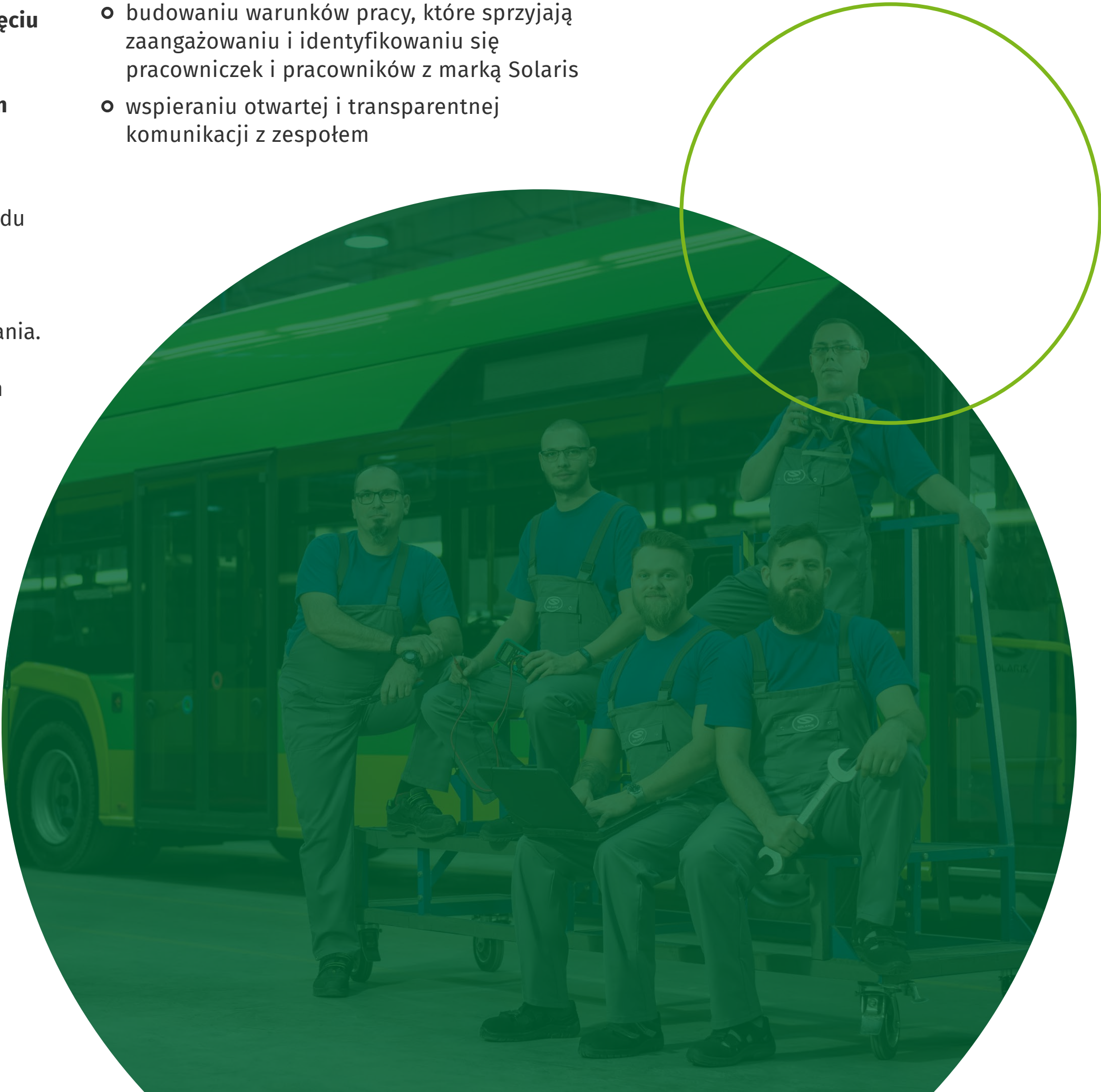
W Solaris Bus & Coach funkcjonuje szereg wewnętrznych dokumentów, takich jak *Regulamin pracy* i *Regulamin wynagradzania* oraz inne wewnętrzne polityki i procedury postępowania. Do wewnętrznego systemu zarządzania Spółki dokumenty te implementują polskie przepisy prawa, sformułowane w *Kodeksie pracy*. Odpowiedzialność za zgodność wewnętrznych regulacji Spółki z *Kodeksem pracy* oraz innymi przepisami i standardami, dotyczącymi miejsca pracy, ma Dział Personalny. Na poziomie Zarządu dział ten jest wspierany przez Członka Zarządu ds. Personalnych i BHP. Za realizację polityki HR w Spółce

odpowiada Dział Personalny oraz menadżerowie poszczególnych działów merytorycznych.

Realizując działania z zakresu HR, skupiamy się na:

- budowaniu warunków pracy, które sprzyjają zaangażowaniu i identyfikowaniu się pracowniczek i pracowników z marką Solaris
- wspieraniu otwartej i transparentnej komunikacji z zespołem

- dobrostanie oraz równowadze pomiędzy pracą i życiem prywatnym pracowniczek i pracowników.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 2-7

Struktura zatrudnienia*

Całkowita liczba pracowniczek i pracowników

	2021			2022				2023			
	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Wzrost	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Wzrost
Solaris Bus & Coach	374	2 080	2 454	424	2 096	2 520	2,7%	399	1 945	2 344	-7,0%
Spółki zależne	57	173	230	54	185	239	3,9%	52	182	234	-2,1%
Grupa Solaris	431	2 253	2 684	478	2 281	2 759	2,8%	451	2 127	2 578	-6,6%

Rodzaj zatrudnienia (czas nieokreślony albo określony)

	Czas nieokreślony		Czas określony		Razem
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	
Solaris Bus & Coach	363	1 846	36	99	2 344
Spółki zależne	46	164	5	19	234
Grupa Solaris	409	2 010	41	118	2 578

Rodzaj zatrudnienia (pełny albo niepełny wymiar czasu pracy)

	Pełny wymiar czasu pracy		Niepełny wymiar czasu pracy		Razem
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	
Solaris Bus & Coach	395	1 944	4	1	2 344
Spółki zależne	44	177	8	5	234
Grupa Solaris	439	2 121	12	6	2 578

* Wszystkie dane dotyczące zatrudnienia w Grupie Solaris przedstawione są w liczbie osób zatrudnionych na 31 grudnia 2023 roku. W liczbie pracowniczek i pracowników Solaris Bus & Coach na dzień 31 grudnia 2023 roku nie są ujęte: osoby młodociane, które były zatrudnione w oparciu o umowę szkoleniową, oraz osoby przebywające na urlopie bezpłatnym i wychowawczym. Dotyczy to wszystkich pozostałych tabel. Zgodnie z polskim prawem pracownik młodociany to osoba, która ukończyła 15 lat, a nie przekroczyła 18.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 405-1

Solaris nie zatrudnia osób bez gwarancji godzin pracy. W 2023 roku w Grupie Solaris nie nastąpiły żadne znaczące zmiany w poziomie, rodzaju i formach zatrudnienia. Umowy na wykonanie pracy na rzecz firmy inne niż umowy o pracę stanowią niewielki odsetek. Tego rodzaju umowy zawieramy przede wszystkim

z osobami na studiach dualnych i stażach, a także z osobami świadczącymi dla nas usługi (przede wszystkim marketingowe, graficzne czy informatyczne). W 2023 roku umowy cywilno-prawne mieliśmy zawarte z 58 osobami, a kontrakty B2B z 5 osobami.

Struktura zatrudnienia w podziale na region*

	Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Europa Środkowo-Wschodnia: Czechy, Litwa, Łotwa, Polska, Słowacja	0-29	90	350	440
	30-49	268	1 206	1 474
	50 i powyżej	54	430	484
Europa Południowa: Grecja, Hiszpania, Włochy	0-29	3	2	5
	30-49	12	20	32
	50 i powyżej	5	11	16
Europa Północna: Dania, Norwegia, Szwecja	0-29	0	6	6
	30-49	3	18	21
	50 i powyżej	2	16	18
Europa Zachodnia: Austria, Belgia, Francja, Holandia, Niemcy, Szwajcaria	0-29	3	11	14
	30-49	8	32	40
	50 i powyżej	3	25	28
Grupa Solaris	Razem	451	2 127	2 578

Rodzaj zatrudnienia (czas nieokreślony albo określony) w podziale na region

	Czas nieokreślony		Czas określony		Razem
	Women	Men	Women	Men	
Europa Środkowo-Wschodnia: Czechy, Litwa, Łotwa, Polska, Słowacja	374	1 885	38	101	2 398
Europa Południowa: Grecja, Hiszpania, Włochy	18	33	2	0	53
Europa Północna: Dania, Norwegia, Szwecja	4	25	1	15	45
Europa Zachodnia: Austria, Belgia, Francja, Holandia, Niemcy, Szwajcaria	8	43	5	26	82
Grupa Solaris	404	1 985	46	142	2 578

* Wszystkie dane dotyczące zatrudnienia w Grupie Solaris przedstawione są w liczbie osób zatrudnionych na 31 grudnia 2023 roku. W liczbie pracowników i pracowników Solaris Bus & Coach na dzień 31 grudnia 2023 roku nie są ujęte: osoby młodociane, które były zatrudnione w oparciu o umowę szkoleniową, oraz osoby przebywające na urlopie bezpłatnym i wychowawczym. Dotyczy to wszystkich pozostałych tabel. Zgodnie z polskim prawem pracownik młodociany to osoba, która ukończyła 15 lat, a nie przekroczyła 18.

GRI 3-3, 401-1

Zatrudnienie i rotacja

Nasz zespół ma podstawowy wkład w osiąganie przez Grupę Solaris pozycji lidera w branży. Dążymy do tego, aby nasze pracowniczki i pracownicy wiązali swoją przyszłość zawodową z Solarisem na długo. Chcemy być także pracodawcą pierwszego wyboru dla utalentowanych kandydatek i kandydatów, którzy będą wspierać nas w realizacji

aspiracji Solarisa i będą się utożsamiać z jego wartościami.

Naszemu zespołowi zapewniamy komfortowe, konkurencyjne, uczciwe i rozwojowe warunki pracy. Tworzymy kulturę pracy opartą na współodpowiedzialności, dialogu i wzajemnym szacunku.

10 lat i 5 miesięcy

to średnia długość stażu w Solaris Bus & Coach.

Całkowita liczba osób, które odeszły z pracy (z inicjatywy obu stron łącznie) w podziale na region

	Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Wskaźnik
Solaris Bus & Coach	0-29	17	83	100	4,3%
	30-49	34	123	157	6,7%
	50 i powyżej	3	27	30	1,3%
Spółki zależne	0-29	1	6	7	3,0%
	30-49	5	5	10	4,3%
	50 i powyżej	0	3	3	1,3%
Grupa Solaris		60	247	307	11,9%

Kobiety stanowią 26,2%

osób nowo zatrudnionych w Grupie Solaris w 2023 roku.

Całkowita liczba nowych pracowniczek i pracowników* w podziale na region

	Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Wskaźnik
Europa Środkowo-Wschodnia: Czechy, Litwa, Łotwa, Polska, Słowacja	0-29	13	39	52	2,0%
	30-49	14	36	50	1,9%
	50 and above	0	4	4	0,2%
Europa Południowa: Grecja, Hiszpania, Włochy	0-29	1	1	2	0,1%
	30-49	2	1	3	0,1%
	50 and above	1	1	2	0,1%
Europa Północna: Dania, Norwegia, Szwecja	0-29	0	2	2	0,1%
	30-49	0	2	2	0,1%
	50 and above	0	2	2	0,1%
Europa Zachodnia: Austria, Belgia, Francja, Holandia, Niemcy, Szwajcaria	0-29	0	0	0	0,0%
	30-49	0	1	1	0,0%
	50 and above	0	0	0	0,0%
Grupa Solaris		31	89	120	4,7%

* W liczbie osób nowo zatrudnionych na dzień 31 grudnia 2023 roku nie są ujęte: osoby młodociane, które zmieniły podstawę zatrudnienia z umowy szkoleniowej na umowę o pracę oraz osoby, które powróciły z urlopu bezpłatnego i wychowawczego.

GRI 3-3, 201-3, 401-2

Benefity i warunki pracy

Równe traktowanie pracowniczek i pracowników ma dla nas podstawowe znaczenie, dlatego wszystkim osobom zatrudnionym w Solaris Bus & Coach w oparciu o umowę o pracę, bez względu na rodzaj zatrudnienia (pełny/niepełny etat, określony/nieokreślony okres zatrudnienia), zapewniamy dostęp do takich samych benefitów i świadczeń socjalnych.

Benefity w Solaris Bus & Coach

Comiesięczna premia uznaniowa

Bonus wakacyjny

Premia gwiazdkowa

Premia frekwencyjna

Poczęstunek świąteczny

Podstawowa opieka zdrowotna

Żłobek pracowniczy

Dofinansowanie posiłków

Grupowe ubezpieczenie na życie

Kursy językowe zgodnie z uzasadnieniem biznesowym

Bonus roczny uzależniony od poziomu osiągniętego wskaźnika ebit

Dofinansowanie studiów podyplomowych i mba zgodnie z uzasadnieniem biznesowym

Kafeteryjna platforma benefitowa, w której (w ramach dostępnych punktów) można skorzystać z dodatkowego dofinansowania do opieki zdrowotnej, kart sportowych oraz puli zniżek

Pracowniczy Program Emerytalny (PPE), do którego mogą przystąpić pracowniczki i pracownicy po przepracowaniu minimum 1 roku w Spółce, bez względu na rodzaj obowiązującej umowy o pracę. W ramach Programu Spółka opłaca miesięczne składki na potrzeby przyszłej emerytury osób będących w PPE.

Program inicjatyw pracowniczych „mam pomysł”, który umożliwia pracowniczkom i pracownikom włączyć się do poprawy funkcjonowania firmy poprzez proponowanie usprawnień, a następnie – po pozytywnej weryfikacji – udział w oszczędnościach po wprowadzonym usprawnieniu przedstawionym w zgłoszonym pomysle. W 2023 roku minęło 16 lat od wprowadzenia tego programu w Spółce.

Ponadto w ramach obowiązującego prawa:

- realizujemy Pracownicze Plany Kapitałowe (PPK), czyli rządowy powszechny system oszczędzania dla pracowników, prowadzony przy współpracy z pracodawcami oraz państwem
- wypłacamy odprawy emerytalne i rentowe pracowniczkom i pracownikom, którzy odchodzą z pracy z powodu uzyskania prawa do emerytury lub renty.

Pracowniczki i pracownicy administracyjni w Solaris Bus & Coach, ze względu na specyfikę pracy biurowej, mogą korzystać także z następujących opcji:

- pracy hybrydowej
- elastycznych godzin pracy (rozpoczęcie pracy między 6.00 a 9.00)
- równoważnego czasu pracy
- indywidualnego grafiku pracy na wybranych stanowiskach w odpowiedzi na zgłoszone prośby.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 3-3, 203-2, 404-1, 404-2, 404-3

Szkolenia i rozwój

Ciągłe doskonalenie się pracowniczek i pracowników Solaris Bus & Coach to jedno z podstawowych narzędzi, które umożliwia organizacji rozwijanie innowacyjnych rozwiązań dla zrównoważonego transportu zbiorowego. Szeroki wachlarz szkoleń oraz możliwość rozwoju zawodowego pionowego i poziomego wspiera nasz zespół w budowaniu ciągłości zatrudnienia, a jednocześnie zwiększa jego identyfikowanie się z organizacją i poziom satysfakcji z wykonywanej pracy.

Dostęp do szkoleń i możliwości rozwoju mają wszystkie pracowniczki i pracownicy Spółki, bez względu na formę zatrudnienia (pełny/niepełny etat, określony/nieokreślony okres zatrudnienia).

Specjalistyczne szkolenia zewnętrzne

Należą do nich szkolenia podnoszące kwalifikacje (np. uprawnienia SEP, na wózki widłowe, uprawnienia spawalnicze) oraz szkolenia poszerzające wiedzę i zwiększające kompetencje (np. raportowanie biznesowe, raportowanie produktowe dla działów nieprodukcyjnych oraz z zakresu: kadr, prawa pracy i dbania o relacje pracownicze dla osób zarządzających zespołami, finansów, projektowania autobusów, obsługi komputerowych aplikacji biurowych).

Dofinansowanie studiów podyplomowych lub MBA

W celu podniesienia niezbędnych kompetencji, przy uzasadnieniu biznesowym, pracowniczki i pracowników kierujemy na dofinansowane studia.

Kursy językowe

Pracowniczki i pracownicy, których obowiązki wymagają komunikacji w języku obcym, mają możliwość skorzystania z bezpłatnych zajęć nauki języka. W 2023 roku w regularnych zajęciach brały udział 254 osoby.

Szkolenia wewnętrzne

To tematyczne szkolenia dedykowane poszczególnym obszarom, realizowane w odpowiedzi na istniejące potrzeby.

W ramach wewnętrznych działań rozwojowych prowadzone są:

Program „Be a Better Boss”

To rozbudowany program skierowany do osób na stanowiskach brygadzista, lider, kierownik i dyrektor. Rozwija on kompetencje menadżerskie, zarówno twarde, jak i miękkie, oraz pozwala na efektywniejsze zarządzanie pracą zespołu, jego rozwijanie i wspieranie. Jednym z elementów programu jest szkolenie według metodologii Kena Blancharda SLII®.

W ramach programu rozwoju menagerów realizowane są także szkolenia wewnętrzne, np. z przeprowadzania ocen okresowych.

W 2023 roku został przygotowany program warsztatów dla menagerów obszaru produkcji. Warsztaty będą prowadzone przez wewnętrznych trenerów w 2024 roku. Każdy moduł szkoleniowy będzie pogłębiany podczas spotkań facylitacyjnych.

Program „Be Better”

W 2023 roku powstał program szkoleń wewnętrznych „Be Better”. W jego ramach pracownicy Solarisa będą dzielić się wiedzą i kompetencjami poprzez przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń dla innych pracowników firmy m.in. z obsługi programów Excel, Power Point, Microsoft 365.

Programy reskillingowe: „Elektromisja” i „reKonstrukcja”

W reakcji na zmieniający się rynek motoryzacyjny, a co za tym idzie, plany strategiczne Solarisa i zwiększenie produkcji pojazdów z napędem alternatywnym, prowadzimy pracownicze programy rozwojowe. Umożliwiają one zdobycie pracownikom i pracownikom Spółki nowych kwalifikacji, związanych z zawodami przyszłości, a także podnoszenie świadomości społecznej na temat elektromobilności.

„Elektromisja”

Program stanowi cykl wewnętrznych szkoleń, które dają pracownikom i pracownikom możliwość przekwalifikowania się ze stanowisk monterskich na stanowiska elektryczne na różnym szczeblu zaawansowania. W projekcie biorą udział zarówno osoby z wewnątrz, jak i z zewnątrz organizacji, gotowe poszerzyć swoje kompetencje elektryczne lub się przekwalifikować. Szkolenia skierowane są także do elektryków, którzy chcą podjąć pracę na stanowiskach, na których wykonywane są zaawansowane prace elektryczne. „Elektromisja” jest jednym z głównych projektów rozwojowych w obszarze produkcji.

„reKonstrukcja”

Program skierowany jest do pracowniczek i pracowników Biura Technicznego organizacji i daje im możliwość podniesienia kwalifikacji związanych z elektryką, elektroniką i programowaniem.

Średnia liczba godzin szkoleniowych na osobę w podziale na płeć w Solaris Bus & Coach*	
Kobiety	10
Mężczyźni	4
Średnia liczba godzin szkoleniowych na osobę	5,2

Średnia liczba godzin szkoleniowych na osobę w podziale na kategorię stanowiska pracy w Solaris Bus & Coach*	
Dyrekcja	10
Kierownicy	19
Kierownicy produkcyjni	16
Administracja	6
Produkcja bezpośrednia	2
Produkcja pozostała	3
Średnia liczba godzin szkoleniowych na osobę	5,2

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

* Nie uwzględniając wstępnych szkoleń BHP i szkoleń w ramach onboardingu.

GRI 3-3, 203-2, 404-1, 404-2, 404-3

Poza szkoleniami podnoszącymi wiedzę i kompetencje realizujemy także:

Szkolenia adaptacyjne

Każdej nowo zatrudnionej osobie zapewniamy rozbudowane szkolenia zaznajamiające z organizacją. Na szkoleniach adaptacyjnych nowi członkowie naszego zespołu mają możliwość zapoznać się ze strukturą firmy i działaniami kluczowych działów czy odbyć spotkanie z HR Business Partnerem, by zdobyć pogłębioną wiedzę na temat kwestii pracowniczych. Szkolenia adaptacyjne realizujemy także dla wszystkich pracowników i pracowniczek zatrudnionych w spółkach córkach, bez względu na kraj zamieszkania i pracy.

Obowiązkowe wstępne i okresowe szkolenia BHP (więcej na s. 72)

By odpowiednio zarządzać wiedzą i kompetencjami naszych pracowniczek i pracowników, a jednocześnie polepszać warunki pracy zgodnie z potrzebami naszego zespołu, realizujemy także następujące działania:

Badania Zdrowia Organizacji (OHS)

Regularnie przeprowadzamy anonimowe Badanie Zdrowia Organizacji (OHS), którego celem jest zebranie spostrzeżeń zespołu na temat różnych aspektów pracy w naszej organizacji, między innymi: możliwości rozwoju, stylu zarządzania czy środowiska pracy. Na podstawie zebranych opinii wprowadzamy działania mające na celu poprawę kondycji organizacji.

Matryce kompetencji

Narzędzie SkillBox pozwala na gromadzenie i analizowanie wiedzy na temat kompetencji poszczególnych pracowniczek i pracowników Spółki oraz ułatwia rozwój zespołu. Pomaga także identyfikować obszary, które wymagają dalszej pracy i poprawy. Celem narzędzia jest wsparcie w planowaniu doskonalenia umiejętności zgodnie z potrzebami organizacji. W 2023 roku kontynuowaliśmy wdrażanie narzędzia w kolejnych zespołach Spółki.

Oceny roczne

Oceny roczne to ważny element rozwoju zespołu Grupy Solaris, jak również rozwoju indywidualnego pracowniczek i pracowników. Oceny pozwalają na przekazanie informacji zwrotnej zarówno przez pracownika, jak i pracodawcę oraz przegład celów i poziomu ich realizacji dla danego stanowiska. W Grupie Solaris w 2023 roku wszystkie pracowniczki i pracownicy byli objęci ocenami okresowymi.

Rekrutacje wewnętrzne

Rekrutacje przeprowadzane wewnątrz Spółki są niezmiennie ważnym elementem rozwoju zawodowego poszczególnych osób, ich identyfikowania się z organizacją oraz pozyskiwania wewnętrznych talentów na nowe stanowiska. Spójne i przejrzyste reguły pozwalają na sprawne przejście przez proces rekrutacji, zakończenie pracy na dotychczasowym stanowisku oraz przyjęcie nowej funkcji.

Liczba osób biorących udział w programach

	Studia dualne	Praktyczna nauka zawodu	Staże
Solaris Bus & Coach	11	52	43

Awanse

W 2023 roku 9,21% zespołu Solaris Bus & Coach awansowało w ramach czterech ścieżek rozwoju łącznie:

- 53 awanse menadżerskie: awans na pozycje związane z zarządzaniem zespołem
- 34 awanse pionowe: awans stanowiskowy połączony ze zmianą działu
- 36 ścieżek kariery: rozwój w ramach danego stanowiska pracy (ścieżka kariery np. od młodszego specjalisty do starszego specjalisty)
- 97 awansów poziomych: zmiana stanowiska pracy z inicjatywy pracowniczki lub pracownika w ramach danego poziomu struktury.

Sukcesja

Z uwagi na potrzebę zabezpieczenia kluczowych kompetencji w 2023 roku podjęto działania, mające na celu identyfikację kluczowych ról oraz zaplanowanie sukcesji. Prace nad tym obszarem będą kontynuowane w kolejnym roku.

Kształcenie przyszłych kadr

W świecie dynamicznie zmieniających się technologii edukację zawodową przyszłych pracowników i pracowniczek oraz kształcenie kadr inżynierskich traktujemy jako jeden z naszych priorytetów. Od 2007 roku prowadzimy współpracę ze szkołami technicznymi z obszaru Wielkopolski i systematycznie ją rozwijamy. Nasze działania nie tylko zapewniają dobre przygotowanie młodych ludzi do rozpoczęcia życia zawodowego, ale także wspierają lokalne szkolnictwo i stanowią inwestycję w miejscowy rynek pracy.

W 2023 roku kontynuowaliśmy trzy formy edukacji:

- staże zawodowe
- studia dualne we współpracy z Politechniką Poznańską
- praktyczną naukę zawodu we współpracy ze Szkołą Branżowa I Stopnia w Zespole Szkół Rolniczych w Środzie Wielkopolskiej oraz Branżową Szkołą I Stopnia w Murowanej Goślinie.

GRI 3-3, 202-1, 405-1, 405-2

Różnorodność i równość

Wszyscy pracowniczki i pracownicy Solarisa, bez względu na wiek, płeć czy inne różnice, mają takie same warunki zatrudnienia oraz takie same możliwości awansu pionowego i poziomego, które są związane wyłącznie z posiadanymi kompetencjami i kwalifikacjami. Dążymy do zwiększania różnorodności w naszym zespole.

Osoby w wieku emerytalnym

Wspieramy osoby, które wkroczyły w wiek emerytalny. Pracowniczkom i pracownikom, którzy – mimo uzyskania prawa do świadczenia emerytalnego – chcą pozostać aktywni zawodowo, umożliwiamy kontynuację zatrudnienia na dotychczasowych warunkach. Z kolei osoby, które decydują się przejść na emeryturę, otrzymują od firmy upominkowy pakiet pożegnalny. Na koniec 2023 roku z możliwości kontynuacji pracy w Solaris Bus & Coach, mimo osiągnięcia wieku emerytalnego, skorzystało 7 osób.

Utrzymujemy także kontakt z emerytowanymi pracownikami i pracowniczkami poprzez prowadzenie Klubu Seniora. Zapraszamy do niego wszystkie osoby, które przeszły na emeryturę.

Konkurencyjne wynagrodzenia i równość w zatrudnieniu

W Solaris Bus & Coach funkcjonuje *Regulamin wynagradzania*, który określa podstawowe zasady dotyczące wynagradzania. Celem naszej polityki

w tym zakresie jest pozyskanie i utrzymanie najbardziej wykwalifikowanych i zaangażowanych osób. Ustalając wysokość wynagrodzeń, kierujemy się wyłącznie kwalifikacjami, kompetencjami i doświadczeniem poszczególnych osób.

W Spółce oferujemy atrakcyjne wynagrodzenie składające się z:

- wynagrodzenia zasadniczego
- miesięcznej premii
- finansowych świadczeń dodatkowych.

Wszystkie osoby zatrudnione w Spółce w pełnym wymiarze godzin otrzymują wynagrodzenie zasadnicze wyższe niż minimalne krajowe wynagrodzenie (na terenie Polski obowiązuje jedna stawka płacy minimalnej, która na koniec roku 2023 wynosiła 3600 zł brutto).

Równość wynagrodzeń kobiet i mężczyzn także ma dla nas priorytetowe znaczenie. Prowadzimy systematyczny przegląd wysokości wynagrodzeń i w razie zidentyfikowania różnic – dążymy do ich wyeliminowania.

Co roku obserwujemy wzrost zainteresowania kobiet edukacją na kierunkach inżynierskich oraz stanowiskami w branży technicznej. W 2023 roku kobiety stanowiły 26,2% osób nowo zatrudnionych w Solaris Bus & Coach.

Stosunek wynagrodzenia do płacy minimalnej na najniższym szczeblu stanowiskowym, według płci w Solaris Bus & Coach

	Kobiety	Mężczyźni
Średnie wynagrodzenie zasadnicze na najniższym szczeblu stanowiskowym	122%	135%
Średnie wynagrodzenie całkowite* na najniższym szczeblu stanowiskowym	164%	181%

Wskaźnik wynagrodzenia kobiet do wynagrodzenia mężczyzn w Solaris Bus & Coach*

	Średnie wynagrodzenie zasadnicze	Średnie wynagrodzenie całkowite**
Kierownicy	101%	98%
Administracja	96%	96%
Produkcja bezpośrednia	94%	94%
Produkcja pozostała	94%	93%

* Wskaźnik obejmuje wynagrodzenia na stanowiskach, na których w danym roku są zatrudnione zarówno kobiety, jak i mężczyźni.

** Wynagrodzenie uwzględniające premie oraz dodatkowe świadczenia finansowe.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 401-3

Pracujący rodzice

Osobom, które wracają do pracy po przerwie związanej z narodzinami dziecka, umożliwiamy pogodzenie obowiązków zawodowych z życiem prywatnym w taki sposób, aby mogły więcej czasu spędzać w domu z rodziną, czerpiąc jednocześnie satysfakcję z pracy.

Do form wsparcia należą:

- możliwość skorzystania z przykładowego żłobka przez osoby zatrudnione w Spółce minimum 1 rok
- praca hybrydowa
- elastyczny czas pracy
- równoważny czas pracy.

Urlopy związane z narodzinami dziecka

	Rodzaj urlopu	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Solaris Bus & Coach Spółki zależne Grupa Solaris	Liczba osób, które przebywały w 2023 roku na urlopie macierzyńskim* lub ojcowskim**	64	138	202
		8	1	9
		72	139	211
Solaris Bus & Coach Spółki zależne Grupa Solaris	Liczba osób, które powróciły w 2023 roku z urlopu macierzyńskiego lub ojcowskiego	32	135	167
		2	1	3
		34	136	170
Solaris Bus & Coach Spółki zależne Grupa Solaris	Liczba osób, które powróciły do pracy po urlopie macierzyńskim lub ojcowskim i były nadal zatrudnione w okresie 12 miesięcy od powrotu	48	110	158
		2	0	2
		50	110	160

Wskaźniki powrotu do pracy i utrzymania zatrudnienia

	Wskaźnik	Kobiety	Mężczyźni
Solaris Bus & Coach	Powrotu do pracy	64%	94%
	Utrzymania zatrudnienia po 12 miesiącach od powrotu do pracy	82%	85%

* Zgodnie z przepisami polskiego prawa roczny urlop zwany „macierzyńskim” składa się z dwóch składników: 20 tygodni urlopu macierzyńskiego, z którego mogą skorzystać tylko kobiety, oraz 32 tygodni urlopu rodzicielskiego, z którego mogą skorzystać kobiety i mężczyźni.
** Zgodnie z przepisami polskiego prawa uprawnienie do urlopu ojcowskiego przysługuje ojcu, który wychowuje dziecko do lat 2 i może wykorzystać ten urlop w ciągu 2 lat od narodzin dziecka. Ojcowie nie są zobowiązani do udostępniania pracodawcy danych dotyczących narodzin dzieci, o ile nie chcą korzystać z urlopu ojcowskiego.

Bezpieczeństwo i higiena pracy

GRI 3-3, 403-1, 403-7, 403-8

Zdrowie i bezpieczeństwo pracowników i pracowników Grupy mają dla nas fundamentalne znaczenie. Podejmujemy szereg różnorodnych działań, również w dialogu z naszym zespołem, by zapewniać bezpieczne i ergonomiczne warunki pracy.

Jako członek Grupy CAF, Solaris Bus & Coach wdrożył *Korporacyjną politykę bezpieczeństwa i higieny pracy*. Określa ona odpowiednie zasady, mierniki oraz procedury postępowania, które wspierają Spółkę w budowaniu i utrzymywaniu odpowiednich warunków pracy. Głównym celem polityki jest zagwarantowanie zdrowia i bezpieczeństwa ludzi. Zobowiązujemy się w niej do stosowania niezbędnych środków zapobiegających wypadkom przy pracy, chorobom zawodowym i szkodom materialnym poprzez promowanie kultury prewencji wśród wszystkich osób, które wykonują obowiązki zawodowe na rzecz Grupy CAF. Polityka jest zgodna z międzynarodowymi standardami, wyznaczonymi m.in. przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) i Międzynarodową Organizację Pracy (ILO).

Podstawowe zasady określone w *Korporacyjnej polityce bezpieczeństwa i higieny pracy* Grupy CAF:

- o budowanie pozytywnej kultury prewencji przez kierownictwo, w porozumieniu i przy udziale wszystkich osób, które bezpośrednio wykonują pracę na rzecz Grupy CAF
- o ustanowienie lub wzmocnienie systemów zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, które są ukierunkowane na ciągłe doskonalenie i przyczyniają się do włączenia kultury prewencji do wszystkich działań

- o przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących zapobiegania ryzyku zawodowemu w krajach, w których Grupa prowadzi działalność oraz, w miarę możliwości, przewidywanie wprowadzenia nowych przepisów i przestrzeganie dobrowolnie przyjętych przez Grupę zobowiązań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
- o stałe identyfikowanie i ocenianie warunków pracy w ramach prowadzonych działań, aby tworzyć bezpieczne i zdrowe środowisko pracy
- o jasne raportowanie wyników i działań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i utrzymywanie odpowiednich kanałów promujących komunikację ze wszystkimi osobami, które wykonują bezpośrednią pracę na rzecz Grupy oraz z interesariuszami.

W ramach budowania i promowania kultury prewencji zdrowotnej i wypadkowej w Solaris Bus & Coach w 2023 roku utrzymaliśmy szereg działań, w tym m.in.:

- o kontynuowaliśmy regularne audyty stanowisk pracy
- o uaktualnialiśmy i podnosiliśmy wiedzę z zakresu bezpieczeństwa pracy poprzez szkolenia realizowane w ramach wewnętrznych zasobów
- o promowaliśmy kulturę bezpieczeństwa wśród kierownictwa poprzez cykliczne warsztaty tematyczne
- o braliśmy aktywny udział w obchodach Dni Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy, organizowanych pod patronatem Państwowej Inspekcji Pracy (działania te szerzej opisane są poniżej).

Podstawą zarządzania w Spółce kwestiami bezpieczeństwa i higieny pracy jest bezwzględne przestrzeganie wymagań prawnych i podążanie za najlepszymi standardami, nad czym czuwa Dział BHP. W jego skład wchodzi specjalista ds. BHP, specjaliści ds. substancji chemicznych oraz inspektorzy PPOŻ. Na poziomie Zarządu dział ten jest wspierany przez Członka Zarządu ds. Personalnych i BHP.

W roku 2022 Solaris Bus & Coach zakończył wdrażanie *Systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy* i zyskał certyfikat na zgodność z normą ISO 45001*. Wspiera on Spółkę w zapewnianiu prawidłowych warunków pracy oraz pozwala ciągle doskonalić się w obszarze BHP, dążąc do zerowej liczby wypadków. System obejmuje zarówno pracowniczki i pracowników, zatrudnionych w oparciu o umowę o pracę, jak i inne osoby, które wykonują pracę bezpośrednio na rzecz Spółki. W roku 2023 organizacja pozytywnie przeszła audyt kontrolny na zgodność z normą ISO 45001*.

System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy jest regularnie nadzorowany m.in. za pomocą audytów wewnętrznych oraz przeglądów wymagań prawnych i innych. Wykwalifikowani audytorzy wewnętrzni oceniają skuteczność systemu zarządzania oraz potwierdzają zgodność z wewnętrznymi procedurami, instrukcjami i politykami CAF.

Wyniki audytów wewnętrznych dają podstawę do podjęcia działań korygujących w celu usunięcia wszelkich zidentyfikowanych niezgodności oraz inicjowania działań doskonalących system zarządzania.

* LOREM IPSUM

GRI 403-2, 403-4, 403-5, 403-7, 403-9, 403-10

Udział zespołu we współzarządzaniu kwestiami BHP

Aktywny udział pracowniczek i pracowników we współtworzeniu systemu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stała praca nad budowaniem wysokiej świadomości zespołu na temat kwestii związanych z BHP odgrywają ważną rolę w utrzymywaniu odpowiednich warunków pracy w Spółce.

Konsultowanie kwestii związanych z BHP

W Spółce funkcjonuje Komisja BHP, która odgrywa rolę opiniodawczą i doradczą. W skład komisji wchodzi pracowniczki i pracownicy służby BHP, lekarz sprawujący profilaktyczną opiekę zdrowotną, a także pracowniczki i pracownicy reprezentujący różne działy i obszary. Posiedzenia komisji odbywają się regularnie co kwartał, każdorazowo w innym zakładzie. Z każdego spotkania Komisji BHP sporządzany jest protokół wraz z wnioskami i opiniami, który następnie jest przedstawiany kierownictwu poszczególnych zakładów podczas osobnych spotkań.

Informowanie zespołu o kwestiach związanych z BHP

Regularnie przekazujemy naszemu zespołowi informacje o realizacji działań w ramach systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy.

W 2023 roku uruchomiliśmy nowy kanał komunikacji – *BHP_News*. W przyciągającej uwagę

formie graficznej przedstawiamy aktualizacje instrukcji oraz procedur, a także prezentujemy nowe wytyczne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Zebrane informacje komunikowane są mailowo, na wewnętrznej stronie internetowej oraz na ekranach na terenie firmy, zawsze w trzech modułach:

- instrukcje / procedury
- gospodarka chemiczna
- ochrona przeciwpożarowa.

Pracowniczki i pracownicy znajdują w komunikatach informacje, czego dotyczy zmiana, kto powinien się z nią zapoznać oraz jakie czynności z nią związane powinien wykonać.

Atrakcyjna forma komunikacji pozwala dotrzeć do szerokiego grona adresatów w organizacji, a jednocześnie jest narzędziem promocji i upowszechniania wiedzy z zakresu BHP.

Ponadto systematycznie, w zależności od zakresu danych (rocznie, kwartalnie, miesięcznie lub na bieżąco) przekazujemy m.in.: informacje na temat realizacji celów rocznych i KPI dotyczących BHP; dane statystyczne; wyniki pomiarów warunków środowiska pracy, informacje dotyczące nowych rozwiązań i zmiany organizacji stanowisk pracy czy aktualizacje *Oceny ryzyka zawodowego*. W tym celu wykorzystujemy narzędzia komunikacji wewnętrznej, aby dostęp do tych informacji mieli wszyscy pracownicy i pracowniczki Spółki.

Szkolenia i promocja wiedzy z zakresu BHP

W ramach promocji wiedzy z zakresu BHP w 2023 roku realizowaliśmy:

- obowiązkowe szkolenia wstępne ogólne oraz stanowiskowe w dniu zatrudnienia każdej osoby
- obowiązkowe szkolenia okresowe przypominające i uaktualniające wiedzę z zakresu BHP
- szkolenia niemal wszystkich pracowników obszaru produkcji z zakresu właściwej ochrony zdrowia przy pracy z substancjami zawierającymi związki dłożeń
- 3-dniowe warsztaty „Dni bezpieczeństwa w Solaris 2023”, zorganizowane pod patronatem Państwowej Inspekcji Pracy
- cykl comiesięcznych komunikatów („Temat miesiąca”) za pośrednictwem narzędzi komunikacji wewnętrznej, w celu popularyzowania wiedzy z zakresu BHP
- cotygodniowe spotkania z kierownictwem produkcji i logistyki magazynowej o tematyce BHP, pod hasłem „Poniedziałek z BHP”
- współpracę ze Społecznym Inspektorem Pracy (SIP).

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 403-1

Zarządzanie ryzykami BHP

W celu wyeliminowania zagrożeń i zminimalizowania ryzyk związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy, w Solaris Bus & Coach jest opracowany dokument *Ocena ryzyka zawodowego (ORZ)*, który zawiera listę ryzyk zawodowych zidentyfikowanych w poszczególnych zakładach produkcyjnych, na poszczególnych stanowiskach pracy. Dokument podlega regularnej aktualizacji okresowej oraz doraźnej (następującej po pomiarach środowiska pracy, audytach odbiorowych maszyn i urządzeń, znaczących zmianach technologicznych oraz po zaistniałym wypadku).

Identyfikację ryzyk i aktualizację dokumentu przeprowadza zespół, w skład którego wchodzi: osoba reprezentująca Dział BHP, kierownik i przedstawiciel zespołu z analizowanego obszaru oraz Społeczny Inspektor Pracy. Wielostronny charakter składu zespołu wspiera kompletność i aktualność ryzyk, uwzględnionych w ORZ. Schemat oceny ryzyka szczegółowo opisany jest w wewnętrznej *Instrukcji oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy*. Zgodnie z nią określa się zagrożenia, jakie może generować dany proces wraz ze skutkami, jakie zidentyfikowane zagrożenia mogą powodować, a następnie dobiera się odpowiednie środki zapobiegawcze.

Identyfikowanie sytuacji niebezpiecznych odbywa się także przy zaangażowaniu pracowniczek i pracowników Spółki. Wszelkie zidentyfikowane w czasie pracy zagrożenia, jak i zaistniałe wypadki, można zgłaszać do Działu BHP poprzez standardowe sposoby komunikacji (osobiście, telefonicznie, mailowo,

do skrzynki z sugestiami, przez wewnętrzny kanał zgłoszeniowy dla tzw. sygnalistów).

Schemat postępowania w sytuacji wystąpienia wypadku przy pracy jest zawarty w wewnętrznej instrukcji zakładowej *Ustalenia okoliczności i przyczyn wypadków oraz sposobu ich dokumentowania*. Rejestr wypadków prowadzony jest przez służbę BHP.

Z *Oceną ryzyka zawodowego* oraz z instrukcją zakładową dotyczącą postępowania w razie wypadku zapoznają się wszystkie nowo zatrudnione osoby w dniu przyjęcia do pracy.

W celu doskonalenia systemu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz motywowania zespołu do uważności i zgłaszania wszelkich odstępstw od przyjętych zasad BHP w Spółce funkcjonuje aplikacja do zgłaszania zdarzeń potencjalnie wypadkowych (ZPW). Analiza zgłoszeń w aplikacji umożliwia wprowadzanie działań korygujących, zanim wystąpi zdarzenie niebezpieczne lub sytuacja mogąca zagrażać zdrowiu i życiu w miejscu pracy. Identyfikowanie zdarzeń potencjalnie wypadkowych inicjuje wprowadzenie zmian w środowisku pracy, co stanowi znaczący wkład w poprawę bezpieczeństwa wszystkich pracowniczek i pracowników Spółki oraz podwykonawców.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 403-9, 403-10

Ochrona przed wypadkami i czynnikami szkodliwymi w pracy

W celu odpowiedniej ochrony zdrowia pracowników i pracowników we wszystkich zakładach produkcyjnych i magazynach Solaris Bus & Coach oraz na każdym stanowisku, gdzie zdefiniowano czynniki szkodliwe lub uciążliwe dla zdrowia, systematycznie prowadzone są pomiary środowiska pracy. Badania warunków pracy wykonywane są przez firmę zewnętrzną, która posiada pełną akredytację na prowadzenie pomiarów. Informacja o rezultatach badań jest przekazywana naszemu zespołowi poprzez wewnętrzne kanały komunikacji.

W Spółce istnieją prace, w których ryzyko wypadkowe jest większe niż w pozostałych obszarach – ze względu na ich specyfikę, stosowane podczas prac materiały czy miejscowe warunki wykonywania czynności. W celu minimalizacji ryzyka związanego z obowiązkami tego typu oraz mając na uwadze m.in. asekurację i ergonomię pracy, we współpracy z Działem Inżynierii Produkcji, dla każdego zakładu Solaris Bus & Coach sporządzono:

- wykaz prac szczególnie niebezpiecznych
- wykaz prac koniecznych do wykonania w zespole co najmniej 2-osobowym.

Wprowadzono także system pisemnych pozwoleń dla wykonywania tych prac.

W celu zabezpieczenia pracowniczek i pracowników przed szkodliwym oddziaływaniem substancji

Liczba i wskaźnik wypadków przy pracy w Solaris Bus & Coach w 2023 roku

	Wypadki przy pracy ze skutkiem śmiertelnym		Wypadki ze znacznymi konsekwencjami*		Odnotowane wypadki przy pracy**		Liczba przepracowanych godzin
	Liczba	Wskaźnik***	Liczba	Wskaźnik***	Liczba	Wskaźnik***	
Osoby zatrudnione w Spółce na podstawie umowy o pracę	0	0	0	0	48	12,15	3 950 827
Osoby wykonujące pracę na rzecz Spółki	0	0	0	0	0	0	360 335

chemicznych i innych czynników fizycznych wpływających na stan zdrowia, wyposaża się ich w odpowiednio dobrane, techniczne środki ochronne oraz środki ochrony zbiorowej i indywidualnej.

Zapobieganie ryzyku zawodowemu w liczbach

W związku ze specyfiką pracy, w zakładach Spółki występują trzy główne rodzaje urazów:

- urazy wynikające z poruszania się (tj. skręcenia stawów kończyn dolnych)

- powierzchniowe skaleczenia i zranienia związane z pracą z narzędziami ostrymi lub uderzeniami o ostre elementy konstrukcji pojazdów i wyposażenia stanowisk
- urazy związane z kontaktem z gorącymi elementami konstrukcji spawanych.

W 2023 roku utrzymaliśmy liczbę zdarzeń wypadkowych na tym samym poziomie co w 2022 roku, kiedy odnotowaliśmy spadek o 17,7% względem 2021 roku. Nieznacznie wzrósł wskaźnik wypadkowości (zmniejszyła się liczba pracowniczek i pracowników Spółki). Potwierdza to stabilny poziom

bezpieczeństwa w naszej organizacji. Na lata 2024-2026 wyznaczaliśmy sobie cel obniżania poziomu wypadkowości poprzez kontynuowanie rozwoju i budowanie kultury bezpieczeństwa pracy. Jest to jeden z kluczowych celów w zakresie zrównoważonego rozwoju w obszarze społecznym.

W 2023 roku nie odnotowaliśmy żadnego przypadku wystąpienia choroby zawodowej wśród pracowniczek i pracowników Solaris Bus & Coach, ani wśród innych osób wykonujących pracę bezpośrednio na rzecz Spółki.

* Za wyjątkiem wypadków przy pracy ze skutkiem śmiertelnym.
** Liczba wypadków przy pracy, których konsekwencją jest nieobecność w pracy.
*** Wskaźniki obliczono zgodnie ze Standardem GRI (na podstawie 1 000 000 przepracowanych godzin według wzoru: liczba incydentów ze zwolnieniem lekarskim podzielona przez liczbę przepracowanych godzin oraz pomnożona przez 1 000 000 przepracowanych godzin).

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

GRI 403-3, 403-5, 403-6

Bezpieczeństwo pracy i ochrona grup wrażliwych

Szczególną wagę przykładamy do stanowisk, które obejmują w naszej organizacji kobiety, osoby z niepełnosprawnościami oraz pracowniczki i pracownicy młodociani. W *Regulaminie pracy* uregulowane są kwestie bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia tych grup. Jesteśmy także w bieżącym dialogu z naszym zespołem, dlatego analizujemy poszczególne sytuacje i dostosowujemy indywidualne rozwiązania, wychodząc ponad obowiązujące uregulowania prawne.

W obszarach, gdzie pracowniczki i pracownicy młodociani odbywają praktyczną naukę zawodu, przeprowadzana jest szczegółowa analiza zagrożeń wraz z oceną ryzyka. Nad właściwą edukacją zawodową oraz bezpieczeństwem tych osób czuwają instruktorzy praktycznej nauki zawodu, posiadający odpowiednie uprawnienia lub wykształcenie pedagogiczne.

Promocja zdrowia w pracy

Naszym pracowniczkom i pracownikom zapewniamy obowiązkową oraz profilaktyczną opiekę zdrowotną.

W ramach współpracy z prywatną siecią medyczną realizujemy obowiązkowe badania medycyny pracy wstępne, okresowe i kontrolne. Lekarz medycyny pracy w ramach sprawowanej opieki nad naszym zespołem zajmuje się także profilaktyką chorób zawodowych poprzez monitorowanie środowiska pracy i czynników, które mają negatywny wpływ na zdrowie. Lekarz medycyny pracy regularnie uczestni-

czy także w spotkaniach Komisji BHP i ma dostęp do informacji o wynikach pomiarów czynników występujących na stanowiskach pracy, co pozwala na właściwą ochronę zdrowia pracowniczek i pracowników. Spotkania te umożliwiają także naszemu zespołowi skonsultowanie z lekarzem medycyny pracy organizację stanowisk pracy w kontekście ergonomii, fizjologii i psychologii pracy, a także diagnostykę i leczenie w zakresie patologii zawodowej.

Ponadto w ramach platformy benefitowej oferowanej wszystkim pracowniczkom i pracownikom zatrudnionym na umowę o pracę w Solaris Bus & Coach dostępna jest prywatna opieka medyczna.

W jej zakresie oferowany jest bezpłatny dostęp do specjalistycznych konsultacji i badań oraz usług medycznych. Pakiet podstawowy, który jest całkowicie opłacany przez Spółkę, można rozszerzyć w ramach dostępnych na platformie benefitowej punktów. Do prywatnej opieki medycznej mogą przystąpić pracowniczki i pracownicy, ich małżonkowie lub partnerzy życiowi oraz dzieci.

Inwestycje a kwestie bezpieczeństwa

W 2023 roku Solaris kontynuował rozbudowę i modernizację hal produkcyjno-magazynowych

w Bolechowie, aby dostosować je do znacząco zwiększonej produkcji pojazdów z napędem alternatywnym, a także podnieść poziom ergonomii i bezpieczeństwa pracy w toku produkcji. W tę bardzo dużą inwestycję zaangażowany był liczny zespół pracowniczek i pracowników naszej organizacji,

w tym dział BHP. Od pierwszego etapu projektu w toku realizacji inwestycji jego przedstawicielki i przedstawiciele brali udział w konsultacjach, a na ostatnim etapie w odbiorach budowlanych i dopuszczeniu hal do pracy.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O raporcie

Działalność społeczna

GRI 203-2

Fundacja korporacyjna

Fundacja „Zielony Jamnik – na ratunek bezbron-
nym” została powołana w 2012 roku. Stałymi be-
necjentami Fundacji są m.in. pracowniczki i pra-
cownicy naszej firmy oraz najbliżsi członkowie ich
rodzin, a także społeczność lokalna. Wspieramy na
bieżąco Zespół Szkół Specjalnych w Kowanówku,
któremu przekazujemy komputery, wyposażenie
sal lekcyjnych, pomoce edukacyjne i inne przed-
mioty, które pomagają w codziennym funkcjono-
waniu placówki, a także organizujemy rokrocznie
akcje świąteczne.

Pracami Fundacji kieruje Rada Fundacji, której
członkowie działają społecznie jako wolontariu-
sze, nie pobierając za to żadnego wynagrodzenia.

W 2023 roku Solaris Bus & Coach przekazał
100 000 zł na cele statutowe Fundacji.

Wsparcie dla inicjatyw lokalnych

Solaris wspiera także inicjatywy lokalne prowa-
dzone przez ośrodki kultury w miastach i gminach,
w których jeżdżą nasze autobusy. W 2023 przeka-
zaliśmy środki finansowe głównie na wydarzenia
plenerowe, promujące m.in. transport publiczny:

- konkurs plastyczny „Autobusem elektrycznym
po Augustowie” / instytucje kultury w Augusto-
wie
- Dni Swarzędza / Ośrodek Kultury w Swarzędzu
- Festyn św. Jakuba / Miejsko-Gminny Ośrodek
Kultury i Rekreacji w Murowanej Goślinie.

Fot. Mariusz i Laura Łuczak.

Grupa Solaris

Odpowiedzialne
zarządzanie

Zrównoważony
produkt

Zrównoważona
produkcja

**Odpowiedzialność
względem ludzi**

O raporcie

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O Raporcie

O raporcie

GRI 2-2, 2-3, 2-4, 2-5, 2-14

Raport zrównoważonego rozwoju Solaris za 2023 rok został opracowany w oparciu o GRI Standards i zawartych w nim 9 Zasad raportowania. Publikacja zawiera także odniesienia do Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDGs). Treść raportu obejmuje dane i opis działalności Solaris Bus & Coach sp. z o.o. w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku.

Raport dotyczy przede wszystkim działalności Spółki w Polsce w roku 2023. Zawiera także podstawowe informacje w raportowanym okresie na temat spółek córek z Grupy Solaris (Solaris Austria GmbH, Solaris Belgium SRL, Solaris Czech spol. s r.o., Solaris Denmark Bus A/S, Solaris Deutschland GmbH, Solaris France SARL, Solaris Hellas S.A., Solaris Bus Iberica SLU, Solaris Italia S.R.L., SIA Solaris Bus & Coach Latvia, UAB Solaris Bus & Coach LT, Solaris Schweiz GmbH, Solaris Slovakia s r.o., Solaris Sverige AB, Solaris Netherlands BV, Solaris Norge AS). Jeżeli nawiązujemy do działalności spółek córek i zagranicznych przedstawicielstw lub do działań Grupy Solaris spoza raportowanego okresu, każdorazowo jest to wyraźnie zaznaczone.

Prezentowane treść i dane były opracowywane i weryfikowane wewnętrznie oraz we współpracy z przedstawicielkami i przedstawicielami Grupy CAF. Raport nie został poddany audytowi zewnętrznemu.

Wybór istotnych aspektów oraz zakres raportowanych danych zostały wypracowane przy zaangażowaniu interesariuszek i interesariuszy mających strategiczne znaczenie dla działalności Grupy Solaris. Zaktualizowana w 2022 roku analiza istotności powstała w oparciu o wyniki anonimowej ankiety wśród interesariuszy i interesariuszek oraz analizy: wpływów zidentyfikowanych w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania, tematów

zgłoszonych jako istotne przez poszczególne działy operacyjne Spółki, zakresu raportowanych danych przez innych uczestników sektora, tematów istotnych z perspektywy zrównoważonego rozwoju przez Zespół ESG. Tworząc zawartość raportu, braliśmy pod uwagę także wewnętrzne polityki i strategie, a także informacje istotne z punktu widzenia wymagań przetargowych klientów. Wybór tematów do raportowania został zaakceptowany przez Zarząd Spółki. Dodatkowe informacje na temat procesu definiowania istotnych aspektów oraz lista istotnych aspektów są przedstawione w podrozdziałach: *Interesariusze i relacje z nimi, Wybór istotnych tematów do raportowania, Matryca istotności*.

Członkini i członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki dokonali przeglądu niniejszego raportu i zaakceptowali przedstawione w nim treści.

Solaris Bus & Coach sp. z o.o. raportuje w cyklu rocznym. Na dzień publikacji tego raportu Spółka nie jest objęta obowiązkiem raportowania i robi to dobrowolnie. Poprzedni *Raport Zrównoważonego Rozwoju Solaris 2022* został opublikowany 30 lipca 2023 roku. Wszystkie znaczące zmiany w stosunku do poprzedniego okresu raportowania zostały odnotowane w poszczególnych rozdziałach niniejszego raportu.

Publikacja jest wynikiem pracy pracowniczek i pracowników, reprezentujących różne działy Solaris Bus & Coach sp. z o.o. oraz poszczególne spółki córki w Grupie Solaris przy wsparciu przedstawicieli i przedstawicieli Grupy CAF. Wszystkim zaangażowanym osobom serdecznie dziękujemy za wkład w powstanie tej publikacji.

Kontakt w sprawie raportu:

Weronika Krzywicka-Styzińska

Kierowniczka ESG
Dział ESG

Telefon: +48 691 997 894

E-mail: weronika.krzywicka-styzinska@solarisbus.com

Joanna Pańczak

Specjalistka ds. ESG
Dział ESG

Telefon: +48 697 953 742

E-mail: joanna.panczak@solarisbus.com

Grupa Solaris

Odpowiedzialne
zarządzanie

Zrównoważony
produkt

Zrównoważona
produkcja

Odpowiedzialność
względem ludzi

O Raporcie

GRI Index

GRI	Nazwa wskaźnika	Lokalizacja w raporcie	Strona
2-1	Profil organizacji	Grupa Solaris	7-8
2-2	Lista podmiotów objętych raportowaniem zrównoważonego rozwoju	Grupa Solaris	7-8, 78
2-3	Okres i częstotliwość raportowania, osoba kontaktowa w sprawie raportu	O raporcie	78
2-4	Korekty w stosunku do poprzedniego raportu	O raporcie	78
2-5	Zewnętrzna weryfikacja raportu	O raporcie	78
2-6	Opis działalności organizacji, łańcucha wartości i innych relacji biznesowych	Grupa Solaris	6, 23
2-7	Pracownicy	Odpowiedzialność względem ludzi, Odpowiedzialne zarządzanie	62-63
2-9	Struktura zarządcza i skład organów zarządczych	Grupa Solaris	9-10
2-10	Nominowanie i wybór najwyższego organu zarządczego	Grupa Solaris	9-10
2-11	Przewodniczący najwyższego organu zarządczego	Grupa Solaris, Odpowiedzialne zarządzanie	9-10, 28
2-12	Rola najwyższego organu zarządzającego w nadzorowaniu zarządzania wpływem organizacji	Odpowiedzialne zarządzanie	28
2-13	Delegowanie odpowiedzialności za zarządzanie wpływem organizacji	Odpowiedzialne zarządzanie	28

GRI	Nazwa wskaźnika	Lokalizacja w raporcie	Strona
2-14	Rola najwyższego organu zarządzającego w nadzorowaniu zarządzania wpływem organizacji	O raporcie	78
2-26	Zgłaszanie nieprawidłowości i ochrona sygnalistów	Odpowiedzialne zarządzanie	24-25
2-27	Zgodność z prawem i regulacjami	Odpowiedzialne zarządzanie	26, 53
2-28	Członkostwo w stowarzyszeniach	Grupa Solaris	14-15
2-29	Podejście do zaangażowania interesariuszy	Grupa Solaris	16-17
3-1	Proces wyboru istotnych tematów	Grupa Solaris	18-19
3-2	Lista istotnych tematów	Grupa Solaris	18-19
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Odpowiedzialne zarządzanie	21
201-1	Bezpośrednia wartość ekonomiczna wytworzona i podzielona	Grupa Solaris	11
201-2	Implikacje finansowe i inne ryzyka oraz szanse dla organizacji wynikające ze zmian klimatu	Odpowiedzialne zarządzanie, Zrównoważona produkcja	27, 48
201-3	Zobowiązania z tytułu świadczeń i programów emerytalnych	Odpowiedzialność względem ludzi	66
201-4	Pomoc finansowa uzyskana od państwa	Zrównoważony produkt	39
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Odpowiedzialność względem ludzi, Zrównoważony produkt	34, 62, 66, 69

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O Raporcie

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O Raporcie

GRI	Nazwa wskaźnika	Lokalizacja w raporcie	Strona
202-1	Stosunek wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla w podziale na płeć w stosunku do płacy minimalnej na danym rynku	Odpowiedzialność względem ludzi	69
203-2	Znaczący pośredni wpływ ekonomiczny	Odpowiedzialność względem ludzi, Zrównoważony produkt	34, 67-68, 76
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Zrównoważona produkcja	59
204-1	Udział wydatków dla lokalnych dostawców	Zrównoważona produkcja	59
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Odpowiedzialne zarządzanie	22
205-1	Obszary operacyjne oceniane w związku z ryzykiem korupcji	Odpowiedzialne zarządzanie	22
205-2	Komunikacja i szkolenia dot. polityk i procedur antykorupcyjnych	Odpowiedzialne zarządzanie	22
205-3	Potwierdzone przypadki korupcji i podjęte działania	W 2023 żadne przypadki korupcji nie zostały zgłoszone.	22
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Odpowiedzialne zarządzanie	23
206-1	Podjęte wobec organizacji kroki prawne dotyczące naruszeń zasad wolnej konkurencji i praktyk monopolistycznych	Odpowiedzialne zarządzanie	23
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Odpowiedzialne zarządzanie	30-31
207-1	Podejście do podatków	Odpowiedzialne zarządzanie	30-31

GRI	Nazwa wskaźnika	Lokalizacja w raporcie	Strona
207-2	Zarządzanie tematem podatków, kontrola oraz zarządzanie ryzykiem podatkowym	Odpowiedzialne zarządzanie	30-31
207-3	Zaangażowanie interesariuszy i zarządzanie	Odpowiedzialne zarządzanie	30-31
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Zrównoważony produkt, Zrównoważona produkcja	44
301-1	Wykorzystywane surowce/materiały według masy lub objętości	Zrównoważona produkcja	49
301-2	Użyte materiały wsadowe z recyklingu	Zrównoważona produkcja	49
301-3	Odzyskane produkty i ich materiały opakowaniowe	Zrównoważony produkt	44
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Zrównoważona produkcja	53
302-1	Zużycie energii wewnątrz organizacji	Zrównoważona produkcja	53
302-3	Intensywność zużycia energii	Zrównoważona produkcja	53
302-4	Redukacja zużycia energii	Zrównoważona produkcja	53
302-5	Zmniejszanie wymagań energetycznych produktów i usług	Zrównoważony produkt	43-44
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Zrównoważona produkcja	53
303-1	Działania dotyczące wody jako zasobu wspólnego	Zrównoważona produkcja	53
303-2	Zarządzanie wpływami związanymi z odprowadzaniem/zrzutami wody	Zrównoważona produkcja	53
303-3	Pobór wody	Zrównoważona produkcja	53

GRI	Nazwa wskaźnika	Lokalizacja w raporcie	Strona
303-5	Zużycie wody	Zrównoważona produkcja	53
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Zrównoważona produkcja	48
304-1	Zakłady posiadane, wynajmowane lub zarządzane na terenach chronionych środowiskowo lub na terenach o wysokiej bioróżnorodności położone poza obszarami chronionymi	Zrównoważona produkcja	48
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Zrównoważona produkcja	50
305-1	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych (zakres 1)	Zrównoważona produkcja	51-52
305-2	Pośrednie energetyczne emisje gazów cieplarnianych (zakres 2)	Zrównoważona produkcja	51-52
305-3	Inne pośrednie emisje gazów cieplarnianych (zakres 3)	Zrównoważona produkcja	51-52
305-4	Intensywność emisji gazów cieplarnianych	Zrównoważona produkcja	51-52
305-5	Redukcja emisji gazów cieplarnianych	Zrównoważona produkcja	51-52
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Zrównoważona produkcja	54
306-1	Wytwarzanie odpadów i znaczące oddziaływania związane z odpadami	Zrównoważona produkcja	54
306-2	Zarządzanie znaczącymi wpływami związanymi z odpadami	Zrównoważona produkcja	54
306-3	Odpady wytworzone	Zrównoważona produkcja	55
306-4	Odpady skierowane do odzysku	Zrównoważona produkcja	56
306-5	Odpady skierowane do unieszkodliwienia	Zrównoważona produkcja	56

GRI	Nazwa wskaźnika	Lokalizacja w raporcie	Strona
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Odpowiedzialność względem ludzi	65
401-1	Zatrudnianie nowych pracowników oraz rotacja	Odpowiedzialność względem ludzi	65
401-2	Świadczenia zapewniane pracownikom pełnoetatowym, które nie przysługują pracownikom tymczasowym lub zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin	Odpowiedzialność względem ludzi	66
401-3	Urlopy rodzicielskie	Odpowiedzialność względem ludzi	70
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Odpowiedzialność względem ludzi	71
403-1	System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy	Odpowiedzialność względem ludzi	71, 73
403-2	Identyfikacja zagrożeń, ocena ryzyka i opis procedur w przypadku wystąpienia incydentów/wypadków	Odpowiedzialność względem ludzi	72
403-3	Służby bezpieczeństwa i higieny pracy	Odpowiedzialność względem ludzi	75
403-4	Wpływ pracowników na decyzje, konsultacje i komunikacja w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	Odpowiedzialność względem ludzi	72
403-5	Szkolenia dla pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	Odpowiedzialność względem ludzi	72, 75

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O Raporcie

GRI	Nazwa wskaźnika	Lokalizacja w raporcie	Strona
403-6	Programy promocji zdrowia dla pracowników	Odpowiedzialność względem ludzi	75
403-7	Zapobieganie i łagodzenie wpływu na zdrowie i bezpieczeństwo związanego z relacjami biznesowymi organizacji	Odpowiedzialność względem ludzi	71-72
403-8	Pracownicy objęci systemem zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy	Odpowiedzialność względem ludzi	71
403-9	Urazy związane z pracą	Odpowiedzialność względem ludzi	72, 74
403-10	Problemy zdrowotne związane z pracą	Odpowiedzialność względem ludzi	72, 74
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Odpowiedzialność względem ludzi	67-68
404-1	Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadająca na pracownika	Odpowiedzialność względem ludzi	67-68
404-2	Programy wspierające ciągłość zatrudnienia pracowników oraz ułatwiając zarządzanie końcem kariery zawodowej	Odpowiedzialność względem ludzi	67-68
404-3	Odsetek pracowników otrzymujących regularne oceny pracy i rozwoju kariery	Odpowiedzialność względem ludzi	67-68
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Odpowiedzialność względem ludzi	62, 69
405-1	Różnorodność ciał zarządzających i kadry pracowniczej	Odpowiedzialność względem ludzi	64, 69

GRI	Nazwa wskaźnika	Lokalizacja w raporcie	Strona
405-2	Stosunek pensji podstawowej i wynagrodzenia kobiet i mężczyzn	Odpowiedzialność względem ludzi	69
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Odpowiedzialne zarządzanie	24
406-1	Całkowita liczba incydentów o charakterze dyskryminacyjnym i podjętych działań naprawczych	Odpowiedzialne zarządzanie	24
407-1	Obszary operacyjne i dostawcy, w których prawo do zrzeszania się i zawierania układów zbiorowych może być zagrożone	Odpowiedzialne zarządzanie	24-25, 60
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Zrównoważona produkcja	48
413-2	Działania mające znaczący, rzeczywisty lub potencjalny negatywny wpływ na społeczność lokalne	Zrównoważona produkcja	48, 54
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Zrównoważony produkt	45
416-1	Ocena wpływu istotnych kategorii produktów i usług na zdrowie i bezpieczeństwo	Zrównoważony produkt	45-46
3-3	Zarządzanie istotnymi tematami	Odpowiedzialne zarządzanie	32
418-1	Uzasadnione skargi dotyczące naruszenia prywatności klientów i utraty danych klientów	Odpowiedzialne zarządzanie	32

Grupa Solaris

Odpowiedzialne zarządzanie

Zrównoważony produkt

Zrównoważona produkcja

Odpowiedzialność względem ludzi

O Raporcie

SOLARIS

A CAF GROUP COMPANY

www.solarisbus.com

